

ISSN 2279-2120

ප්‍රලේඛා

4 වෙලම් 2 කලාපය 2015 ජූලි - සැප්තැම්බර් ත්‍රෛමාසිකය

ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය
தேசிய நூலக ஆவணவாக்கல் சேவைகள் சபை
National Library and Documentation Services Board

අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය

ප්‍රලේඛා

04 වන වෙළුම - 02 කලාපය

ISSN 2279-2120

උපදේශකත්වය
මහාචාර්ය ඔලිවර් අබේනායක
සභාපති

සංස්කරණය
මාලිනි ගෝවින්තගේ

සම්බන්ධීකරණය
මෛත්‍රී ජයසුන්දර
සහකාර අධ්‍යක්ෂ

සඳරුවන් ලියනාරවච්චි
තොරතුරු සහකාර

පිටු සැලසුම හා කවර නිර්මාණය
ප්‍රේමී දිසානායක
ෆාස්ට් ඇඩ්ස් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්

ප්‍රකාශනය
ව්‍යාප්ති සේවා

ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය
අංක 14, නිදහස් මාවත, කොළඹ 07.

දුරකථන: 011-2687583, 011-2698847-283

ෆැක්ස්: 011-2674387

ඊ මේල්: pub@mail.natlib.lk

වෙබ් අඩවිය: www.natlib.lk

© ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය

කලාපයක මිල: රු. 100.00
වාර්ෂික අයකත්වය: රු. 400.00

වෙක්පත් හා මුදල් ඇණවුම්:
සභාපති, ජාතික පුස්තකාල හා
ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය,
නමට යොමු කරන්න.

මුද්‍රණය:

ෆාස්ට් ප්‍රින්ටර් (ප්‍රයිවට්) ලිමිටඩ්
165, දේවානම්පියතිස්ස මාවත, කොළඹ 10.

අපේ ලිපිනය:

ප්‍රලේඛා

ව්‍යාප්ති සේවා අංශය,

ජාතික පුස්තකාල හා ප්‍රලේඛන සේවා මණ්ඩලය,
අංක 14, නිදහස් මාවත, කොළඹ 07.

ආධ්‍යාත්මික සුබසාධනය පෙරටු කොට ගනිමු

රටක දළ ජාතික නිෂ්පාදනය එම රටේ ප්‍රමුඛතම සංවර්ධන දර්ශකය ලෙස නොසැලකිය යුතුය යන සම්මතයට ලංකාව මෙන්ම ලොව පුරා සෑම රාජ්‍යයක්ම පැමිණිය යුතු කාලය එළඹ ඇත; දළ ජාතික නිෂ්පාදනය ජාතියක සමෘද්ධිය මණින දර්ශකයක් නොවන බැවිනි. දළ ජාතික නිෂ්පාදනය රටකු ජනගහනයෙන් බෙදා ලැබෙන පිළිතුර එම රටේ ඒක පුද්ගල ආදායම ලෙස සංඛ්‍යාලේඛන විශාරදයෝ දක්වති. මෙය මහා මූලාවකි.

දළ ජාතික නිෂ්පාදනය වැඩිවීමෙන් ආර්ථික වශයෙන් තරගකාරී සමාජයක ඇතිවන විෂමතාවන් හේතුකොටගෙන සිදුවන පාරිසරික දූෂණය (වාතය, පස, ජලය) රටක ජනතාවට අනිශ්චය හානිකර ලෙස බලපායි. රාජ්‍යයක් ප්‍රමුඛත්වය දිය යුත්තේ දළ ජාතික නිෂ්පාදනය වර්ධනය කිරීමට වඩා රටේ දළ ජාතික සුබසාධනය නංවාලීමටයි. මෙක් කොයි තරම් නිෂ්පාදනය කරනවාද යන කාරණයට වඩා වැදගත්වන්නේ එම නිෂ්පාදන වර්ධනයෙන් සුඛානුරූප රටවැසියන්ගේ අවශ්‍යතාවයන් කොයිතරම් දුරට ඉටු වී ඇද්දැයි සොයා බැලීමයි. දළ ජාතික සුබසාධනය යනු කුමක්ද? රාජ්‍යයක ආධ්‍යාත්මික සුබසාධනයයි. මේ සුබසාධනය ඇතිවීමට නම් ආධ්‍යාත්මික විප්ලවයක් අවශ්‍යය. එය මිනිසාගේ අභ්‍යන්තරයෙන් ම පැන නැගිය යුතු මානවවාදී විප්ලවයකි.

ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහාම මිනිසා මෙතෙක් කර ඇති අමනෝඥ ක්‍රියාවලීන්ගෙන් සමස්ත මානව සංහතියට සිදුව ඇති හානිය මහත්ය. ඔහු එම අමනකම් සීමා නොකළහොත් අනාගත මානව සංහතියේ මෙන්ම පෘථිවියේ ඉරණම ද දුර්භාග්‍යසම්පන්න වනු ඇත. එහෙයින් රටේ ආර්ථික සංවර්ධනය හා සාමගාමීව දිවෙන පාරිසරික සංරක්ෂණයක් හා ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනයක් කෙරෙහි රට කරවන්නන්ගේ අවධානය යොමු විය යුතුය.

මෙහි පළවන ලිපි පිළිබඳ වගකීම අදාල ලේඛකයින් සතු වේ.

අත්වැල

ගිනිගත් මිහිතලය නිවන්නෝ කවුරුද?	3
ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ගැන සම්භාව්‍ය විවේචන	14
වී - ලෝකයේ විස්කම් බෝගය	21
උමාර් ඩයියාම් - කවිතාව හා වෙළඳු මහා ගණිත ඥානය	34
කුරුඳු කවි	44
ඔක්ස්ෆර්ඩ් සරසවියේ චාරිකාවක්	46
ගස් සිටවූ මිනිසා	55
මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ - මිටකව හා යථාර්ථය	65
අතුරු මිතුරු - ගස සුමිතුරු	69
පොතක වචන	71

ගිනිගත් මහිතලය නිවන්හෝ කවුරුද?

කාලගුණික විපර්යාස පිළිබඳ ජගත් සමුළුව මේ වසර (2015) අවසානයේ පැරීසියේ දී පැවැත්වීමට නියමිත ය. ඉහළ නගින වායුගෝලීය උෂ්ණත්වය අවම කිරීම සඳහා අවැසි ප්‍රධාන සාධකයක් වන හරිතාගාර වායුන් වායුගෝලයට මුදාහැරීම අවම කිරීමට ලොව සියලු රටවල එකඟත්වය ලබා ගැනීම මෙවර සමුළුවේ අරමුණයි.

දේශගුණික වෙනස්වීම් පිළිබඳ ප්‍රථම ජගත් සමුළුව පවත්වා මේ වනවිට වසර විස්සකි. ජගත් සමුළුවේම දිගුවක් ලෙස, 1997 දී ජපානයේ කියෝතෝ නුවර දී හරිතාගාර වායුන් මුදාහැරීම අඩුකිරීමට රටවල් 55 ක එකඟත්වයෙන් කියෝතෝ ප්‍රඥප්තිය සම්මත කරගන්නා ලදී. මෙම ප්‍රඥප්තිය අන්තර්ජාතික නීතියක් ලෙස පිළිගන්නා ලද්දේ තවත් වසර හතකට පසුවය. අමෙරිකාව මෙම ප්‍රඥප්තිය තවමත් පිළිගෙන නැති අතර 2005 දී රුසියාව ප්‍රඥප්තිය පිළිගනිමින් ඊට අත්සන් කළේ ය. චීනය, ඉන්දියාව, බ්‍රසීලය හා දකුණු අප්‍රිකාව ද ඇතුළු දියුණු වෙමින් පවත්නා රටවලට හරිතාගාර වායු විමෝචනය පිළිබඳ තහනමක්

කාබන්ඩයොක්සයිඩ්, මීතෙන්, නයිට්‍රිස් ඔක්සයිඩ් හා ෆ්ලුරොකාබන්, යන ප්‍රධාන හරිතාගාර වායු වායුගෝලය තුළ තාපය රඳවා ගනිමින් පෘථිවිය උණුසුම් කරයි. මේ වායුන් නිපදවන්නේ නොයෙකුත් මනුෂ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් සඳහා විදුලිය හා තාපය නිපදවීමට ද භාණ්ඩ පරිවහනය සඳහා ද ගල් අඟුරු, ඛනිජ තෙල් වැනි පොසිල ඉන්ධන දැවීමෙනි. අපද්‍රව්‍යවලින් වගුරු බිම් ගොඩ කිරීමෙන්, අපිරිසිදු ජලය තැන්පත්වීමෙන්, ප්ලාස්ටික් ද්‍රව්‍ය හා කෘත්‍රිම රෙදි දහනයෙන් ද ගවයන් වමාරා කන විට ඔවුන්ගේ මුඛෙන් වායුව පිට කිරීමේ දී ද මීතෙන් හරිතාගාර වායුව වායුගෝලයට එකතු වෙයි.

නිපදවීමට ද භාණ්ඩ පරිවහනය සඳහා ද ගල් අඟුරු, ඛනිජ තෙල් වැනි පොසිල ඉන්ධන දැවීමෙනි. අපද්‍රව්‍යවලින් වගුරු බිම් ගොඩ කිරීම, අපිරිසිදු ජලය තැන්පත්වීම, ප්ලාස්ටික් ද්‍රව්‍ය හා කෘත්‍රිම රෙදි දහනයෙන් ද ගවයන් වමාරා කන විට ඔවුන්ගේ මුඛෙන් වායුව පිට කිරීමේ දී ද මීතෙන් හරිතාගාර වායුව වායුගෝලයට එකතු වෙයි.

පසුගිය වසරේ දී මනුෂ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් මගින් පෘථිවි වායු ගෝලයට මුදාහැර ඇති හරිතාගාර වායුව ටොන් දශ ලක්ෂ 35.3 ක් බව කියැවේ. මේ ප්‍රමාණය මේ වසරේ දී තවත් 2.5% ක් වැඩිවන බව අනුමාන කෙරේ. මේ ඉතිහාසයේ දී වායුගෝලය වඩාත්ම උණුසුම් වූ වර්ෂය 2014 යැයි පරිසර විද්‍යාඥයෝ පෙන්වා දෙති.

වායුගෝලය උණුසුම්වීම වේවා, වර්ෂාපතනය ඉන් අත් යම් පාරිසරික කාරණයක් වේවා, දත්ත හා සංඛ්‍යාලේඛන විෂයවෘත්තේ විද්‍යාඥයන්ට, ගණිතඥයන්ට සමානක් විය හැකි වුව ද ලොව පුරා භයානක ආපදා ගෙනදෙන දේශගුණික විපර්යාස ජනයා අත්විඳිමින් සිටිති. අකල් වැසි, මහා ගංවතුර, සුළි කුණාටු, තාප තරංග හා දැඩි ඉඩොර ද මෙම ව්‍යසනයන් නිසා පැන නැගී සාගිනී, වසංගත හා දුර්භික්ෂ ද ලොව පුරා සාමාන්‍ය සන්සිද්ධිත් බවට පත්වෙමින් පවතී. අර්ධගෝලවල හිම තට්ටු දිය වෙයි. එහි ප්‍රතිඵල ලෙස කුඩා දූපත් සාගරයේ ගිලී අතුරුදහන්වීමේ තර්ජනයට ලක්ව ඇත. ගංගා, මුහුදු හා විල් සිඳියමින් තිබේ.

මෙම භයානක තත්ත්වය හමුවේ වුව ද, අමෙරිකාව ඇතුළු ලොව කාර්මීකරණය වූ ධනවත් රාජ්‍ය ද පෙරදිග බලවතුන් ලෙස නැගී ඇති චීනය හා ඉන්දියාව ද වායුගෝලයට කාබන් මුදාහැරීම පිළිබඳව එතරම් තැකීමක් කරන බවක් නොපෙනේ.

නැත ද, ඔවුන් ද කෙමෙන් ප්‍රඥප්තිය පිළිගනිමින් හරිතාගාර වායු විමෝචනය අඩුකරනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය. කෙසේ වුව ද චීනය හා ඉන්දියාව ද මේ වනවිට හරිතාගාර වායුන් වඩ වඩා වායුගෝලයට මුදාහරිමින් සිටින්නේ යැයි දෝෂ දර්ශනයට ලක්ව සිටිති.

කාබන්ඩයොක්සයිඩ්, මීතෙන්, නයිට්‍රිස් ඔක්සයිඩ් හා ෆ්ලුරොකාබන්, යන ප්‍රධාන හරිතාගාර වායු වායුගෝලය තුළ තාපය රඳවා ගනිමින් පෘථිවිය උණුසුම් කරයි. මේ වායුන් නිපදවන්නේ නොයෙකුත් මනුෂ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් සඳහා විදුලිය හා තාපය

කියෝතෝ සම්මුතිය 2020 දක්වා බලපැවැත්වීමට නියමිත අතර, ඒ වනවිට 1990 තිබුණට වඩා වායුගෝලයේ කාබන් ප්‍රමාණය 18% ක් අඩුවීම ඉලක්කයයි. එහෙත්, එය යථාර්ථයක් බවට පත්වීම සැක සහිත බවට විද්‍යාඥයෝ අනතුරු අඟවති.

වායුගෝලය උණුසුම් වී පරිසරය විපර්යාසයන්ට ගොදුරුවීම අද මිනිසා හමුවේ ඇති මහා අභියෝගයයි. සොබා දහම මිනිසාට කරන මහා අනතුරු ඇඟවීමයි. මෙය මිනිසා විසින්ම ඇතිකර ගන්නා ලද තත්ත්වයකි.

ස්වාභාවික සම්පත් නාස්තිකාර ලෙස පරිභෝජනය කිරීම හා ඔහුගේ අතිපරිභෝජනවාදී ජීවන රටාව දේශගුණික විපර්යාසවලට බලපා ඇති බව ද, මේ තත්ත්වය මිනිස් සංහතිය සතු එකම වාසස්ථානය වන පෘථිවිය විනාශය කරා ගෙනයන බව ද පෙන්වා දෙන විද්‍යාඥයන් කොටසක් මෙන්ම සිදුවෙමින් පවත්නා දේශගුණික විපර්යාසවලට මිනිසාගේ දායකත්වයක් නැතැයි ද, සාවද්‍ය තර්ක ගෙන එන පිරිසක් ද සිටිති. ඔවුහු ලෝකයේ බලශක්ති පරිභෝජනය වැඩිපුරම සිදුකරන අමෙරිකාවේ විශාල තෙල් සමාගම් කිහිපය හා බහු ජාතික ව්‍යාපාරික සමාගම් විසින් එම සාවද්‍ය තර්ක ජගත් පුරවැසියාට ඒත්තු ගැන්වීම සඳහා කුලියට ගෙන ඇති විද්‍යාඥයෝ හා ජනමාධ්‍යවේදියෝ ය.

කාලගුණය වෙනස්වීම සඳහා ලොකුම බලපෑම කරන බවට චෝදනා එල්ලවීමෙන් පසු, ඉන්ධන භාවිතය අවම කරගැනීම සඳහා සූර්ය තාපය සුළඟ වැනි විකල්ප බලශක්තින් යොදාගැනීම පිණිස අවැසි පර්යේෂණ සිදුකිරීම සඳහා සිය ලාභාංශ යෙදවීමට ලෝකයේ ලොකුම තෙල් සමාගම් 5 විසින් ප්‍රකාශ කර තිබුණ ද, ඉකුත් දස වසර තිස්සේ පොසිල ඉන්ධන නිෂ්පාදනයෙන් ඩොලර් බිලියන 900 ක් ලාභ ලැබුව ද, ඔවුන් මෙම ධනය යොදා

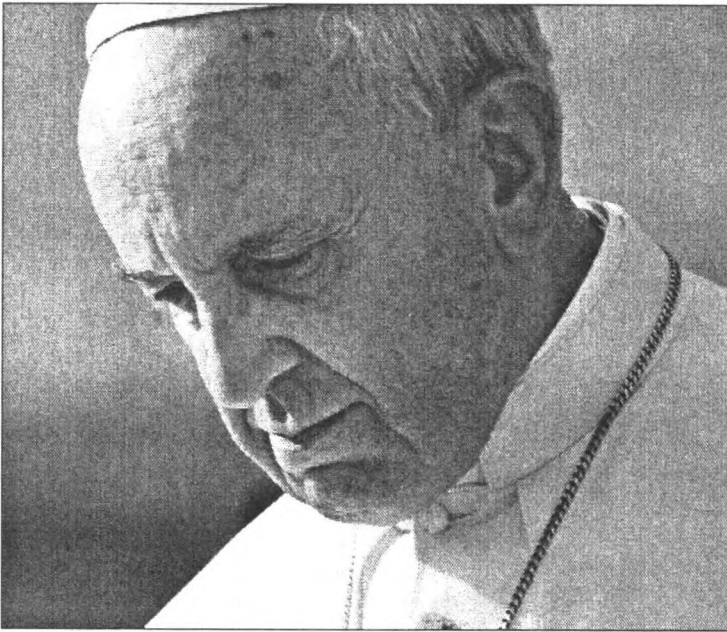

නයෝම් ක්ලෙයින්

ඇත්තේ තව තවත් තෙල් ලිං සෑරීමට සහ කොටස් වෙළෙඳ පොළේ කොටස් මිල දී ගැනීමට යැයි අමෙරිකානු වර්ධනය පිළිබඳ මධ්‍යස්ථානයේ වාර්තාවක් පෙන්වා දෙයි. 2008 වසරේ පමණක් ඩොලර් බිලියන 100 ක් ලාභ ලද ඔවුන් විකල්ප බලශක්ති සෙවීම සඳහා කෙරෙන පර්යේෂණවලට යොදා ඇත්තේ එයින් 14% කි. තෙල් සමාගම් හෝ විශාල වාණිජ සමාගම් දේශගුණික වෙනස්වීම් පිළිබඳ තැකීමක් නොකරන බවට එම උදාහරණයම සෑහේ.

කාලගුණික විපර්යාස පිළිබඳ භයානක හා සාවද්‍ය අදහස් ලොව පුරා පතුරුවමින් සිටින්නේ වාමාංශික දේශපාලනඥයන් යැයි තෙල් සමාගම්වලින් යැපෙන විද්‍යාඥයන් පිරිසක් ද, මාධ්‍යවේදීහු ද පවසති. මේ සඳහා ඔවුහු වසර ගණනාවක් පුරා අති සුබෝපහෝගී හෝටල්වල දේශන හා සම්මන්ත්‍රණ පවත්වමින් සිටිති.

මේ පාරිසරික අර්බුදයට පිළියම සොයාගත යුතු වන්නේ අප විසින්මය. මන්ද, එය අප විසින් ඇතිකර ගන්නා ලද තත්ත්වයකි.

ග්‍රැන්සිස් පාප්වහන්සේ

‘පරිභෝජනය අඩු කරන්න. නිෂ්පාදනය අඩු කරන්න. නිදහස් වෙළෙඳ පොළ දර්ශනය ඉවත දමන්න. කොටින්ම දැන් ලෝකයට අවශ්‍ය වන්නේ ‘සැබෑ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලන ක්‍රමයක්’ යැයි අමෙරිකාවේ ධනවාදී අර්ථ ක්‍රමය කර්කශ විවේචනයට ලක්කරමින් තරුණ සමාජ ක්‍රියාකාරිණියක හා මාධ්‍යවේදිණියක වන නයෝමි ක්ලෙයින් පවසයි. අමෙරිකානු අර්ථක්‍රමය විවේචනය කිරීම හා එයට එරෙහිව උද්ඝෝෂණය කිරීම ද නිසා ඇය මේ වනවිට කිහිප වතාවක් සිරගතව ඇත. පරිසරය/ වායුගෝලය උණුසුම් වීම පිළිබඳව කරුණු පහදා දෙමින් ඒ සඳහා ඇති එකම විසඳුම ලෝකය නව ආර්ථික පිළිවෙතක් කරා යෑම යැයි පෙන්වා දෙමින් මිනිසාට අත්වෙමින් පවතින ඉරණම වළක්වා ගැනීමේ අරමුණින් හඬනගන ග්‍රැන්සිස් පාප් වහන්සේ සිය උද්ඝෝෂණ ව්‍යාපාරයට සහභාගි වෙන්නැයි මෙම මාධ්‍යවේදිණියට ද දැන් ඇරියුම් කොට තිබේ.

දේශගුණික විපර්යාසවලට හේතු හා පිළියම් දක්වමින් ග්‍රැන්සිස් පාප්තුමන් විසින් ලියා ඇති පොතෙහි ඔහු මෙම නව ආර්ථික පිළිවෙත පිළිබඳව අවධාරණය කරයි.

‘Laudato Si – Care For Our Common Home’ කෘතියෙහි, පෘථිවිය ‘අපේ මේ පොදු නිවහන’ යැයි හඳුන්වා දෙමින් උන්වහන්සේ මෙසේ ලියති.

‘අපගේ මෙම පොදු නිවහන අප සමඟ ජීවත්වන සොයුරියක වැනිය. අප වැලඳගන්නට දැන දිගුකරන මාතාවක වැනිය. අපගේ සොහොයුරිය හා මව තුළින් අප පාලනය කරන, අපට විවිධ පලවැල මල් හා ඔසු පැළ දානය කරන මගේ ස්වාමිනී, ඔබට තුනිවේවා.’

...ඇය තුළින් දෙවියන්වහන්සේ අපට දානය කළ දෑ වගකීම් රහිතව පරිභෝජනය කරමින් අප ඇයට හානි පමුණුවා ඇති බැවින්, ඇය දැන් වැලපෙමින් ඒ වග අපට පවසමින් සිටින්නීය. රිසි සේ ඇය කොල්ල කන්නට අයිතිය ඇති භාමිපුතූන් හා නායකයන් යැයි අපි අප ගැන සිතා සිටිමු. පාපයෙන් තුවාල වූ අපේ හදවත්වල ප්‍රචණ්ඩත්වය පසට, ජලයට, වායුවට වැලඳී ඇති ව්‍යාධීන්ගෙන්, සියලු සත්ව කොට්ඨාශ තුළින් පිළිඹිබු වෙයි.

අප, මහ පොළොවේ දූලි බව අපට අමතකව ගොස් ඇත. අපේ සිරුරු නිර්මාණය වී ඇත්තේ ඇගේ මූලාණුවලිනි. අපි ඇගේ වායුව ආඝ්‍රාණය කරමු. අප ජීවනය ලබන්නේත් ප්‍රාණවත් වන්නේත් ඇගේ ජලයෙනි. අපගේ මෙම පොදු නිවහන ආරක්‍ෂා කිරීමේ අභියෝගයට - සමස්ත මානව පවුල සඳහා කල් පවත්නා පූර්ණ සංවර්ධනයක් සොයා ගැනීමට - අප එක්විය යුතුය - දේවල් වෙනස්විය හැකි බැවිනි. මැවුම්කරුවාණෝ අප හැර නොයති. උන්වහන්සේ උන්වහන්සේගේ ප්‍රේමණියයන් අතහරින්නේ හෝ අප මැවීම පිළිබඳව පසුතැවිලි වන්නේ හෝ නැත. අපගේ පොදු නිවහන ගොඩනැගීම සඳහා එක්ව වැඩකිරීමේ හැකියාව තවමත් මනුෂ්‍යත්වය සතු ය.

...අපේ ග්‍රහලෝකයෙහි අනාගතය සැකසීම පිළිබඳ නව සංවාදයක් සඳහා මම

ආයාචනය කරමි. අප මුහුණ පාමින් සිටින පාරිසරික අර්බුදය සහ ඊට පාදක වූ දෑ අප හැම දෙනාටම බලපාන බැවින් අප හැම දෙනාම ඇතුළත්වන සංවාදයක් අවැසිය. ...පාරිසරික අර්බුදයට පිළියම් සෙවීමේ ලා ගන්නා උත්සාහයන් එල රහිත වී ඇත්තේ විරුද්ධත්වය ප්‍රබලවීම නිසාම නොවේ. උද්යෝගය හීනවීම නිසා ය. ඇදහිලිවත්කයන් අතර පවා පවත්නා විරුද්ධ ආකල්ප, ගැටලුවක් නැතැයි ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ පටන් ගනුත් නොගෙන සිටීම දක්වා උදාසීන පසුබැසීම හා තාක්ෂණික විසඳුම් පිළිබඳ අත්ධ විශ්වාසය දක්වා මෙය විවිධාකාර ය.

“...අපට නව විශ්වීය සහයෝගිතාවක් අවැසි ය. එක් දකුණු අප්‍රිකානු බිෂොප්වරයෙකු පැවසූ පරිදි,” දෙවියන් වහන්සේගේ මැවිල්ල මිනිසා විසින් කෙලෙසීම නිවැරදි කිරීමට සෑම කෙනෙකුගේම දක්ෂකම් හා මැදහත්වීම අවශ්‍ය ය...

...කාලගුණය අප හැම දෙනාටම අයත්, අප සියලු දෙනාම සඳහා වන පොදු තත්ත්වයකි. ගෝලීය මට්ටමෙන් ගත්කල මානව ජීවිතයේ අත්‍යවශ්‍ය තත්ත්වයන් හා බැඳී පවතින සංකීර්ණ පද්ධතියකි. ඉතාමත්ම නිරවද්‍ය විද්‍යාත්මක දත්ත අනුසාරයෙන් කාලගුණයේ උණුසුම්වීමක් වර්තමානයේ පවතින බව ද, අප එය අත්විඳිමින් පවතින බව ද සත්‍යයකි.

මෙම උණුසුම් ජයගන්නට, නොඑසේ නම් අඩු කරමින් එය ඇතිකරන හෝ වැඩි කරන මානව හේතූන් නතර කිරීමට ඔවුන්ගේ ජීවන රටාව, නිෂ්පාදන රටාව හා පරිභෝජන රටාව වෙනස් කිරීමට - දේශගුණික විපර්යාස මිනිසාට දන්වා සිටි යි... විද්‍යාත්මක ~~අධ්‍යයනයන්~~ ගණනාවකින් පෙන්වා දී ඇත්තේ පසුගිය දශක කිහිපය තුළ උණුසුම ඉහළ යෑමට හේතුව ප්‍රධාන වශයෙන්

...ඇය තුළින් දෙවියන්වහන්සේ ..
 අපට දානය කළ දෑ වගකීම් රහිතව පරිභෝජනය කරමින් අප ඇයට හානි පමුණුවා ඇති බැවින්, ඇය දැන් වැලපෙමින් ඒ වග අපට පවසමින් සිටින්නීය. ඊසි සේ ඇය කොල්ල කන්නට අයිතිය ඇති හාමිපුතුන් හා නායකයන් යැයි අපි අප ගැන සිතා සිටීමු. පාපයෙන් තුවාල වූ අපේ හදවත්වල ප්‍රවණ්ඩත්වය පසට, ජලයට, වායුවට වැලඳී ඇති ව්‍යාධීන්ගෙන්, සියලු සත්ව කොට්ඨාශ තුළින් පිළිඹිබු වෙයි.

මානව ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් හරිතාශාර වායුන් වායුගෝලය තුළ සාන්ද්‍රණය වීම බව ය. වායුගෝලයේ එකතු වී ඇති මෙම වායුන් පෘථිවිය මතුපිටින් පිටවන තාපය අවකාශය පුරා පැතිරීයෑම වලක්ව යි. ලොව පුරා ප්‍රමුඛ බල ශක්තිය නිපදවන්නා වන පොසිලී ඉන්ධන භාවිතයෙන් මෙම ප්‍රශ්නය තවත් උග්‍රවේ... තවත් තීරණාත්මක සාධකයක් වන්නේ කෘෂි වගාවන් සඳහා වඩ වඩා වනාන්තර හෙළි පෙහෙළි කිරීම ය...

“...බොහෝ සෙයින්, වෙනත් කිසිදු කාරණයක් පිළිබඳ සැලකිලිමත් නොවී, හැකි ඉහළම ලාභ ලැබීමේ ප්‍රතිපත්තිය මුළු අර්ථ ක්‍රමයම වැරදියට වටහා ගැනීම පිළිඹිබු කර යි. නිෂ්පාදනය වැඩි වනවිට, එය සිදුවන්නේ අනාගතය සඳහා ඇති සම්පත්, සෞඛ්‍යය හෝ පරිසරය කැපකොට යැයි තැකීමක් නොකෙරෙ යි. වනාන්තර හෙළිපෙහෙළි

“...බොහෝ සෙයින්, වෙනත් කිසිදු කාරණයක් පිළිබඳ සැලකිලිමත් නොවී, හැකි ඉහළම ලාභ ලැබීමේ ප්‍රතිපත්තිය මුළු අර්ථ ක්‍රමයම වැරදියට වටහා ගැනීම පිළිබිඹු කර යි.

නිෂ්පාදනය වැඩි වනවිට, එය සිදුවන්නේ අනාගතය සඳහා ඇති සම්පත්, සොබාසය හෝ පරිසරය කැපකොට යැයි තැකීමක් නොකෙරේ යි. වනාන්තර හෙළිපෙහෙළි කිරීමෙන් නිෂ්පාදනය වැඩිවනතාක් කාන්තාරකරණයෙන් වන පාඩුව, ජීව විවිධත්වයට හා පරිසරය දූෂණය වීමෙන් වන පාඩුව කිසිවෙක් ගණන් නොබලති. කෙටියෙන් විමසන්නේ නම් ව්‍යාපාරවලින් ලාභ ලබන්නේ යටකී සම්පත්වල පිරිවැයෙන් ඉතා අවම කොටසක් ගෙවීමෙනි...”

කිරීමෙන් නිෂ්පාදනය වැඩිවනතාක් කාන්තාරකරණයෙන් වන පාඩුව, ජෛව විවිධත්වයට හා පරිසරය දූෂණය වීමෙන් වන පාඩුව කිසිවෙක් ගණන් නොබලති. කෙටියෙන් විමසන්නේ නම් ව්‍යාපාරවලින් ලාභ ලබන්නේ යටකී සම්පත්වල පිරිවැයෙන් ඉතා අවම කොටසක් ගෙවීමෙනි...”

පරිසර සුරක්ෂිතතාව සම්බන්ධයෙන් පල්ලියට ද විශාල වගකීමක් ඇතැයි පාප් වහන්සේ පෙන්වා දෙයි.

“... ජනතාවගේ දැනුවත් භාවය වර්ධනය කිරීමේ වගකීම දේශපාලන ආයතනවලට මෙන්ම සෞභූතෝයෙක්සමාජකණ්ඩයම්වලටද පැවරේ යි. පල්ලියට ද ඒ වගකීම තිබේ. පාරිසරික අධ්‍යාපනය ලබා දීමේ දී සියලුම ක්‍රිස්තියානි සමාජ ද මේ වගකීමෙන් බැඳී සිටි යි. අපේ දේව ධර්ම අධ්‍යාපන ආයතන ද, වෙනත් වර්ධන ආයතන ද, වාමි ජීවිතය, දෙවියන් වහන්සේගේ ලෝකය පිළිබඳව ස්තූති පූර්වකව කල්පනා කිරීම, දුගියන්ගේ අවශ්‍යතා සොයා බැලීම හා පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම පිළිබඳව සිතාබැලීම සම්බන්ධ අධ්‍යාපනය ලබාදෙනු ඇතැයි මම අපේක්ෂා කරමි.

පරිසරයට හානි සිදුකිරීමෙන් ඇතිවන අවදානම ඉතා ඉහළ බැවින් පරිසරයට හානි කරන්නාවූන්ට දඬුවම් පැමිණවීම සඳහා බලය ඇති ආයතන ද අවශ්‍ය ය. ස්වයංපාලනය ද, එකිනෙකාගෙන් ඉගෙන ගැනීමට ඇති සූදානම ද උවමනා ය...”

පාප් වහන්සේගේ කරුණු පැහැදිලි කිරීම් හා ආයාචනාවලට සමස්ත කතෝලික ලෝකයම සිය එකඟත්වය දක්වන්නේ යැයි කෙනෙක් සිතන්නේ නම් වැරදිය. පල්ලියට උපකාර කරන ඇතැම් ධනවත්තු ඔහු ප්‍රතික්ෂේප කරති. උන්වහන්සේ දිගින් දිගටම ‘ධනවාදය හා පුද්ගල ආදායම්වල’ අසමානතාව’ පිළිබඳව විවේචනය කරන්නේ නම් පල්ලියට ආධාර කිරීම නතර කරන බව අමෙරිකාවේ කතෝලික ප්‍රකෝටිපතියකු වන කෙන් ලැන්ගොනේ ප්‍රකාශ කර තිබේ. එමෙන්ම පරිසර පරිහානියෙන් සිදුවන දේශගුණික විපර්යාසයක් නැතැයි මත ගොඩනගමින් සිටින දේශපාලනඥයෝ ද, මාධ්‍යවේදීහු ද, විද්‍යාඥයෝ ද එතුමන් හෙළා දකිති. අමෙරිකාවේ හිටපු කාදිනල්වරයකු වන ආචබ්ෂොප් රේමන්ඩ් ක්ලාක් ද එතුමන් විවේචනය කරයි.

Laudato Si පොතෙන් මෙන්ම ආසියානු, අප්‍රිකානු හා ලතින් අමෙරිකානු රටවල් පුරා සංචාරය කරමින් ඔහු පළ කරන අදහස් නිදහස් වෙළෙඳ ආර්ථිකයෙන් පීඩාවට පත්වී සෙමින් මියයමින් සිටින ලෝකයට සැනසුම් සුසුම් පොදකි. යුදෙව් - ක්‍රිස්තියානි ආධිපත්‍යයෙන් හා මතවාදයන්ගෙන් ඉතිහාසය පුරා පීඩනයට ලක්වූ ස්වාභාවික පරිසරය හා මනුෂ්‍ය සංහතිය ඉදිරියේ උන්වහන්සේ බලාපොරොත්තුවේ පුංචි එළියක් දල්වා තිබේ.

මේ අතර දේශගුණික විපර්යාසවලින් විනාශයට පත්වෙමින් තිබෙන පෘථිවිය හා

පෘථිවි වාසීන් බේරා ගැනීම හා පුනරුත්ථාපනය කිරීම සඳහා අපූරු යෝජනාවලියක් හා ක්‍රමවේදයක් අමෙරිකාවෙහි වෙසෙන බොද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේ නමක විසින් පෙන්වා දී තිබේ. 'බෝධි' භික්ෂූන් වහන්සේ මෙම යෝජනාවලිය හා ක්‍රමවේදය හඳුන්වන්නේ 'කාලගුණ විපර්යාසය නිශ්චය කිරීම (Diagnosis of Climate Change) හා ඊට පිළියම් යනුවෙනි.

උතුම් ආර්ය අන්තරාගමික මාර්ගය හා චතුරාර්ය සත්‍යය මේ යෝජනාවලිය පසු පස සෙවණැල්ලක් මෙන් නැඟී සිටිනු ඔබ දකිනු ඇත.

කාලගුණික විපර්යාස පිළිබඳ බොද්ධ නිර්ණායක හා පිළියම්

1. දුක පිළිබඳ පාරිසරික සත්‍යය

අනාගත ආපදා, රහස් ගොඩනැගෙන අර්බුදය

A. ආරම්භක ආපදා සතර (සාර්ථක ක්‍රියාමාර්ග නොගතහොත් අපගේ ඉරණම)

1. දරාගත නොහැකි තාප තරංග, පෘථිවියේ බොහෝ පෙදෙස් වාසයට අහිතකර වීම, මිනිසුන් හා සත්ත්වයන් අති විශාල ලෙස මිය යෑම.
2. ගංවතුර, බිහිසුණු සුළි කුණාටු, ජන කොටස් සහමුලින්ම විනාශ වීම.
3. හිම තට්ටු දියවීම, සාගර ජල මට්ටම ඉහළ යෑම, දූපත් ජනයා හා වෙරළ තීර, නගර විනාශ වීම.
4. සාගරවල සිදුවන වෙනස්කම්, අම්ල ගතිය අධික වීම, උෂ්ණත්වය වැඩිවීම, සාගර දියවැල්වල ගමන වෙනස්වීම.

B. මිනිස් ශිෂ්ටාචාරය අතුරුදහන්වීමට බලපාන සාධක

(දැනට පවතින සත්ත්වයන් පෙන්වන්නේ A - 1 ළඟාවෙමින් පවතින බවයි)

1. භූමිය (පාංශු බාදනය, නියඟ, කාන්තාරකරණය, මුහුදු ගොඩබිමට ගලා ඒම).
2. ජල හිඟය (ජලාශ හිඳී යෑම, ග්ලැසියර අතුරුදහන් වීම, දීර්ඝ නියං සමයන්, ජල දූෂණය)
3. ආහාර (හෝග විනාශ, අස්වනු අඩු වීම, මසුන් වැදවීම, කේවල හෝග මගින් පස නිසරු වීම)
4. සමාජ අස්ථායීතාව (ප්‍රාදේශීය යුද්ධ, වාර්ගික - ආගමික ගැටුම්, සංක්‍රමණය කුරිරු පාලකයන්, පිරිහුණු රාජ්‍ය)

II. දූතේ සම්භවය පිළිබඳ පාරිසරික සත්‍යය - අර්බුදයේ නිදානය.

A. B-1 ඇතිවීමට බලපාන පැතිරෙනසුලු ගෝලීය තර්ජන හතර

1. ජනගහන වර්ධනය
2. දිරිඳුතාව
3. ගෝලීය උණුසුම
4. ස්වාභාවික පාරිසරික පද්ධති විනාශය හා ජීව විවිධත්වය නැතිවීම.

B. A-2 දිගටම පැවැතීමට හේතු

1. පොසිල ඉන්ධන මත යැපීම (විදුලිය, කෘෂිකර්මය, ගමනාගමනය, ගොඩනැගිලි කර්මාන්තය තාපය ආදිය සඳහා)

2. නිදහස් වෙළෙඳ පොළ ආර්ථික රටාව - දීර්ඝ කාලීන ආර්ථික ස්ථාවරත්වයට වඩා කෙටිකාලීන ලාභ හා වෙනත් ඉක්මන් ප්‍රතිලාභ වඩා යහපත් යැයි නිදහස් වෙළෙඳ පොළ ආර්ථිකය පෙන්වා දෙයි. දේශපාලනය වෙළෙඳ සමාගම් හා ජනමාධ්‍යයන්ට නතු වෙයි.

3. කාර්මික කෘෂිකර්මාන්ත මොඩලය. ඉඩම් ඉහළි පෙහෙළි කිරීම, කාබන් විමෝචනය වැඩි වීම, මස් පරිභෝජනය

4. ණය මගින් මෙහෙයවනු ලබන පාරිභෝගිකවාදී සංස්කෘතිය

C. B-2 හි අභ්‍යන්තර හේතු සතර (යහපතට හා අයහපතට මුල් වන්නේ මනසය)

1. ගිජුබව - වෙළෙඳ සමාගම්වල, මූල්‍ය ආයතනවල දේශපාලනඥයන්ගේ
2. බිය හා සාංකාව - සාමාන්‍ය ජනතාවගේ (රැකියා, ක්‍රස්ත්‍රවාදය, ආර්ථික සුරක්ෂිතතාව නිරන්තර සෝදිසිය)
3. උඩගුව - ජාතික, සමාජීය, වාර්ගික හා සංස්කෘතික
4. මුග්ධභාවය - අසංවේදීතාවට හා සැකයට හේතු වෙයි.

'අදහස් අවුල් කිරීම හා වෙනතකට යොමු කිරීම' උදාහරණ ලෙස, අමෙරිකානු කොංග්‍රසයේ වැඩි දෙනෙක් දේශගුණික විපර්යාස සැබෑ යැයි පිළිගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කරති.

විනෝදය සැපයීම සිත් වෙනතක යොමු කිරීමට යොදා ගැනීම.

D. ඉතා සියුම් දත්ත විමසා බැලීමට නිර්මාණය කරන පරිගණක වැඩසටහනක් මෙන් කරුණු ඉතා ගැඹුරින් විශ්ලේෂණය කිරීම - C-2 මතවාදීමය පිළිකාවකි.

1. ඉතා කුඩා අංශුවලට කඩා විමසා බැලීම - සෙස්සන් හා සොබා දහම වාස්තවිකත්වයෙන් සැලකීම. (පාවිච්චි කළ හැකි භාණ්ඩ ලෙස සැලකීම)
2. සාරධර්ම - තාර්කික හැසිරීම යනු තමන්ගේ ඕනෑ එපාකම් උපරිමයෙන් සපුරා ගැනීමට උත්සාහ කිරීමය - සොබා දහම හා සෙසු ජනයා වාණිජකරණයට ලක් කිරීම.

3. පරිගණක වැඩසටහනක් (Program) ලෙස වැඩසටහන් ක්‍රියාවේ යෙදවීම - ආයෝජන මගින් ඉලක්කම්වලින් වැඩිවන ප්‍රතිලාභ සෙවීම.

4. විපාක - නොනිමෙන වර්ධනයක් හඹා යෑම, වටිනා සියලු සෙසු දෑ වෙළෙඳපොළ අගය මගින් යටත් කර ගැනීම.

III. දුක නැවැත්වීමේ (නතර කිරීමේ) පාරිසරික සත්‍යය - පෘථිවිය ආරක්ෂා කිරීම හා මනුෂ්‍ය ශිෂ්ටාචාරය බේරාගැනීම

A-1 සහ B වලක්වා ගැනීම පිණිස අප නොපමාව A-1 සහ B, C, D නතර කර ගත යුතු ය.

IV. උතුම් පාරිසරික ආර්ය අෂ්ඨාංගික මාර්ගය : පෘථිවිය ආරක්ෂා කර ගැනීමේ හා මනුෂ්‍ය ශිෂ්ටාචාරය බේරා ගැනීමේ මාර්ගය

A. විසඳුමක් සඳහා අවශ්‍ය කරුණු = නිවැරදි දැක්ම, නිවැරදි ආධ්‍යායය, නිවැරදි කතාව

1. පැහැදිලිව අවබෝධ කර ගැනීම: කාබන් විමෝචනයන් වැඩිවීමේ අන්තරායයන් අවබෝධ කර ගැනීම සහ පැහැදිලි කිරීම.

2. පරිවර්තනය වූ ආර්ථිකයක්, සමාජ සම්ප්‍රදායක් හා සංස්කෘතියක්, එහි ප්‍රයෝජන අවබෝධ කර ගැනීම හා පැහැදිලි කිරීම.

විශේෂයෙන්ම හරිත තාක්ෂණය යොදා ගැනීම (සබුද්ධිමත් ස්වයං උද්යෝගයක්)

3. ගෝලීය මානව යුක්තිය පිළිබඳ හැඟීමක් අවදි කරවීම (ලොව පුරා ප්‍රජාවන්ට දේශගුණික විපර්යාසවලින් සිදුවන බලපෑම - විශේෂයෙන්ම ලෝකයේ දකුණු අර්ධයේ)

4. විශ්වීය දයාව හා ජ්‍යෙෂ්ඨ පදනම් කරගත් සහයෝගිතාවකට අනුප්‍රාණය දීම (සබුද්ධික පරාර්ථකාමීත්වය)

B. බාධා දුරු කිරීමට ගන්නා පියවර හතර = නිවැරදි ක්‍රියාව හා නිවැරදි උත්සාහය

1. මහා වෙළෙඳ සමාගම් හා ව්‍යාපාරයන් විසින් දේශපාලනඥයන් වෙත යොදා ඇති ග්‍රහණය බිඳහැරීම : කරුණු පැහැදිලි කිරීමෙන් හා මැතිවරණ සඳහා සම්මාදන්වලින් ආධාර දීම මගින් මුදලේ කාර්යය සීමා කිරීම. සෞඛ්‍යය, සමාජයේ යහපැවැත්ම හා ස්වාභාවික පරිසරය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ස්වාධිපත්‍ය රාජ්‍යන් මගින් අනුගමනය කරන නීති හා කොන්දේසි උල්ලංඝනය කිරීමට වෙළෙඳ සමාගම්වලට ඉඩ දෙන වෙළෙඳ ගිවිසුම් ප්‍රතික්ෂේප කිරීම.

2. මාධ්‍යය කෙරෙහි වෙළෙඳ සමාගම්වල බලපෑම කඩා බිඳ දැමීම. මාධ්‍ය රාජධානිවල නිමාවක් දැකීම.

3. මහජනයා මගින් මූල්‍ය පහසුකම් සපයන මැතිවරණ පැවැත්වීම හා ස්වාධීන අපේක්ෂකයන්ට අවස්ථාව දීම, පිණිස දේශපාලන ක්‍රමය සංශෝධනය කිරීම.

4. අන්තර්ජාතික ආයතන තුළ වඩා ශක්තිමත් බල තුලනයක් ස්ථාපිත කිරීම (උදා:- එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය) තීරණ ගැනීමේ දී අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට සම්ප්‍රදායවාදී රාජ්‍යවලට වැඩි අවකාශයක් සැලසීම.

C. ප්‍රායෝගික විසඳුම් හතර = නිවැරදි ක්‍රියා, නිවැරදි දිවි පැවැත්ම, නිවැරදි උත්සාහය

1. ආපදාවල දරුණු බව අඩු කිරීම : පිරිසිදු බලශක්ති තාක්ෂණයන් (වෙසෙසින්ම සුර්ය බල ශක්තිය හා සුළං බලශක්තිය), සාම්ප්‍රදායික ලෝකය වෙත මාරුවීම් වඩා යහපත් බලශක්ති කාර්යක්ෂමතා (පරණ යන්ත්‍ර සුත්‍ර ඉවත නොදමා අලුත් කොටස් සවිකොට වැඩට ගැනීම, විදුලිය පිරිමසින බල්බ (LED) යොදාගැනීම, විදුලියෙන් දුවන මෝටර් රථ)

2. අනුවර්තනය වීම - පාරිසරික හානි ප්‍රතිශෝධනයට, ගංවතුර පාලනයට, ගිනි නිවීමට, ආපදාවලින් බේරාගැනීමේ ක්‍රියාවන් සඳහා

3. ප්‍රත්‍යාස්ථිතාව (පහසුවෙන් යථා තත්ත්වයට පත්වීම) වෙනස්වීම් හා පාඩු විඳ දරා ගැනීමට ජනයා සුදානම් කිරීම, දුගීභාවය දුරලීම, ආහාර සුරක්ෂිතතාව, සෞඛ්‍ය පහසුකම් (උපත් පාලනය) විශේෂයෙන්ම ගැහැනු ළමයින් සඳහා අධ්‍යාපනය)

4. වෙනස්වීම - අසීමාන්තික වර්ධනය හා නිමක් නැති පරිභෝජනය වෙනුවට වර්ධන ආර්ථිකයේ සිට නිත්‍ය, ස්ථාවර ආර්ථිකයකට. සෑහීමකට පත්වීම පිළිබඳ ප්‍රතිපත්තිය (තෘප්තිය)

D. නිවැරදි ආධ්‍යාත්මික ඵලඹි සිහිය = නිවැරදි ඵලඹි සිහිය හා නිවැරදි අවධානය

1. ස්වාභාවිකත්වයට ගරු කිරීම : පෘථිවියට බුහුමන් දැක්වීම

(සොබා දහම, හා විශ්වය පිළිබඳ ශුද්ධවන්ත හැඟීම නැවත ඇති කිරීම.)

2. මනුෂ්‍යයාගේ වටිනාකම නැවත ඇති කිරීම : මනුෂ්‍ය අභිමානය තහවුරු කිරීම, මනුෂ්‍යයාගේ එකමුතුකම හා සමානාත්මතාව සැමරීම, පුද්ගලාන්තර සහයෝගිතාව මත පදනම් වූ නව රාජ්‍ය පාලන මොඩල.

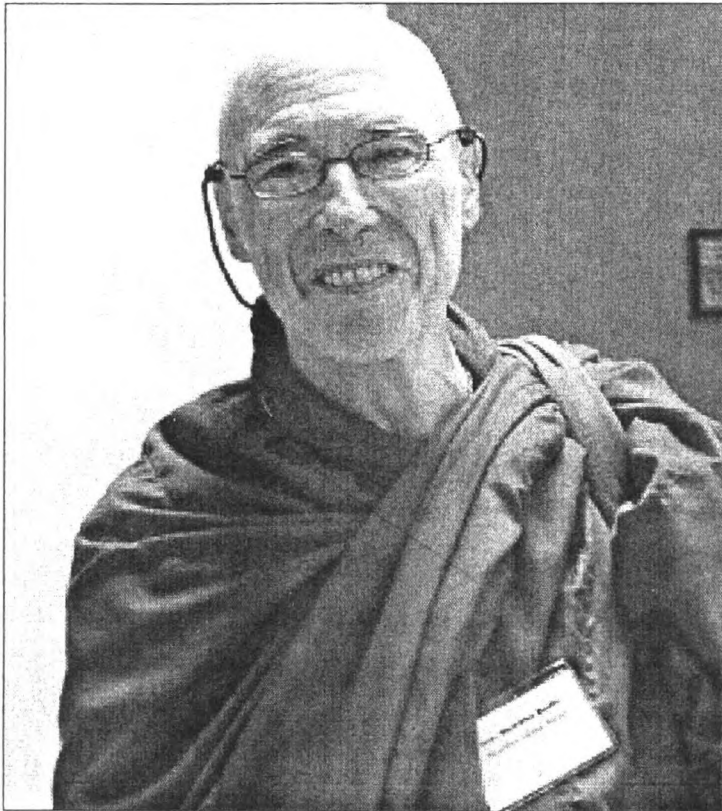
3. සෞන්දර්යමය හා බුද්ධිමය අගයන් වෙත නැවත යෑම. වැඩි විවේකයක්, වැඩ කිරීම සඳහා අඩු කාලයක්, ගෙවා ලබා දෙන නිවාඩු.

4. උත්තරීතර (අවසාන) අගය සොයා යෑම, කැදරකම හා බියෙන් එහා උසස් වින්දනයක් ඇතිකර ගැනීම.

ඉලක්කය යථාවක් බවට පත්කර ගැනීම. පෘථිවිය මත සාමය, සතුට හා සෞභාග්‍යය සැබෑවක් බවට පත්වීම.

බෝධි භික්ෂුව ශ්‍රී ලාංකිකයන්ට හෝ ලංකාවට ආගන්තුකයෙක් නොවේ. බෝධි නමින් 1966 දී බුදු සසුනෙහි පැවිදි වන්නේ ජේරී බ්ලොක් නම් යුදෙව් තරුණයා ය. අමෙරිකාවේ දී වියට්නාම් භික්ෂුවක යටතේ මහායාන භික්ෂුවක ලෙස පැවිද්ද ලබන උන්වහන්සේ ලංකාවට පැමිණ බළන්ගොඩ ආනන්ද මෛත්‍රෙය තෙරුන් වහන්සේ යටතේ ථේරවාදී භික්ෂුවක ලෙස සාමණේර පදවිය ලබති.

ඉන්පසු ආනන්ද මෛත්‍රෙය භිමියන්ගෙන් ධර්මය ප්‍රගුණ කරති. පසු කලෙක පාලි ධර්ම ග්‍රන්ථ රැසක් ඉංග්‍රීසියට පරිවර්තනය කරන බෝධි භික්ෂුව මහනුවර බෞද්ධ ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශන සමිතියේ භාෂා පරිවර්තකයා ලෙස ද, ඉක්බිති එහි සභාපති ලෙස ද කටයුතු කරති. පුරා වසර විස්සක් පමණ දිවයිනේ ගතකළ උන්වහන්සේ නැවත සිය රටට ගොස් ධර්ම ප්‍රචාරයේ නිරතව සිටිති. වෙසක් පොහොය

බෝධි හික්ෂුව

ජගත් නිවාඩු දිනයක් බවට ප්‍රකාශයට පත් වූ 2000 වෙසක් පෝය දිනයේ දී උළෙල සමරමින් එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධාන මූලස්ථානයේ සිට ප්‍රධාන දේශනය කරන ලද්දේ බෝධි හික්ෂුව විසිනි. එම දේශනයේ දී බුදුන් වහන්සේ හා උන්වහන්සේගේ ධර්මය ද එම දහම පිළිපැදීම වත්මන් ලෝකයේ නොයෙක් ගැටලු සඳහා විසඳුම් පිණිස පවතින ආකාරය ද පෙන්වා දුන්හ.

මිනිසාගේ අසීමාන්තික ගිජුබව මිනිස් අපගේ නිවහන වන මේ පෘථිවි තලය විනාශය කරා ඇදගෙන යමින් තිබේ. ඒ සඳහා ලොව ප්‍රධාන ආගම් දෙකෙහි පැවිද්දන් දෙදෙනෙකු දක්වා ඇති පිළියම් හැකිතාක් සංක්ෂිප්තව මෙහි ඇතුළත් ය.

මිහිතලය බේරාගැනීම සඳහා අත්‍යවශ්‍යම කාරණය වන්නේ මිනිසාගේ අසීමාන්තික ගිජුබවෙන් මිදීම බව ග්‍රැන්සිස් පාප්වහන්සේ ද බෝධි හික්ෂුව ද මොනවට පෙන්වා දෙති. එහෙත්, මේ රටේ වේවා ලෝකයේ බලගතුම රාජ්‍යය ලෙස සැලකෙන අමෙරිකාවේ වේවා, කුට ජාවාරම්කරුවන්, මාධ්‍ය මුදලාලිලා හා ව්‍යාජ න්‍යායාචාරීන් (විද්‍යාඥයන් හෝ විද්වතුන්) මෙල්ල කිරීමට හැකියාව සහ බලය පාලකයන් සතු ද? මන්ද, සැබැවින්ම පාලන බලය පවතින්නේ දේශපාලනඥයන් අත නොව, එම ජාවාරම්කරුවන් හා මාධ්‍ය මුදලාලිලා අතේ ය.

||

මිහිතලය බේරාගැනීම සඳහා අත්‍යවශ්‍යම කාරණය වන්නේ මිනිසාගේ අසීමාන්තික ගිජුබවෙන් මිදීම බව ග්‍රැන්සිස් පාප්වහන්සේ ද බෝධි හික්ෂුව ද මොනවට පෙන්වා දෙති. එහෙත්, මේ රටේ වේවා ලෝකයේ බලගතුම රාජ්‍යය ලෙස සැලකෙන අමෙරිකාවේ වේවා, කුට ජාවාරම්කරුවන්, මාධ්‍ය මුදලාලිලා හා ව්‍යාජ න්‍යායාචාරීන් මෙල්ල කිරීමට හැකියාව සහ බලය පාලකයන් සතු ද?

||

මාලිනි ගෝවින්තගේ

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ගැන සම්භාව්‍ය විවේචන

අපේ රාජ්‍ය පාලන ක්‍රමයට 'ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය'යි කියනු ලබන්නේ එය ස්වල්ප දෙනෙකුගේ නොව, බොහෝ දෙනෙකුගේ අතේ තිබෙන නිසා යැයි ක්‍රි.පූ. 5 වන සියවසේ සිටි ශ්‍රේෂ්ඨ ඇතීනියානු රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික පෙරික්ලිස් පවසයි. එහෙත්, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ඉතිහාසයේ ක්‍රියාවලීන් මගින් සම්භාව්‍ය ශ්‍රීතියේ විකාශනය වී වංශවතුන්ගේ පාලනයට හා ප්‍රජා පීඩකයින්ගේ පාලනයට ප්‍රතිවාදී ක්‍රමයක් හැටියට බොහෝ ශ්‍රීක පොදු රාජ්‍යයන් විසින් කැමති වනු ලැබූ විට එය තත්කාලීන ලේඛකයින් හා දාර්ශනිකයින් විසින් දැඩි දෝෂ දර්ශනයට ලක්කරන ලදී. අන් කිසිවකුටත් වඩා ජලේටෝ සහ ඇරිස්ටෝටල් විසින් මෙය සිදුකරන ලදහ.

එම විවේචනයන්ගෙන් වඩාත් සුප්‍රකාශ ඒවාට අවධානය යොමු කිරීමට අපි කැමැත්තෙමු. මෙහි ලා අපගේ අරමුණ වන්නේ ශ්‍රීකයන් තමන්ම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ උභයතා දුබලතා හා එහි අතර්කානුකූලභාවය ගැන, ඔවුන් එම පාලන ක්‍රමය නිදහස් මිනිසුන් විසින් අනුගමනය කළ යුතු හොඳම එවැන්න හැටියට හුවා දක්වද්දීත්, නොදැන නොසිටි බව පෙන්වීමටය. එහෙත්, මේ සමහර විවේචන ශ්‍රීකයින් විසින් භාවිත කෙරුණු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට සීමා නොවූ බැවින් හා එය හුදෙක් එම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය නමැති ආයතනයට එල්ල කැරුණු බැවින්, ඒවා අපේ කාලයේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයටත් අදාළ යැයි අපට දැනුණොත් අප පුදුමයට පත් නොවිය යුතුය.

මේ විවේචනයන්ගෙන් පළමුවැන්න හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ පදනමටම එල්ල වන එවැන්න නම්, එහි සකල නිදහස් පුරවැසියන් භුක්ති විඳින දේශපාලන සමතාව කෙරෙහි එල්ල කැරැණ විවේචනයයි. ග්‍රීකයෝ මෙය සම අයිතිවාසිකම් හඟවන 'ඉසනොමියා' සංකල්පයෙන් සම පංගු හඟවන 'ඉසමොයිරියා' සංකල්පයෙන් ප්‍රකාශිත වශයෙන් හඳුනා ගත්හ.

කවරම මුළු පුරවැසියකු තවත් එවැන්නකු හා සමමිම ඇරිස්ටෝටල්, සංඛ්‍යාමය සමතාවක් හැටියට හැඳින්වූ අතර, වර්තමාන ලෝකයේ දේශපාලන චින්තනයේ එය අද අවිවාදිත කරමියා කෙසේ වුව ද ග්‍රීකයින් අතර සිටි වංශමිත්‍රත්ව මෙය ව්‍යාජ තත්ත්වයක් හැටියට හෙතී ගිය අතර, ඔවුහු මෙය රාජ්‍යයේ හිතාධ්‍යාශයට පටහැනිව ගිය හැටියට දුටහ. වංශවතුන්ගේ පාලනය සිය පදනම සේ ගත් සමතාවය පිළිබඳ සාම්ප්‍රදායික සංකල්පය වඩාත් කිට්ටු වූයේ 'ජනමිතික සමතාව' යනුවෙන් හැඳින්වූ දේටයි. මෙය කුසලතා අනුව ශෙදුණු අනුපාතික සමතාවක් වූ අතර, එය මිනිසෙකු හා තවත් මිනිසකු අතර ඇති හැකියාවන් පිළිබඳ වෙනස හා ප්‍රමාණය හඳුනා ගත්තේය. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය "ඔවුන් සම වුවත් නැතත් සියලු දෙනාටම එක සේ සලකති" යන ජලේටෝගේ ප්‍රකාශය මගින් මේ සංකල්ප දෙක පිළිබඳ ගැටුමේ හරය සුප්‍රකාශය.

සියලුම නිදහස් පුරවැසියන්ගේ සමතාව පිළිබඳ මේ සංකල්පය හා සමග බහුතරයගේ පාලනය පිළිබඳ සිද්ධාන්තය ද තියුණු විවේචනයට ලක්විය. මෙය ශක්තිමත් කිරීමට වෙහෙසන ඇරිස්ටෝටල් මෙසේ පවසයි: 'අපේ වර්තමාන ව්‍යවහාරය අනුව නියෝජිත මණ්ඩල විනිසුරු අසුන් ගෙන සාකච්ඡා කොට තීන්දුව දෙයි. ඉදින් නියෝජිත මණ්ඩලයේ ඕනෑම කෙනෙකු තනිව ගත් විට ප්‍රඥාවන්ත

මිනිසාට වඩා පහත් තත්ත්වයක් ගනියි. එහෙත්, රාජ්‍යය බොහෝ පුද්ගලයින්ගෙන් සැදුණේය. ඉදින් සියලුම අමුත්තන් කිසිවකින් දායක වන හෝජන සංග්‍රහයක් එක් කෙනෙකු විසින් පිරිනමනු ලබන එවැන්නකට වඩා හොඳ වන්නා සේම, බොහෝ දේ ගැන බොහෝ වූ පිරිසක් එක් කෙනෙකුට වඩා හොඳ විනිසුරෙක් වෙයි.' එසේම පෙරික්ලිස්ද "අපෙන් ටික දෙනෙකු ආරම්භක ශක්තියෙන් යුතු වුවත්, අපි සියල්ලෝම කිසියම් ප්‍රතිපත්තියක් ගැන හොඳ විනිසුරෝවමි" ය පවසා ඇත.

අනික් අතට, ඇනකාර්සිස් නමැති ත්‍රෝසියානු දේශාටකයා, ඇතීනියානු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මන්ත්‍රණ මණ්ඩලයක් ඇරඹීමට අවස්ථාව ලද්දේ, ග්‍රීකයින් අතර ප්‍රඥාවන්තයින් අනුශාසනා කළ අතර, මෝඩයින් තීරණ ගත්හයි යන්න අවබෝධ කර ගැනීමෙන් පුද්ගලයකට පත් වූ බව කියනු ලැබේ.

එබඳු අර්ථයක් ධ්වනිත කරවන විවේචනයක් ජලේටෝගේ කෘතියක්. එන රිපබ්ලික් හි එක් අවස්ථාවක දී ගමය වේ. එනම්, සොක්‍රටීස්, ඔහුගේ මිතුරන් විසින් ඔහුට එහි බහුතරයකගේ මතය හා එකඟ වීම ලෙස හෝ එසේත් නැති නම් මඳක් අල්ලාප සල්ලාපයෙහි යෙදෙන්නැයි විහිළුවට ඇයදුම් කරන ලද විට, තවත් විකල්පයක් ඇතැයි පවසයි. තමන්ට තමන් එතැනින් යා යුතුය යැයි ඔවුන්ට ඒත්තු ගන්වන්නටත් පුළුවන. වෙනත් වචනවලින් කිවහොත් සංඛ්‍යාත්මක විශාල බව සත්‍යය අහිමුව කිසිත් නොවටී.

මේ ප්‍රශ්නය සම්බන්ධව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ ස්ථාවරය, අන් කිසිවකු විසින් නොව වංශවත් ග්‍රීක ලේඛකයකු විසින්ම අවංකව සාරාංශ ගතකොට ඇත. ඔහු මෙසේ පවසයි. ඔවුන් ඉතා දක්ෂ හා හොඳ අයට හැර අන් කිසිවකුට දේශන පවත්වන්නටත් උපදෙස් දෙන්නටත් තමන්ගේ වාරය ගන්නට ඉඩ නොදිය යුතුව

ශ්‍රීකයින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ දුටු කැපී පෙනෙන ලකුණක් නම් රිසි පරිදි ජීවත්වීමට කෙනෙකුට ඇති නිදහසයි. ඇරිස්ටෝටල් පවසන අන්දමට මෙය නිදහසේ ක්‍රියාවලියයි. ජලේටෝ පැවසූ අන්දමට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට එහි ආකර්ෂණය දෙන්නේ කෙනෙකුට තමන්ට රිසි පරිදි ජීවත්වීමට ඇති නිදහසෙනි. මක්නිසාද යත් එහි වර්තවල විවිධත්වය මෝස්තර ලූ ඇඳුමක විවිධ වර්ණයට එය සමාන කරතියි ජලේටෝ පවසයි.

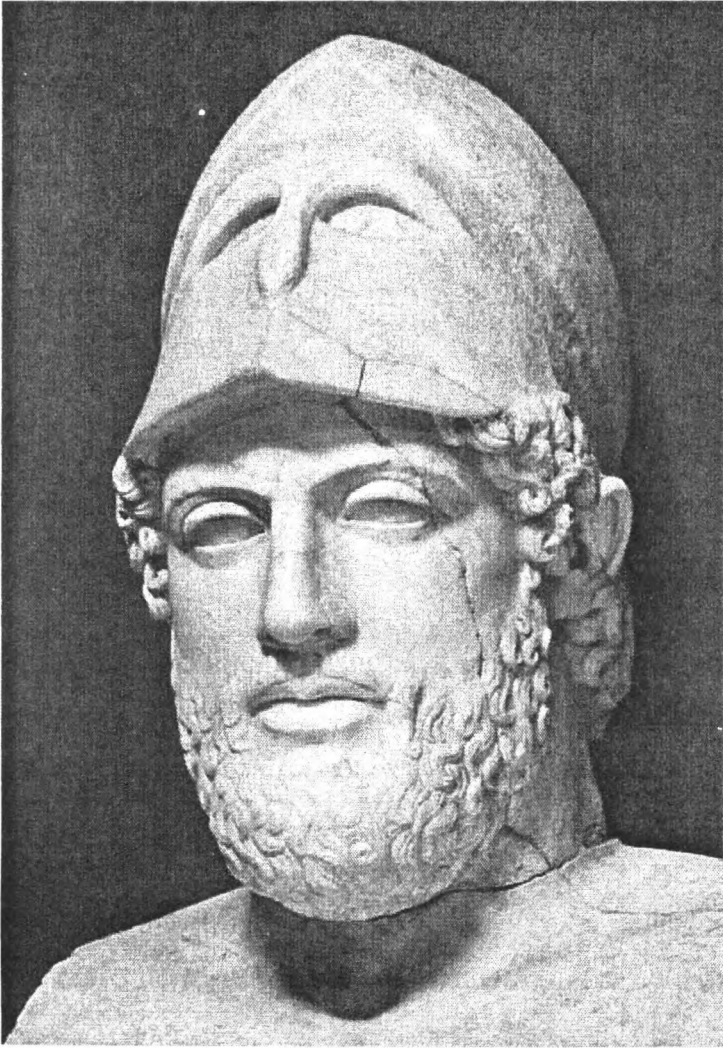

තිබිණිය කිසිවකු කියනු ඇත. එහෙත්, මෙහිදී ද නුසුදුස්සන්ටත් කථා කරන්නට ඉඩදීමෙන් ඔවුන් ඉතා නිවැරදිව තීරණයක් ගෙන ඇත. මක්නිසාද යත් විශිෂ්ටයින් පමණක් කථා කළාහු හා සාකච්ඡා කළාහු නම්, එහි ප්‍රතිඵලය ඔවුන් වැන්නවුන්ට හොඳ වුවත්, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට හොඳ නොවන්නට ඉඩ තිබිණි.

ශ්‍රීකයින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ දුටු කැපී පෙනෙන ලකුණක් නම් රිසි පරිදි ජීවත්වීමට කෙනෙකුට ඇති නිදහසයි. ඇරිස්ටෝටල් පවසන අන්දමට මෙය නිදහසේ ක්‍රියාවලියයි. ජලේටෝ පැවසූ අන්දමට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට එහි ආකර්ෂණය දෙන්නේ කෙනෙකුට තමන්ට රිසි පරිදි ජීවත්වීමට ඇති නිදහසෙනි. මක්නිසාද යත් එහි වර්තවල විවිධත්වය මෝස්තර ලූ ඇඳුමක විවිධ වර්ණයට එය සමාන කරතියි ජලේටෝ පවසයි. පුද්ගලයකුගේ විවිධ දක්ෂතාවලට අවකාශය සලකන ජීවිතයක්

හැටියට එය බොහෝ ගැහැනුන් හා මිනිසුන් විසින් ආශාවෙන් සලකනු ලැබේ.

එහෙත්, ඒ කෙසේ වුවත් ජලේටෝ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ගැන තීක්ත අවඥාවකින් බලයි. මන්ද යත් පරමාදර්ශී රාජ්‍යය පිළිබඳ ඔහුගේ සංකල්පය වූයේ හැම මිනිසකුම තමන්ට සුදුසු එක් සුවිශේෂ කාර්යය කරන, අනික් උදවියගේ කාර්යයට ඇඟිලි නොගැසූ එවැන්නයි. මේ අනුව පාලකයෝ පාලනය කළහ. ආරක්ෂකයෝ ආරක්ෂා කළහ. කම්කරුවෝ වැඩ කළහ. මේ නිසා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ මේ අංශය ගැන ඔහු කටුක විවේචන කළේ ය. ජලේටෝ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය විවරණය කරන්නේ සමහර විට යුක්ති සහගතවය. මන්ද යත් එය එහි පුරවැසියන්ට සකලාකාර දේශපාලන ධර්ම අනුගමනය කිරීමට ඉඩ දී ප්‍රජාතන්ත්‍ර විරෝධී ධර්ම පවා අනුගමනය කිරීමට ඉඩ දෙන බැවින්ය. ඔහු මෙබන්දක් පවසයි. “ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා දඩයමේ යෑමට හොඳම තැන එයයි. එයින් සැලැසෙන පුළුල් නිදහස නිසා ඊට මෙලොව තිබිය හැකි හැම ජාතියක්ම අඩංගුයි. රාජ්‍යයක් සමාරම්භ කිරීමේ යෙදෙන කෙනෙකුටම සමහර විට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයක් දකින්නට යාමට සලස්වා එහි ඇති එය පුද්ගලයන් කරන ආකෘති පිළිබඳ පුළුල් විවිධත්වයෙන්, තමන්ට රිසි ආකෘතිය තෝරා, ගැනීමට ඉඩ හැරිය යුතුයි. ඔහු මෙසේ ද පවසයි. “ඉදින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යටතේ, ඔබට පුළුවන්කමක් තිබේ නම්, බලධරය ක්‍රියාත්මක කිරීමට කිසි කෙනෙකුගෙන් බලකිරීමක් නැත. එසේත් නැත්නම් ඔබ තොරිසි නම් බලධරයට යටත් වීමට ද බලපෑමක් නැත. යුද්ධයක් තිබේ නම් එයින් ඊට බැඳීමට බලපෑමක් නැත. ඔබ සාමයට අකැමැති නම් ඒ වකවානුවේ ඔබට පෞද්ගලික යුද්ධයක් පවත්වාගෙන යන්නට පුළුවන. දේශපාලනමය හෝ අධිකරණමය නිලයක් ඔබ දැරීම වළක්වන නීතියක් ඇත්නම්,

පෙරික්ලීස්

ඒ කුමක් වුවත් ඔබේ මගෙහි එවැනි කවරක් ඒ නම්, ඔබ එය ග්‍රහණය කරනවා ඇත.

ඇත්ත කියනවා නම් ජලේටෝ මෙහි දී තරමක් අතිශයෝක්තියෙන් කතා කරයි. එහෙත්, ග්‍රීකයන්ට 'ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය' මහජන පාලනයේ එනම් 'පොලිටෙයිසියා' හෙවත් ව්‍යවස්ථාමය පාලනයේ දූෂිත ස්වරූපය විය. මෙම ව්‍යවස්ථාමය පාලනය වහා වෙනස්වන හැඟීම් ඇති මහජනයාගේ හදිසි ආසාවන්ට හා මනාපයන්ට ඉහළින් සිටි නීතියේ රීතිය පිළිගත්තේය. මේ එළිය අනුසාරයෙන් කරුණු අවබෝධ කර ගන්නා විට, එබඳු පාලන ක්‍රමයකට ඇත්ත වශයෙන්ම අවශ්‍ය වන්නේ හුදෙක් බහුජනතාවගේ සහයෝගය පමණකිසි සඳහන් කරන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳ සම්භාව්‍ය විවේචනය එතරම් අසාධාරණ

නොවේ. මේ අනුව, ක්‍රි.පූ. 462 දී කිසියම් රැඩිකල්වාදී ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුන්වා දීමට එෆියල්ටීස් හා පෙරික්ලීස් ඇතන්ස් පුරයේ සනාතන මණ්ඩලය වූ ඇරියොපැගස් මණ්ඩලය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව කෙරෙහි පැවැත් වූ බලය බිත්ද විට, සමහරුන්ට එය ඇතීනියානු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ව්‍යවස්ථාවේ පාලනයෙන්, රැල් (mob) පාලනයට සංක්‍රමණය වීම හැඟවී ය.

ග්‍රීක ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ ඇති නිදහසේ පදනම්ගත ප්‍රකාශන අයිතියක් වූ කථන නිදහසට ද ඊටම හිමි වූ විවේචන තිබිණ. මක්නිසාද යත්, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය මෝඩයින්ට හා තක්කඩියන්ට දේශන පැවැත්වීමට අවසර දුනිසි අප කලින් පළ කළ නිරීක්ෂණය හැරුණු විට, නඩු මගට බැසීමේ පිස්සුවක් හා සමඟ, සමස්තයක් වශයෙන් ජනතාව අතර කතා කිරීමේ ආශාවක් එය පෝෂණය කළේ යැයි චෝදනාව ද විය. භාසොර්ත්පාදක නාට්‍යකරුවකු වන ඇරිස්ටෝෆනීස් ගේ නාට්‍යයක චරිතයක් මෙසේ පවසයි. 'පළඟැටියන් මසක් හෝ දෙකක් ඔවුන්ගේ අතු උඩ රැවි දුන්නත් අපේ ඇතීනියානුවෝ මුළු ජීවිත කාලයක්ම ඔවුන්ගේ නඩු හබ ගැන රැවි දෙති.' මේ තත්ත්වය ස්පාටා වැසියන්ගේ ඇබ්බැහිකම්වලට සෘජුවම වෙනස් විය. වචන ස්වල්පයකුත් නිර්භීත ක්‍රියාත් යන මෙයින් සැදුණු ඔවුහු ඔවුන්ගේ 'එෆෝර්' නමැති පාලකයකු වූ ස්තෙනිඅලිඩීස් පවසන හැටියට - ඇතීනියානුවන්ගේ දිගු දේශන වටහා නොගත්හ.

කෙසේ වුව ද, පෙරික්ලීස් නමැති ඇතීනියානු රාජ්‍යතාන්ත්‍රිකයා මේ ප්‍රශ්නය ගැන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය වෙනුවෙන් අදහස් දක්වමින්, 'වචන හා ක්‍රියා එකට නොයතිසි විශ්වාස නොකරන අපි, සාකච්ඡා නොකොට අරඹන ක්‍රියා විනාශය ගැබ් කොට ඇතැයි ද අදහන අපි, ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳ සියලු කරුණු

ඇරිස්ටෝෆානීස්

පරෙස්සමින් හා පුද්ගලිකවම තීරණය කරමු. නැතහොත් වාද කරමු'යි පවසයි. 'අනුපූර්වත්වය අනුව වචන ක්‍රියාවලට පෙර එයි. වැදගත්කම අනුව ක්‍රියා වචනවලට පෙර එයි' යනුවෙන් පවසමින් ඩිමොස්තීනීස් නමැති දේශකයා පසුකලෙක තවදුරටත් පැවසුවේ ය.

අපේ පැත්තෙන් ගතහොත්, අපට මෙසේ පවසන්නට පුළුවන - එනම්, ඇත්ත්ස්හි දේශන ලෝලත්වය සොක්‍රටීස්ගේ සංවාදවලින්, විතණ්ඩවාදීන්ගේ උගැන්වීම්වලින් හා එහි කථිකයින්ගේ ප්‍රසිද්ධ හා වොහාර දේශනවලින් හැඟවෙන දෑ කෙරෙහි වැනි නම්, අපට ඒවා කවරදාවත් තිත්ත නොවෙයි.

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය කෙරෙහි එල්ල වුණු තවත් විවේචනයක් නම් මහජන සේවය සඳහා මුදල් ගෙවීම හඳුන්වාදීමයි - මෙයට ද පෙරික්ලීස්ට දොස් පවරන ලදී. සොක්‍රටීස් අසා තිබූ හැටියට, මෙය මිනිසුන් කම්මැළි, බියසුලු, මුදල්වලට ලෝභ කරන පිරිසක් කළේය. වංශවතුන් පාලනය කළ කාලයේ, පාලනය යමක්කමක් තිබෙන අයගේ අතේ

පැවති විට රජයේ සේවයට මුදල් ගෙවීම කිසි විටෙක පැන නොනැංගේය. ඇත්ත වශයෙන් එම සිතිවිල්ල පවා ජුගුප්සාජනක විය. රජයේ නිලධාරීන්ට, ජූරි සභිකයින්ට හා යුද හමුදාවේ හා නාවික හමුදාවේ සේවය පිණිස පෙරික්ලීස් විසින් හඳුන්වා දෙන ලද ගෙවීම ඇත්ත වශයෙන්ම යැපීම් සඳහා දුන් සුළු මුදලක් වූ අතර, අපේ මුදලින් රුපියල් කිහිපයක් විය. එහෙත්, එහි අරමුණ වූයේ, සිය දෛනික ආහාර වේල උපයා ගැනීමේ අවශ්‍යතාව අනුව, එය (ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී අයිතීන් ක්‍රියාවට නැංවීම) විවේක සුවය ඇති ධනවතුන්ට පමණක් නොතබා, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යටතේ ඔවුන්ට හිමි වරප්‍රසාද දිළින්දන් ලවා ද ක්‍රියාත්විතවම ක්‍රියාත්මක කිරීමයි. මන්ද යත්, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳ කතාව කෙසේ වුවද, පහළ පන්තිවල දුප්පත්කම නිසා පරිපාලනය තවමත් විවේකය ඇති ධනවතුන්ගේම අතේ රැඳුණු බව පෙරික්ලීස් දකින්නට ඇති නිසා යි.

කෙසේ වුව ද, එම විවේචනයෙහි කිසියම් සත්‍යයක් තිබෙන්නට පුළුවන; ඊට හේතුව නම් දිළින්දන් සිය ජීවිතය ගැටගසා ගැනීමට වැඩ කරනවාට වඩා ජූරි සභාවලත්, පසු කලෙක ව්‍යවස්ථා මණ්ඩලයේත් සේවය කිරීමට, (ඒවාට සහභාගි වීමෙන් දීමනාවක් ලැබෙන බැවින්) වඩාත් කැමති වන්නට ඇත. මේ හා සමඟම පෙරික්ලීස්ට පසුව ආ දේශපාලකයන් වන්දි පූරක හා යැපීම් දීමනා ඔස්සේ රාජ්‍ය වැටුප් ක්‍රමය විස්තාරණය කිරීමෙන් මහජනයා අතර ජනප්‍රිය වීමේ ක්‍රමයක් හැටියට එය යොදාගත් අතර, පුද්ගල ද්‍රෝහිත්වය, ඔත්තු සැපයීම සහ අභිචෝදනා කිරීම ජීවිකා වෘත්තිය කරගත්, දේශපාලන කයේ වසා සිටි මකුණන් වැනි වෘත්තියමය දේශමාමකයින් විශාල සංඛ්‍යාවක් ද වැඩිණි. තත්කාලීන ඇතන්ස් පුරවරය ගැන හාසෝර්ත්පාදක නාට්‍යකරුවෙක් වූ ඇරිස්ටෝෆානීස් මෙසේ පවසයි: එය කදිම

නගරයක්; ප්‍රගතිශීලිය. උසාවියේ පෙනී සිටීමට අවස්ථාවන් පිරී ඇති තැනක්; හෙවත් හෙවණකට වී කොඳුරන පලා ගිරවුන් සේ පුරවැසියෝ සතුටින් සිටිති. එහෙත්, එකක් කිවයුතුයි. ඔවුන් වැඩිපුර කොඳුරන්නේ විනිශ්චයකාරවරුන් ඉදිරියේ ය.

වංශවතුන්ගේ සමාජ තත්ත්වයට හා අදහස්වලට නැමුණු අදහස් දරන උදවියගෙන් පැමිණෙන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳ මේ විවේචනවල හරය නම්, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ පාලනය වෙනුවට එය මහජනයාගේ පාලනය බවට පත්ව ඇති අතර, මෙහිදීත් එය සමස්ත ජනතාවගේ යහපත පිණිස සමස්ත ජනතාවගේ පාලනයකට වඩා තමන්ගේ යහපත ගැන සිතූ දිළින්දන්ගේ පාලනයක් බවයි. ඇරිස්ටෝටල් පවසන හැටියට ඔවුන්ට ගෙවනු ලැබූ නිසාත්, එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ව්‍යවස්ථාදායක මණ්ඩලයට සහභාගි වීමට ඔවුන්ට විවේකය තුබූ නිසාත් පොදු ජනතාව ශේෂයක් නොමැතිව සියලු තීන්දු ගැනීම තමන්ගේ අතට ගත්හ. තව ද, ඔහු යළිදු පවසන හැටියට, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය යටතේ දිළින්දන්ට මහජන සේවය සඳහා ගෙවන ලද අතර, ධනවතුන් ඔවුන් ද එයට සහභාගි වනවා ද යනු සොයා බැලීමට ඔවුන්ට පැනවූ දඬුවම් නොවීය.

නිසැකයෙන්ම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳ මේ සියලු අංග වැරදි සහගත ලෙස භාවිත කළහොත්, නැතහොත් සිතූ පරිදි අසීමිතව ක්‍රියාත්මක වුවහොත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ ව්‍යුහයටම තර්ජනයක් එල්ල වේ. තමන්ට ඉහළින් කිසිවකු නොසිටිනු දැකීමට ගන්නා දැඩි අධිෂ්ඨානය නිසා, තීතිය වුව ද නොරැස්සන දැඩි අධිෂ්ඨානය නිසා පුරවැසියන් සීමා කිරීමේ අවම සලකුණක්වත් නොඉවසන්නට පුරවැසියන් පොලඹවන, නිදහස පිළිබඳ අතිධාවනකාරී ආශාව ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට එල්ල වුණු ප්‍රධාන අන්තර් හා එය විපර්යාසයට ලක් කළ හැකි ප්‍රධාන එවැන්න හැටියට

||

ඇරිස්ටෝටනිස්ගේ නාට්‍යයක රූපට අමතන නායකයෙක් මෙසේ පවසයි: 'ජනතාවහි, මම ඔබේ පෙම්වතා වෙමි; මම පමණක් ඔබ ගැන සොයා බලමි. මම පමණක් ඔබ වෙනුවෙන් උපාය කුමන්ත්‍රණය කරමි. ඔබ බලා ගන්නෙමි. ඔබට පෙම් කරමි' ඔහුගේ නාට්‍යයක තවත් තැනෙක ගායක පිරිස මෙසේ ජනතාවට අනතුරු හඟවයි: 'ජනතාවහි, ඔබ ඉතා පහසුවෙන් මුළා වන්නාහුය; ඔබ ඉවිවා බස් ඇසීමටත් රවටනු ලැබීමටත් කැමැත්තහුය. හිස් බැල්මකින් බලාන සිටීමින් ඔබ හැම කටීකයාම විශ්වාස කරන්නාහුය. ඔබට මොළය ඇත.

||

ජලේටෝ දකිය. ඔහු නිරීක්ෂණය කරන හැටියට එය බලධාරීන්ට අවනත වන සියලු දෙනා අසත්තාවෙන් හෙබි හා තුවෂ මිනිසුන් හැටියට හැඳින්වෙමින් පුද්ගලික ජීවිතයේත් ප්‍රසිද්ධ ජීවිතයේත් යටත් වැසියන් ලෙස හැසිරෙන පාලකයින්ටත්, පාලකයින් ලෙස හැසිරෙන යටත්වැසියන්ටත් සිය අනුමැතිය දෙයි. එබඳු සමාජයක නිදහසේ සිද්ධාන්තය අතිධාවනකාරී වීම අනිවාර්යයි. එය පුද්ගලික ජීවිතය විනිවිද ගොස් අවසානයේ දී ගෘහමය සතුන්ට පවා අරාජිකත්වයේ ආසාදනය දෙයි.'

මෙම නිදහස පිළිබඳ පිපාසයම අවසානයේ දී ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය විනාශ කර ඇතැයි ජලේටෝ සිතයි. 'මක්නිසාද යත්, එය

(නිදහස) කලවම් නොකළ මද්‍යසාරය බඳු'. එය මුසුනොකොට මත් බවට පත්කරන නරක නායකයින්ගේ බලපෑම් යටතට ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පත් කරනු ඇත. ඉතික්ඛිති බලධාරීහු අතිශය මෘදු මොළොක් නොවුවා නම් සහ එය විශාල ප්‍රමාණයේ නිදහසක් නොදුන්නාහු නම්, එය ඔවුන්ට කතිපයාධිකාරීන් යැයි ශාප කොට (අපට මෙතැනට ප්‍රතිගාමීන් යැයි ආදේශ කිරීමට ද පුළුවන) දඬුවම් කරනු ඇත.

'නමින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජ්‍යයක් වුව ද ඇතන්ස් පුරය ඇත්ත වශයෙන්ම පාලනය කරන ලද්දේ එහි ශ්‍රේෂ්ඨතම පුරවැසියා විසින්'යි ඉතිහාසඥ කුසිඩිඩීස් පවසයි. මෙහි දී, ඔහු අදහස් කළේ පෙරික්ලීස්ය. 'එහෙත්, පෙරික්ලීස්ගේ අනුප්‍රාප්තිකයෝ උනුත් හා වඩාත් සම තත්ත්වයක සිටියාහු - එහෙත්, එකිනෙකා පරදවා පළමුවැනියා වීමට තරග කරන්නාහු - ඔවුන්ගේ (ජනතාවගේ) සිතැඟි හා ගැළපීමට මහජනතාවට මහජන කටයුතු හැසිරවීම පවා පාවා දෙන්නට සූදානම්ව සිටියහ'යි කුසිඩිඩීස් තවදුරටත් කියයි.

රාජ්‍යයේ සහ යහපත් පාලනයේ අනතුරට හේතුවන පරිදි නායකයින් මහජනතාවගේ හොඳහිත දිනා ගැනීමට තැත් කළහයි යන්න ග්‍රීක ලේඛකයින් අතර ජනප්‍රිය වෝදනාවක් වන අතර, දේශපාලන නායකත්වය පහත්ම ගණයේ වූ රැළට අමතන්නන් - බැටළු වෙළෙන්දන්, ලාම්පු වාත්තු කරන්නන් හා සම් පදම් කරන්නන් අතට පත් වූ විට එම වෝදනාව අසාධාරණ නොවීය. ඇරිස්ටෝෆැනිස්ගේ නාට්‍යයක රැළට අමතන නායකයෙක් මෙසේ පවසයි: 'ජනතාවනි, මම ඔබේ පෙම්වතා වෙමි; මම පමණක් ඔබ ගැන සොයා බලමි. මම පමණක් ඔබ වෙනුවෙන් උපාය කුමන්ත්‍රණය කරමි. ඔබ බලා ගන්නෙමි. ඔබට පෙම් කරමි' ඔහුගේ

නාට්‍යයක තවත් තැනෙක ගායක පිරිස මෙසේ ජනතාවට අනතුරු හඟවයි: 'ජනතාවනි, ඔබ ඉතා පහසුවෙන් මුළා වන්නාහුය; ඔබ ඉච්චා බස් ඇසීමටත් රවටනු ලැබීමටත් කැමැත්තහුය. හිස් බැල්මකින් බලාන සිටීමින් ඔබ හැම කටිකයාම විශ්වාස කරන්නාහුය. ඔබට මොළය ඇත. එහෙත්, ඔබ කන් පාවිච්චි කරන විට එය දඩාවතේ යයි'. තක්කඩි දේශපාලකයන් විසින් ජනතාව රැවටීමේ හැකියාව මීට බොහෝ කලකට පෙර ඇතන්ස්හි ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයෙහි නිර්මාතෘ සෝලොන් නිරීක්ෂණය කර ඇත. පෙයිසිස්ට්‍රොටස් ඔහුගේ දක්ෂ කටිකත්වයෙන් ජනයා මුළාකර ඔහුට ආරක්ෂක පිරිසක් ලබා ගෙන, එමඟින් ඇතන්ස්හි බලය අල්ලාගත් විට සෝලොන් කවියකින් ඔවුන් දෝෂාරෝපණයට ලක් කළේ මෙසේය: 'නුඹලාගේම වරදින් නුඹලාට දැඩි දුක් විදින්නට සිදුවන්නේ නම් එයට දෙව්වරුන්ට දොස් පවරන්නට එපා. නුඹලාම මොවුන්ට ආරක්ෂකයින් සපයා දීමෙන්, මොවුන් බලවත් බවට පත්කර ඇත. ඔබ වහල් බවට පත්වී ඇත්තේ මේ නිසයි. නුඹලා තනි තනිව යන විට නරියාගේ පිය සටහන් ඔස්සේ ගමන් කළ ද, සමූහයක් වශයෙන් ගත් කල නුඹලාගේ බුද්ධිය ඉතා හීනයයි. නුඹලා මිනිසකුගේ බස හා ඔහුගේ කපටි කථනය මිස ඔහුගෙන් සිදු වූ ක්‍රියාව දෙස නොබලයි'. නමුත් දැන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට සිදුවන තර්ජනය පෙරටත් වඩා පැහැදිලියි.

මීට හේතුව කුමක්ද? ඇරිස්ටෝෆැනිස් මෙසේ පවසයි: 'මහජනයාගේ නායකයෙක් වීම තවදුරටත් උගතුන්ට හෝ අවංක මිනිසුන්ට නොව කපටියන්ට හා අමතයින්ට යි.'

මහාචාර්ය මර්ලින් පීරිස්ගේ 'Aspects of Greek Democracy' කෘතියේ පළවූ ලිපියක අනුවාදයයි.

වී ලෝකයේ විස්කම් බෝගය

- පොදු නාමය : රයිස්, ඇරෝස්, රිස්
(Rice, Arroz, Riz)
- විද්‍යාත්මක නාමය : ඔරයිසා සැටයිවා
(Oryza sativa L.)
- සිංහල සහ දෙමළ නම් : වී (ගොයම්), සහල්, අරිසි
කුලය : තෘණ
- ජන්මභූමිය : ආසියාව
(ඉන්දියාව සහ චීනය)

මහ පොළොව මත ශාක විවිධත්වයෙන් ප්‍රධාන කොටස සමන්විත වන්නේ මල් පිපෙන ශාකවලිනි. එම ශාක ඒක බීජ පත්‍රික හා ද්විබීජ පත්‍රික යනුවෙන් කොටස් දෙකකට බෙදේ. වී අයත් වන්නේ මින් පළමු ගණයට යි.

ගොයම් පැළය ග්‍රැමිනේ නම් තෘණ පවුලට අයත් වන අතර පැළෑටියේ අස්වැන්න ධාන්‍ය ලෙස භාවිත කෙරේ. මෙම ගණයට අයත් තෘණ විශේෂ ගණන 24 කි. මෙයින් වගා කරන්නේ ඔරයිවා සැටයිවා සහ ඔරයිසා ග්ලැබරිනා (Oryza glaberina) යන වර්ග දෙකයි. නිවර්තන රටවල වගා කරන ප්‍රභේද ඉන්ධිකා වර්ගයට අයත් ය. ඊසාන දිග ජපානය, චීනය, කොරියාව ආශ්‍රිත රටවල වැවෙන්නේ ජැපොනිකා වර්ගයයි. පහත් බිම්, මඩ බිම්, කඳු බෑවුම් ආදී ඕනෑම බිමක වී වැවීමට පුළුවන.

වී ශාකය - උද්භිද විද්‍යාත්මක හඳුන්වා දීමක්

වී ඇටය වශයෙන් හඳුන්වන්නේ කුඩා එලයකි. මිලි මීටර 4 සිට සෙ.මී. 1 දක්වා ප්‍රමාණ වූ මේ එල හෙවත් ඇට උද්භිද විද්‍යාත්මකව හඳුන්වන්නේ ධාන්‍ය (Caryopsis) යනුවෙනි. ඇට විශාල සංඛ්‍යාවක් සහිත කරලේ කීපයක් එක ගොයම් පැළයක පලදාව ලෙස හටගනී. වී ඇටය ආවරණය වන්නේ පොත්තක් හෙවත් කොපුවකිනි. මෙම රත් පැහැති කොපුවේ කොටස් දෙකක් ඇත. ඉන් කුඩා කොටස විසින් අනෙක් කොටස ආවරණය කෙරේ. වී ඇටයේ පාදයෙහි සුදු පාට කුඩා පොතු දෙකක් හෙවත් පියලි දෙකක් තිබේ. වී පොත්ත සහ වී ඇටය යන දෙකම එකතු වූ විට වී බීජය ඇතිවේ යි.

වී පොත්ත ඉවත් කළ විට ඇටයට ඇලී දුඹුරු පැහැති සිවියක් තිබෙනු දිටිය හැකිය. එය සෑදී තිබෙන්නේ බීජාවරණය හෙවත් (වී ඇටයේ) පිටතින් ඇති කොපුව සහ ගෙඩියේ බිත්තිය එකට හා වීමෙනි. වී ඇටය අභ්‍යන්තරයේ ඇති ලොකුම කොටස භ්‍රූණ පෝෂය නම් වෙයි. එය ආහාර ගබඩා වී තිබෙන කොටස යි. එහි වැඩිපුර ගැබ් වන්නේ පිෂ්ඨය යි. වී ඇටයක් දිග අතට පැළවහොත් එය තුළ කලලයෙන් භ්‍රූණ පෝෂය පැහැදිලි ලෙස වෙන් වී ඇති අයුරු පෙනේ. එසේ වෙන් වන්නේ සෛල තට්ටුවකිනි.

වී කලලය ඉතා කුඩා එකක් වන අතර, එය ඇත්තේ භ්‍රූණ පෝෂයෙහි එක් කෙළවරක ඇති ඇලියක් තුළ යි; පලිහක හැඩයෙන් යුත් පියල්ලක් සහ කෙටි අක්ෂියකිනි. එනම් උඩ කොටස හෙවත් බීජාංකුරය සහ යටින් ඇති කොටස හෙවත් බීජ මූලය යි. බීජාංකුරය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ඉතා කුඩා දලු කීපයක් එය වටේට ඇති වෙයි. බීජ මූලයේ ආරක්ෂාව පිණිස කොපුවක් එහි නාළ කෙළවරේ සැදෙයි. එය මූලාග්‍ර කොපුව නම් වේ. මුළු බීජාංකුරය ම

තුනී කොපුවකින් වැසී තිබේ. මේ කොපුව බීජාග්‍රපය නම් වේ. මෙය වැඩෙන පැළයේ පළමු පත්‍රය යි.

ප්‍රරෝහණය

ඇට පැළවීම 'ප්‍රරෝහණය' නම් වේ. බීජ මූලය තුනී කොපුවකින් ආවරණය වී තිබේ. භ්‍රූණ පෝෂයේ ගබඩා කොට ඇති ආහාර දිරවා අවශ්‍ය්‍ය කිරීම පියල්ලෙහි මතුපිට කොටස විසින් කරනු ලබයි. වී ඇටය තුළ ඇති කලලය ඉතා කුඩා වුවත් එය සම්පූර්ණ ගසක් මෙන් ක්‍රියා කරන්නේ සුක්ෂ්ම ආකාරයෙනි. වී ඇටය පැළවෙද්දී අලුත් බවට හැරෙන්නේ මෙම කලලයයි.

වී ඇටය පැළවන්නේ අවස්ථා කීපයක් පසු කරමිනි. එහි දී බීජ මූලය පොළොව යටටත්, බීජාංකුරය පොළොව උඩටත් හැරෙයි. වැඩිම පටන් ගෙන දින කීපයක දී පැළයක් හට ගනී.

පැළවීම සිදුවන්නේ තෙතමනය සමගිනි. ඇටය තුළ ඇති කලලය ක්‍රියාකාරීව කෙමෙන් වැඩී කුඩා පැළෑටියක් බවට පත්වීමට හැක්කේ තෙතමනය ලදහොත් පමණි. වී ඇටය "පැළවීම" යනු ඇටය තුළ සැඟවී ඇති කලලය අවදි වී වැඩිමට පටන් ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය යි. වී ඇටය පැළවීමේ දී මූලිකම සිදුවනුයේ අන් සෑම ඇටයක දී මෙන් ජලය උරාගෙන පිම්බීම යි. ඉන් පසු බීජ මූලය දික් වී ඇටයෙහි ඇති අනද්වාරය නමින් හැඳින්වෙන සිදුරෙන් එළියට එයි.

ජලය උරාගනිමින් උපදින වී පැළයේ මුල් හටගන්නේ බීජ මූලයෙනි. මෙම බීජමූලය එළියට එන්නේත්, පොළොව ඇතුළට යොමු වන්නේත් දඟර ගැහෙමිනි.

වාර්ෂික තෘණ පැළෑටියක් වන වී පැළය එකිනෙකට සම්බන්ධ වූ තෘණ දඬු කුහරයක් සහිත වටකුරු හැඩයක් ගනී. මෙම

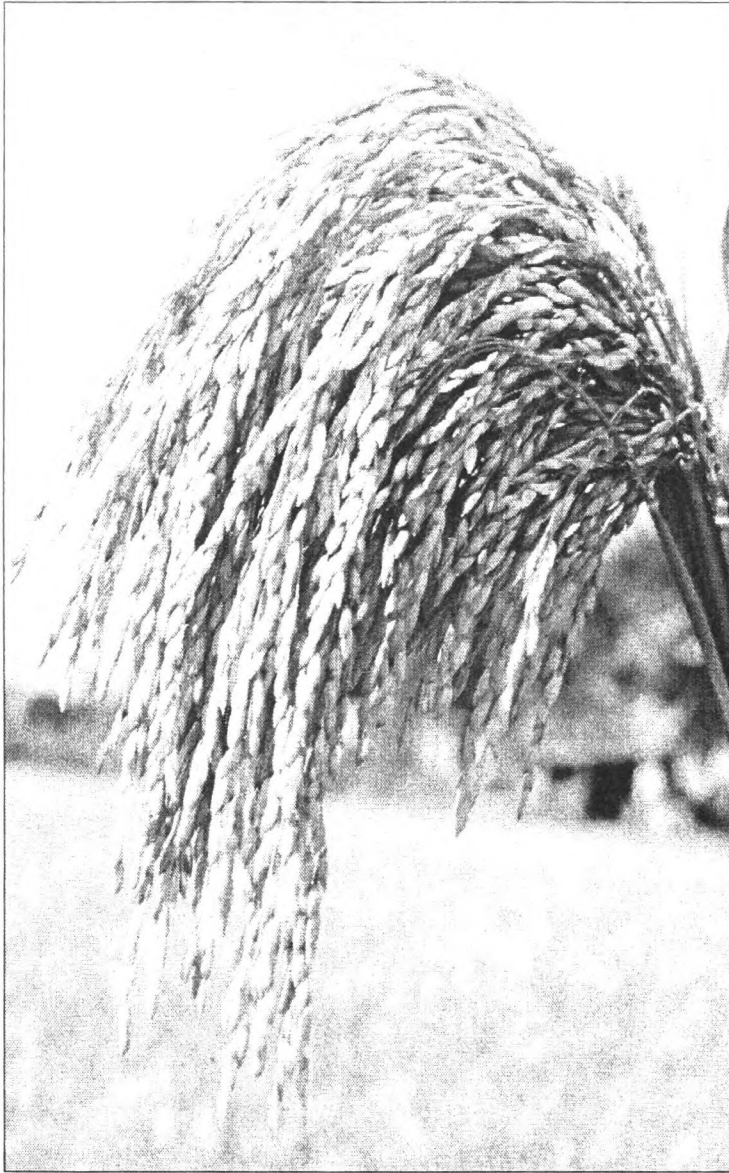
පැළය වර්ධක හා ප්‍රජනක අංග වශයෙන් දෙකොටසකට බෙදේ.

වර්ධක අංග

මුල් : බීජය ප්‍රරෝහණය වූ පසු කණකාවේ පාදයෙන් බීජ මූලය වැඩේ. පසුව තවත් මුල් දෙකක් හට ගනී. මෙසේ වැඩුණු මූල පද්ධතිය තත්කූමය ආකාරයක් ගනී. පැළයේ ප්‍රධාන මූල පද්ධතිය වැඩෙන්නේ පස යටින් පිහිටි සන්ධිවලිනි. පැළය වැඩෙත්ම පස මතුපිට සන්ධිවලින් ද මුල් හට ගනී. බොහෝ විට මෙම මල් තිරස් ව විහිදෙන බැවින් පෝෂ්‍ය ද්‍රව්‍ය ලබා ගන්නේ පස මතුපිට ස්ථරයෙනි. ප්‍රරෝහණයෙන් දින 14කට පසු පැළයේ මුල් දෙවර්ගයක් හැදේ; දිග, ශක්තිමත් නොවූ, ශාඛාවලට බෙදුණු, ළා දුඹුරු පැහැති, මුල් සහ ශාඛාවලට නොබදුණු, කෙටි, සුදු පැහැදි මුල් ය.

පැළය වැඩෙත් ම පළමු මුල් මැරෙමින් අලුත් මුල් හට ගන්නා නිසා එක වරට අක්‍රීය පරණ මුල් සහ අලුත් මුල් දක්නට ලැබේ. තව ද මෙම ශාකය වර්ධනයත් සමග මොටියන් සහිත විශාල සංඛ්‍යාවක් බිහි කරයි. පැළයේ මොටියන් සහ මල් හටගන්නා තෙක් මුල් සංඛ්‍යාව මෙසේ වැඩි වෙයි. පිදි කිරි වැදීමෙන් පසු ක්‍රමයෙන් මුල් වර්ධනය අඩු වෙයි.

කඳ : වී පැළයෙහි කඳ තෘණ දණ්ඩ නම් වේ. කලලයේ වර්ධන කොටසින් තෘණ දණ්ඩෙහි වැඩීම ඇති වේ. වර්ධනයේ මුල් අවධියේ දී එය බීජාග්‍රපයෙන් හෙවත් පැළයේ පළමු පත්‍රයෙන් වැසී තිබේ. තෘණ දණ්ඩ සෑදී ඇත්තේ මධ්‍යයේ කුහරයක් සහිත පර්වයන් සමූහයකිනි. මෙම පර්වයන් දිගින් අසාමාන්‍ය. දණ්ඩේ පහළින් පිහිටි පර්වයන් කෙටිය. ගත ය.

වී ගස්වල උස මෙම පර්වයන්ගේ දිග අනුව වෙනස් වේ. සාමාන්‍යයෙන් ගසක මෙම පර්වයන් 10-20 අතර සංඛ්‍යාවක් වේ.

පත්‍ර : පත්‍ර හටගන්නේ කඳේ පර්වයන් අතර පිහිටි සන්ධිවලිනි. මෙම පත්‍රයක් කොටස් 4 කින් යුක්ත ය.

පත්‍ර කොපුව : පත්‍ර තලය පත්‍ර කොපුවට සම්බන්ධය. පත්‍ර කොපුව එය හටගත් සන්ධියට ඉහළින් පිහිටි පර්වය ආවරණය කර යි. සමහර ප්‍රභේදයන්හි මෙම කොපුව එය හටගත් සන්ධියේ සිට ඉහළට දික්වේ. 10 වන පර්වයේ සිට ඉහළින් පිහිටි පත්‍ර කොපු සාමාන්‍යයෙන් පර්වයන්ට වඩා දිගින් අඩු වේ. පත්‍ර කොපුව එහි පාදය අසලින් පිපිරේ.

ජිහ්වලය : පත්‍ර කොපුවේ ඉහළින් පිහිටි මෙය ත්‍රිකෝණාකාර ය. දිගින් සෙ.මී. 2-3 පමණ වේ. වර්ධනයත් සමග එය දෙකොටසකට පැළේ. එය වර්ණවත් නම් ළා රෝස හෝ දම් පැහැතිය. ඇතැම් විට නිර්වර්ණ ද වේ.

කර්ණිකාව : එක පත්‍රයක කර්ණිකා 2 ක් ඇත. පත්‍ර තලය හා කොපුව සන්ධි වන තැන පිහිටි මේවා කුඩා දැකැත්තක හැඩය ගනී. මේවායේ දිග, නැමෙනසුලු රෝම උත්තල පෘෂ්ඨයේ දක්නට ලැබේ සමහර ප්‍රභේදවල කර්ණිකා නැත.

පත්‍ර තලය : පටු, දික් වූ හැඩයක් ගන්නා පත්‍ර තලයෙහි සමාන්තරව පිහිටි නාරටි කීපයක් වේ. පත්‍ර සංඛ්‍යාව මෙන්ම පත්‍රවල හැඩය, ප්‍රමාණය බූව සහිත වීම යනාදිය ප්‍රභේද අනුව වෙනස් වේ.

දිවයිනේ ගම් දනවුවල දේශගුණය හා පසට ගැළපෙන අයුරින් ද ස්වාභාවික සතු විපර්යාසයන්ට අනුකූලව ද වගා කළ හැකි මාස දෙකේ සිට හය දක්වා වයස ඇති වී වර්ග 2000 කට අධික සංඛ්‍යාවක් අතීතයේ තිබුණ ද අද මෙරට ගොවීන් අත සුරැකිව පවත්නේ ඉන් ඉතා සුළු සංඛ්‍යාවකි. ඇල්වී, රටවී, මාවී, කපටුහොට, ඊයම් බරු, හොඬරවාල, සුදු වී, තටු වී, වන්න දහනල, ගොඩ වී, පුල්ලි වී, දහනල වී, සිවුරු වී, පොලොන් වී, හීනටි වී යනු ඉතිරිව පවත්නා එවැනි ප්‍රභේද කීපයකි.

මේවා අභිජනනය කර ඇත්තේ අවුරුදු දහස් ගණනක් තිස්සේ වගා කළ වී වර්ගවල ජාන ඇසුරිනි. මෙසේ අලුත් වී ප්‍රභේද හරිත විජ්ලවය යටතේ පිහිටු වූ හිඟුරක්ගොඩ, බතලගොඩ, මහඉළුපල්ලම, බෝඹුවල, ලබුදුව මධ්‍යස්ථානවල අත්හදා බැලීම් සිදු කර පසුව ක්ෂේත්‍රයට ආදේශ කරන ලද ඒවාය.

මෙසේ වී ප්‍රභේද රැස් කරමින් පර්යේෂණයට ලක් කොට, අභිජනනය මගින්

නව ප්‍රභේද නිපයීම හැක්කාව දශකයේ දී ඉහළ මට්ටමින් සිදුවිය. මෙහි ප්‍රතිඵලය වූයේ වි වගා භූමියෙන් 97% ක් පමණම නව වී ප්‍රභේදවලට හසු වීම ය. මේ නිසා අද ගොවිතැනට වැලඳී තිබෙන විවිධ රෝග හා පිළිබෝධ වළකා ගැනීම සඳහා නොයෙකුත් රසායනිකයන්ගෙන් ගොවිබිම් පමණනක් නොව, සමස්ත පරිසරය ම මිනිස් හා සත්ව සංස්කෘතීන් ද මහා විනාශයකට ගොදුරුව තිබේ.

වී වගාව හා සම්බන්ධ දුෂ්කර ක්‍රියාවලියෙහි යෙදීමෙන් ගොවියා දොම්නසට හෝ පසුතැවිල්ලට පත් නොවී ය. එසේ නොවුවා පමණක් නොව, අටලෝ දහමෙහි අකම්පාව මුළු ජීවිතය පුරා පැවැතෙන සෞම්නසක් හා අහිමානයක් හිමිකරගත්තේ ය.

පෝය දිනවල ගොවිපළ කටයුතුවලින් වැළකී සිටීම, ගමේ ගොවීන්ට ආහාර පානාදියෙන් සංග්‍රහ කිරීම, ගොවිතැනට උදව් වූ අයට වී හෝ සහල් බෙදා දීම, වැඩට යොදා ගන්නා ගවයන්ට සාත්තු කිරීම සහ ආම්පන්නවලට ආවාර කිරීම අදත් තරමක් දුරට හෝ රැකී තිබෙන අපේ අතීත ගොවීන් විසින් ප්‍රගුණ කළ වත් පිළිවෙත් කීපයකි.

දිගු කලක් නොකඩවා ගොවිකම කිරීමේ ප්‍රතිඵල වශයෙන් ලාංකේය ජනතාව 'ගොවි ජනතාවක්' බවට පත්වූහ. කැලෑ තුළ තිබුණු වී ප්‍රභේද හඳුනාගෙන, ඒවා සිය ගොවි බිම්වල වගා කිරීම ඔවුන්ට අපුරු අත්දැකීමක් වූවා නිසැකය. ගොඩ ඉඩමේ (හේනේ) ඇල්වීන්, මඩ ඉඩමේ (කුඹුරේ) වෙනත් වී ප්‍රභේදත් වගා කෙළේ කාලගුණ දේශගුණ රටාවන්ට අනුකූල වෙමිනි. මෙරට භාවිත වූ වී ප්‍රභේද විශාල සංඛ්‍යාව පෞච්ච විවිධත්වය සම්බන්ධ වී ගොවිතැනේ දායකත්වය මැනවින් නිරූපණය කරයි. ගන්නොරුව ජාන සම්පත් මධ්‍යස්ථානයේ මෙරට පැරැණි වී ප්‍රභේද 2442 ක් තැන්පත් ව තිබේ. පිලිපීනයේ සහල්

පර්යේෂණ ආයතනයෙන් ලැබී ඇති ප්‍රභේදත් ඇතුළුව මෙහි තිබෙන මුළු ප්‍රභේද සංඛ්‍යාව 3844 කි.

දුරාතීතයේ සිට ම ලාංකේය ගොවියෝ විවිධ වී ප්‍රභේද වගා කිරීමට යුහුසුලු වූහ. නිදසුන් වශයෙන් ගැබිණි මවු වරුන්ගේ පෝෂණ අවශ්‍යතා සඳහා මා වී වර්ග ද, රෝගීන් හා කුඩා දරුවන් සඳහා හීනටි වර්ග ද වගා කළ අයුරු දැක්විය හැකි ය. එමෙන්ම හීලට, දවල්ට, රාත්‍රියට, බත් පිසීමට සුදුසු වන වෙන ම සහල් වර්ග තෝරා ගෙන තිබුණේ ය. මේවා එක් එක් දේශගුණ කලාපවල පස හා දේශගුණික තත්ත්වයන් සලකා බලා ඒ අනුව වගා කළ හෙයින් ප්‍රාදේශීයව එම ප්‍රභේද මැනවින් සංරක්ෂණය වූයේ ය.

සහල් සහායත්වය

පෝෂ්‍ය ගුණය, රසය, නිසරු පාංශු තත්ත්වයන් තුළ වුවත් වගාවීම, ඉඩෝරයට මෙන්ම ජල ගැල්මටත් ඔරොත්තු දීම හා කෘමීන්ට මෙන්ම කෘමි රෝගවලටත් මුහුණ දීමේ ශක්තිය සහිත මේ විවිධ ප්‍රභේදයන් වගා කිරීමේ තාක්ෂණික දැනුම අපගේ සුවිශේෂ උරුමයකි.

වී මුල් අවධියේ ගොඩ හෝගයක් ලෙස වගා කර පසුව මඩට හුරු පුරුදු කරගත් ආකාරයක් ගැන අනුමාන කළ හැකි ය. ගොඩ වී වගාව සඳහා පොළොව සකස් කර ගැනීමේ දී ලීවලින් සකසා ගත් සරල උපකරණයක් භාවිත කර මඩ ගොවිතැන් ඇරඹුණු පසු උදැල්ල නිර්මාණය කර ගන්නට ඇත. අදත් බිම් සැකසුමේ මූලික උපකරණය උදැල්ල ය. උදළු ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රදේශයට පසේ තත්ත්වය අනුව විවිධ හැඩ තල ගත්වා සැකසීමට අපේ පුරාණ ගොවියෝත්, කම්මල්කරුවෝත් සමත් වූහ.

තනි ගවයෙකු, ගවයින් දෙදෙනෙකු, මී ගවයෙකු, මී ගවයින් දෙදෙනෙකු වශයෙන්

කුඹුරේ සී සෑමට සතුන් යොදා ගත් අතර, ඒ ඒ බිමට සහ සතුන්ට යෝග්‍ය වන පරිදි විවිධ ප්‍රමාණයේ නගුල් සාදා ගත්හ. එම නගුල්වල අංග ලෙස නිවුන් කුරුල්ල, නිවුන් අත, හී වැල, නගුල් ඉහ, විය දණ්ඩ සහ රැන යන කොටස් පිළිබඳව පැරැණි පොතපතෙහි සඳහන් වේ.

අපගේ මුතුන් මිත්තන්ගේ කෘෂි තාක්ෂණයෙහි විශිෂ්ටත්වය අදටත් විමසා තේරුම් ගත නොහැකි තරම් ය. දැවමය උපකරණයක් එනම් අත් නගුලක් වැනි දෙයක් උපයෝගී කරගෙන බිම් සැකසූ ගොවියෝ පසුව ගවයින් ලවා අද්දවන නගුල් තනා ගත්හ. නගුල පසට සම්බන්ධ වන කොටසට පසුව යකඩ උපාංග තනා ගත්හ. කොළ දෙබල, කොළ පත්ත, දැත්ත, ටක පෝරුව බොකු කුල්ල ඔවුන්ගේම තාක්ෂණික උපකරණ විය.

විශේෂ ව්‍යවහාර

වැස්ස ලැබෙන කාල අනුව “යල” සහ “මහ” ප්‍රධාන වගා කන්න දෙක විය. (සිංහල මාස ක්‍රමයට මැදින් සිට නිකිණි දක්වා යල සහ බිතර සිට නවම් දක්වා මහ ය). යල වගා කළේ සෑහෙන තරම් වතුර තිබූ ප්‍රදේශවල ය. වැව් ජලය මැනවින් ලබා ගත හැකි ප්‍රදේශවලි කන්න තුනක් අසුවැද්දු බව තෝනිගල (4 වන සියවස) සෙල් ලිපියෙන් කියැවෙයි. (පිටදඩගම, අකලහස, මැදහස-මහ, යල, අතරමැද)

පූජාවලිය

“පැළක් වපුට යාලක් ලබන්නා සේ” යන පැරැණි යෙදුම්වලින් සරු කුඹුරකින් එකට අසුවක අස්වනු ලද බව පැහැදිලි ය. අපේ පුරාණ ගොවිකම ගැන 13 වන සියවසේ ලියූ පූජාවලිය කරන විස්තරය එකල ජනතාව ඒ වෙනුවෙන් කළ කැප කිරීම නිරූපණය කරයි.

“සී සෑම නම් සුළං බදන්නා සේ ඉතා උගහට දෙයෙක. නගුලෙක වියදබෙක,

පිටවකෙක බඩවකෙක නිමුනෙක කෙවිල්ලක අවකැටෙක සී වැලෙක පෙර ගිලියෙක පසු ගිලියෙක විය මැයක සී රැන දෙකක අමුදු බානෙක කැවිටෙක ගොන් ගෙයෙක ගොවියෙකැයි යන මේ අටලොස් දෙනාගේ එක්වීමෙන් යන්නා වූ ගමන සී සෑම නම් වෙයි. මෙසේ සී සානා ගොවියෙක්හු විසින් පළමුව පළා ගොස් කුඹුරෙකි වන අත් ගසා ඇළමං පායාගෙන දෙවනුව ශුභ වූ නකතකින් ගේ වඩා බිම් නගා දෙසි තුන්සී සා මියර කපා කැට තළා. පෝරු ගා බිජුවට වඩා විදී වූ පරිද්දෙන් කුඹුරෙහි වකුට ගත මැනැව. වපුලා වූ කුඹුරෙහි සතුන් සතියක් රැක්ක මැනැව. වැට බැඳ ඉස්නන් නමා එගොයම් නිලන අවස්ථාවෙහි කුඹුර මැද රැකවල් පැලක් තබා ගෙන මැසිදඩක් ලා ගෙන ගෙයිදී කන බතක රසක් නොදැන ඇදෙක පිටක් නොතබා රාත්‍රීන් දිවාභාගයෙහි එමැසි දඩේ වැඳ හෙව රාත්‍රීන් දිවාභාගයෙහි එක දවසකෙත් නින්දේ නින්දක් නිදා නොපියා ගෙරින්, මීමුන්, උෟරන්, මුවන් ආදී වූ සත්‍ය සතුන් සාර මසක් රක්ක මැනැව. කරලක් නැඟු තෙන පටන් ගෙන පියන්වා ආදී වූ නොයෙක් රෝගයට කෙම් පාන් කම සේ නැතිව කළ මැනැව. දවසින් දවසට කුඹුර සිසාරා අතු තබාලුව මැනැව. පන් ඇද්ද මැනැව. මෙසේ දුක් ගෙන ගොයම් රකිනා කල සීනටි කුඹුරෙකු වී නම් සාරමසක් රක්ක මැනැව. මෙදැතුරෙහි ඇළ අමුණු පුවටා ආදී වූ බොහෝ කර්මාන්ත අතකම සේ නැතිව කළ මැනව. පැසෙන මස මුළුල්ලෙහි බස බරළ වන තුරු හඬග හඬගා කුඹුරෙහි එමුල්ලෙන් එමුල්ලට දිව දිව කම සේ නැතිව කුරුලු කොබෝ ගිරා ආදී වූ වී කන සතුන් බිණුව මැනැව. ගොයම් පැසුණු කල ආ මැඩ අද වී නම් අදයෙන් එකක් දැන මැන....”

“පළමු කොට කුඹුරු ගෙවඩිය යුතුය. ඉක්බිති බිම් නැඟිය යුතුය. පසුව දෙසී සෑම යුතුය. මියර කෙටිය යුතුය. තුන් සී සාන්ට යුතුය. කැට තලා පෝරු ගෑ යුතුය. කලලේම් කට යුතුය. වපුල යුතුය. වැට බැඳිය යුතුය. ඉස්නන් තෙමිය යුතුය. දිය බැන්ද යුතුය. ගොයම් රෝගයට කෙම් කළ යුතුය. ගොයම්පැසී ගිය කලට දා මැඩ වී අටු කොටු වල ලිය යුතුය. පෙරලා හිපිනැලි සෑව යුතුය. වල්පොල තෙමිය යුතුය. දවා හෙලි කටයුතුය වපුල යුතුය. මස් සමසක් මෙ ලෙසම කට යුතුය.”

පුර වැඩීමේ (ගෙවඩීමේ) සිට වී අටුකොටුවල ගබඩා කරන තෙක් ඇති විවිධ අවස්ථාවන්හි පාරම්පරික ඥානය ව්‍යවහාර වූ ආකාරය ආශ්චර්යවත් ය.

දුෂ්කර ක්‍රියාවලිය

අපේ සංස්කෘතිය වී ගොවිතැන, වැව් කර්මාන්ත සහ බුදු දහම පදනම් ව ගොඩනැගුණකි. වී ගොවිතැන් චක්‍රය පැහැදිලි කරන සද්ධර්මරත්නාවලී කර්තෘ ධර්මසේන හිමි මෙසේ දක්වති :

“පළමු කොට කුඹුරු ගෙවඩිය යුතුය. ඉක්බිති බිම් නැඟිය යුතුය. පසුව දෙසී සෑම යුතුය. මියර කෙටිය යුතුය. තුන් සී සාන්ට යුතුය.

කැට තලා පෝරු ගෑ යුතුය. කලලේම් කට යුතුය. වපුල යුතුය. වැට බැඳිය යුතුය. ඉස්නන් තෙමිය යුතුය. දිය බැන්ද යුතුය. ගොයම් රෝගයට කෙම් කළ යුතුය. ගොයම්පැසී ගිය කලට දා මැඩ වී අටු කොටු වල ලිය යුතුය. පෙරලා හිපිනැලි සෑව යුතුය. වල්පොල තෙමිය යුතුය. දවා හෙලි කටයුතුය වපුල යුතුය. මස් සමසක් මෙ ලෙසම කට යුතුය.”

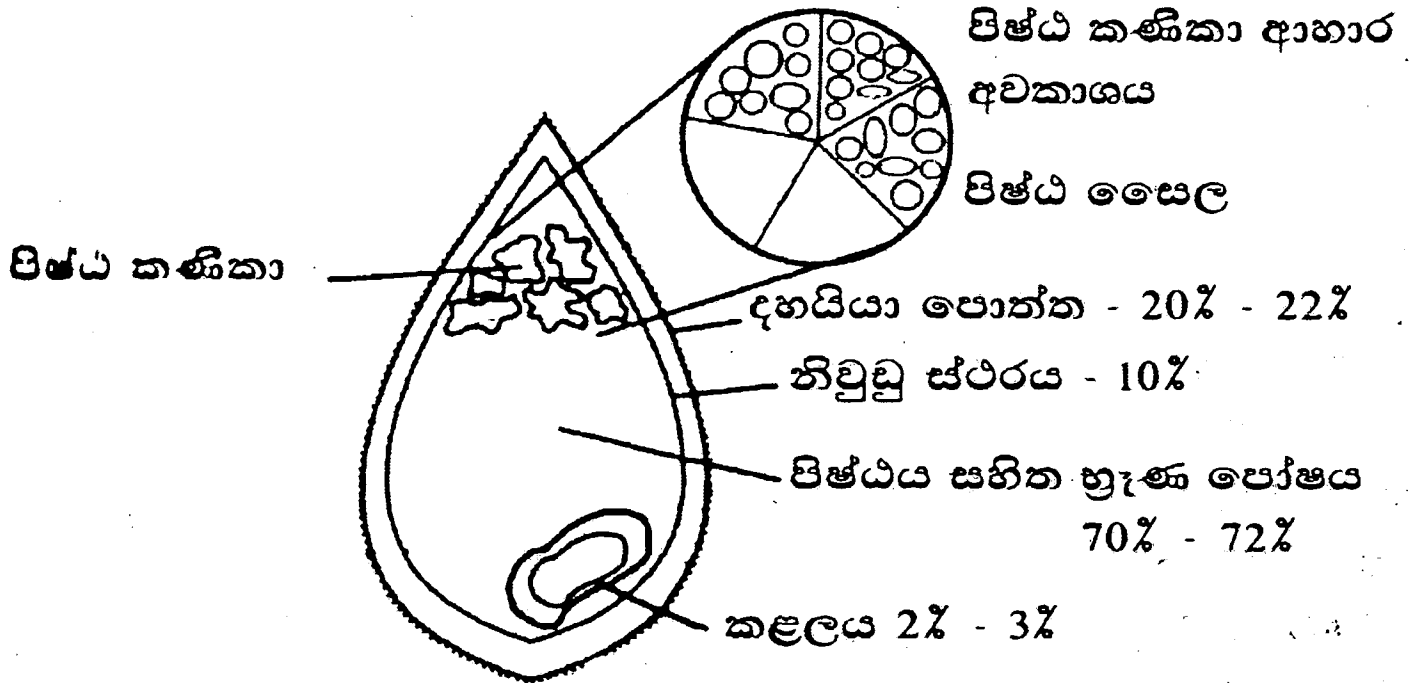
පුර වැඩීමේ (ගෙවඩීමේ) සිට වී අටුකොටුවල ගබඩා කරන තෙක් ඇති විවිධ අවස්ථාවන්හි පාරම්පරික ඥානය ව්‍යවහාර වූ ආකාරය ආශ්චර්යවත් ය.

පැරැන්නන් විසින් මේ සියලු කටයුතුවලට මුළු පුරන ලද්දේ ශුභ නැකතකිනි. විශ්වයේ ශ්‍රහ කාරකා පිහිටීම ගැන සැලකිලිමත්ව දෙවි දේවතාවුන් කෙරෙහි අපරිමිත විශ්වාසයකින් එම කටයුතු පියවරින් පියවර ඉටු කිරීමට ඔවුහු අනලස්ව ක්‍රියා කළෝය. අස්වනු පාළුව, නියඟය, ජල ගැල්ම, හෝග වසංගත වැනි අසාර්ථකවීම් මුළුමනින් ඒ දේව කෝපයක් ලෙස සැලකූ ඔවුහු ඊට විසඳුම් ලෙස ගරායකුම් නටා දෙවියන්ගේ සිත් සතුටු කිරීමේ යෙදුණහ.

වී ගොවිතැන් චක්‍රය පටන් ගැනෙන්නේ පුර වැඩීමෙනි. නැකතට පුර වඩන ගොවියා වාසනාවන්තයෙකු ලෙස සැලකේ යි. ඉක්බිති බිම් නගා සකස් කර සී සෑම අරඹ යි. මියර (නියර) කොටා වෙන් කොට කැට තැළීම නොහොත් කැට පැහීම ආරම්භ කර යි. ගැම් කරුණයේ කැට පැහීමෙන් ඉමහත් ආස්වාදයක් ලබති. පොහොර යොදා නැවත කුඹුර මඩ (කලලේම්) කළ කයුතුය. කුඹුර වැපිරීමට පෙර ලියදී සකස් කෙරේ. කුඹුරට ජලය නිසියාකාර සැපයීම සඳහා කෙරෙන වක්කඩ කැපීමත්, චතුර බැඳීම (ඉස්නන් තෙමීම) ත් කළේ විනෝදයෙනි.

මේ වන විට කුඹුරට අවශ්‍ය බිත්තර වී සකස් කරලීම අවසන් නැත. හැට පැයක කාල

වී ඇටයක හරස්කඩ

සීමාව තුළ දියේ බහා පොඟවා ගත් වී හබරල කොළ මත අතුරා හබරල කොළවලින් ම වසා ඒ මත බරක් පටවනු ලැබේ. වී වැපිරීමට යෙදුණු නැකතකින් ගොවියා ලියද්දේ එක් කොතක වී වපුර යි. ඒ මැද හබරල ගසක් හෝ පොල් මලක් සිටුවනු ලැබේ. කුඹුරේ ඉතිරි කොටසෙහි වපුරන්නේ ඉන් පසුවයි. සමහර ප්‍රදේශවල කුඹුරට ඇස්වහ, කටවහ ආදිය නොවදින්නට ගරා යකුට ශාන්ති කර්මය පවත්වති. වැඩෙන ගොයම රැක්මට මන්ත්‍ර ගුරුකම්, කෙම් ආදියට අමතරව ඖෂධ සංයෝගයන්ගෙන් කුඹුර සාත්තු කරනු ලැබේ. ගොයමට එන අහිතකර කෘමීන් දුරු කරන්නේ මැතිරු අළු සහ වැලි ඉසීම වැනි කෙම් මගිනි.

කුඹුර පැසි අස්වැන්න කපා ගැනීම බෙහෙවින් වාරිත්‍ර වාරිත්‍ර ඇතුළත් අස්ථාවකි. ගමේ වාසනාවන්තයෙකු ලෙස සැලකෙන ගොවියෙක් නැකතට කුඹුරට බැස 3 වරක්, 7 වරක් හෝ 9 වරක් ගොයමට හිස නමා වැද ගොයම් මීටක් කපා වැඩ අල්ලයි. සමහර

ප්‍රදේශයක ගොයම් අහුරු 3 ක් කපා ඒවා, අසල කණුවක හෝ ගසක තබා එම වී දෙවියන් උදෙසා පවත්වන ආනය සඳහා ගනු ලැබේ.

මුලින්ම කපන ගොයමින් කරල් කීපයක් බෝ කොළ හෝ කදුරු කොළ සමග හිස මත තබාගෙන එන ගොවියා ඒවා කමතෙහි මැද සැදු අඩි 3 ක් පමණ ගැඹුරැති වළක තැන්පත් කර යි. ඊට බෙලි කටු, යකඩ කැලි හා පුවක් වල්ලක් ද එක් කර යි. (ඇතැම් පෙදෙසක් කොහොඹ අත්තක් සහ බෙල්ලෙකු එක් කෙරේ.) වැසූ වළ මත ගලක් හෝ රත් තැඹිලි ගෙඩියක් තබනු ලැබේ.

ගොයම් කැපීම සඳහා තරුණ තරුණියන් කුඹුරට බසින්නේ දින ගණනාවක් තිස්සේ ජේ වෙමිනි. ආධ්‍යාත්මික වින්දනයක් ලබන ඔවුහු එකට එක්ව ගොයම් කපන අතරේ කවි ගායනා කරති. පළපුරුදු ගෙවිලියෝ මේ ගැයුම්වලට මූලික වෙති. කැපූ ගොයම කමතට ගෙන ඒමත්, ඒවා කමතෙහි තැන්පත් කිරීමත් සියුම්ව කරන කටයුතු ය.

වැඩ ඇල්ලු ගොවියා ගොයම් ගෙනැවිත් කමත තුන් යලක් පැදකුණු කොට ඊට නමස්කාර කළ පසු නැතැක්කරුවාගේ නියමය පරිදි නියමිත දිශාහිමුව ගුහ මොහොතකින් ගොයම් කරල් තැන්පත් කර යි. පාගා අවසන් වූ බැත කමතේ හතර කොතේ සිට පාහින්නට පටන් ගනු ලැබේ. ඉකිබිති වී මලු පිරවීම කෙරේ. මේ සෑම පියවරක්ම ඉතා ගරු පූජ්‍ය කටයුතු ලෙස එකින් එක සම්පූර්ණ කරනු ලැබේ. වැඩවල නිරත වන්නෝ ඔවුනොවුන් හා කතාබහ නොකර හිස සෙලවීම හෝ හස්ත මුද්‍රාව වැනි සංඥා ක්‍රම මගින් පමණක් සන්නිවේදනයෙහි යෙදෙති. කමතේ හැසිරීම් ගැන විශේෂ නීති සමූහයක් වෙයි. එක කකුලකින් හිටගෙන සිටීම, නිකටට අත්ල තබාගෙන සිටීම අහෝභනය. මස්, මාළු කෑ, කිල්ලට හසු වූ අයට කමතට ඒම තහනම් ය. කමත් භාෂාවක් හැදෑරූණ් එවැනි නුසුදුසු වදන පාවිච්චිය වැළැක්වීමත්, කමතෙහි පූජනීයත්වය රැකෙනු පිණිසත් ය.

බිම් සැකසුම, වැපිරීම, අස්වනු නෙළීම යන විවිධ අවස්ථාවන් ගැන කරුණු විමසන විට පැහැදිලි වන්නේ එය පුද්ගලයෙකුට හෝ පවුලකට තනිව කළ නොහැකි සමූහයකගේ ශ්‍රමය යෙදවිය යුත්තක් බවය.

ගොවිතැන ඇතුළුව කෑම් බිම්, ඉඳුම් හිටුම්, ඇඳුම් පැලඳුම්, බේත්හේත්, ගමන්බිමන්, සමාජ කටයුතු ආදී ජීවිතයේ සියලු විෂයයන් අරඹයා මුතුන්මිත්තන් වෙතින් ලද ගුරුහරුකම් ඇසුරින් අපි අපේ ජීවන රටා පවත්වා ගෙන යමු. එම යහපත් දෑ නවීන විද්‍යාවක්ට කොතෙක් ගැළැපුණත්, නැතත් පාරම්පරිකව පැවතෙන හෙයින් එම සිරිත් විරිත් යහපත් හෙයින් ඒවා වෙන අපි බැඳී සිටිමු. හැකිතාක් උපරිමව ඒවා රැකගැනීමට ද වැයම් කරමු.

වී ගොවිතැන ගැන “මක්ආරම්පුර පුවත” නම් පොතෙහි ඇති මෙහි මේ කවියෙන් අතීතයේ ගොවීන් ඉතා සුක්ෂ්ම අයුරින් ක්‍රියා කළ හැටි පැහැදිලි ය.

“හදහස් හ සිය පනසක් තුන් ලක වැවිය
 තෙපනස් ලක්ෂ හැත්තෑ දහසක් කෙත්ය.
 තුදුස් ලක්ෂ සු සැටක් බැඳි ඇළ වල්ය
 අනු දෙ කෙළ විසි ලක්ෂය මුල් බිජුය

මේ අනුව මෙරට පිහිටි වැව් 6650 කි. කෙත් යායවල් 5370000 කි. ඇළවල් 1400064 කි. වපසරිය මුල් බිජුවලින් 922000000 කි. ගොවිතැනට අදාළ මෙම කරුණු අද එතරම් පැහැදිලිව තේරුම්ගත නොහැකි වුවත් පැරැන්නන් විසින් මෙසේ සංඛ්‍යාත්මකව කරුණු දක්වා තිබීම ප්‍රශස්තය.

මුහුදින් වට වූ දිවයිනක් වීමෙන් මෙරට ස්ඹුභාව පරිසරය සුවිශේෂ අංග ගණනාවක් උරුම කරගෙන ඇත. භූවිෂමතාව, පස, ජලය, වනය, කාලගුණය, දේශගුණය ආදී වශයෙන් සෑම පාරිසරික අංගයක්ම මෙරටට ආවේණික අංගයන්ගෙන් යුක්ත වේ. මේ භෞතික පදනම තුළ රටවැසියන් විසින් නිර්මාණය කරගත් ජීවන රටාව ද අන් රටවලට වඩා සුවිශේෂ ගුණාංගන්ගෙන් යුක්ත විය.

පරිසරයේ විවිධත්වය, සතු ලක්ෂණ, වෘක්ෂලතා, කුරා කුහුඹුවන්, ක්ෂේද්‍ර ජීවීන් ගේ සිට අලි ඇතුන් දක්වා වූ සත්ත්ව සන්නතිය, සතුන්ගේ වර්ෂාවන්, ඔවුන්ට හැදෙන ලෙඩ රෝග, භූමියේ වගා කළ හැකි ගහකොළ පැළෑටි, විවිධ කාර්ෂයන්ට ගැළැපෙන අවි ආයුධ, මෙවලම්, උපකරණ, හෝග සංරක්ෂණ ක්‍රම ආදී වශයෙන් සිය ජීවිතයට අවශ්‍ය කුදුමහත් දේවල් සම්බන්ධයෙන් සම්පූර්ණ අවබෝධයක් මෙරට ජනතාව විසින් සහග්‍ර තුනකටත් වැඩි කලක් තිස්සේ ගොඩනගා ගෙන තිබුණේ ය. එම අවබෝධය මූලිකව රටවැසි සියල්ලෝම ස්වභාවික පරිසරය සමග සහජීවනශීලීව විරස්ථායී ජීවන රටාවක් තුළ කල් ගෙවූහ. ස්වභාව පරිසරය පමණක් නොව මානව - සමාජ පරිසරය ද ඔවුනොවුන් සහජීවනශීලීව කල් ගෙවීමට සරිලන පරිදි සකසා ගැනිණි.

මෙහි, කරුණා, මුදිතා හා උපේක්ෂා යන බ්‍රහ්ම විහරණයන් ද, දානය, ප්‍රිය වචන, අර්ථ වර්යා, සමානාත්මතා යන සතර සංග්‍රහ වස්තූන් ද එම සංස්කෘතියේ මූලධර්මයෝයි. මේ උතුම් කරුණු පදනම්ව සැකසුණු සමාජයෙහි සියල්ල යහපත්ව පැවතුණේය. එම සමාජ පැවැත්ම තහවුරු කළ පොදු සාධක 4 ක් වෙයි.

1. වන සම්පත	2. ජල සම්පත
3. සත්ත්ව සම්පත	4. දරු සම්පත

යනු ඒවා ය.

වනය හා ජල සම්පත

මෙරට සත්‍යත්වයෙහි වනාන්තර පූජනීය වූයේය. මිනිසුන් වනයට ඇතුළු වූයේ ගෞරවනීය හැඟීමෙනි. එම හැඟීමේ හක්කීමත් සංකේතය වූයේ බෝ, නා, නුග වැනි කිසියම් වනස්පති වෘක්ෂයකි.

“යස්ස රුක්ඛස්ස ඡායාය -
නිසීදෙය්‍ය සයොයවා
තස්ස සාධං හඤ්ජෙය්‍ය -
මිත්ත දුහොති පාපකෝ”

“සෙවණට සිටි ගසෙක අතු ඉති කඩා බිඳ දැමීම මිත්‍රද්‍රෝහී පාප ක්‍රියාවක්” ලෙස සැලකිණි.

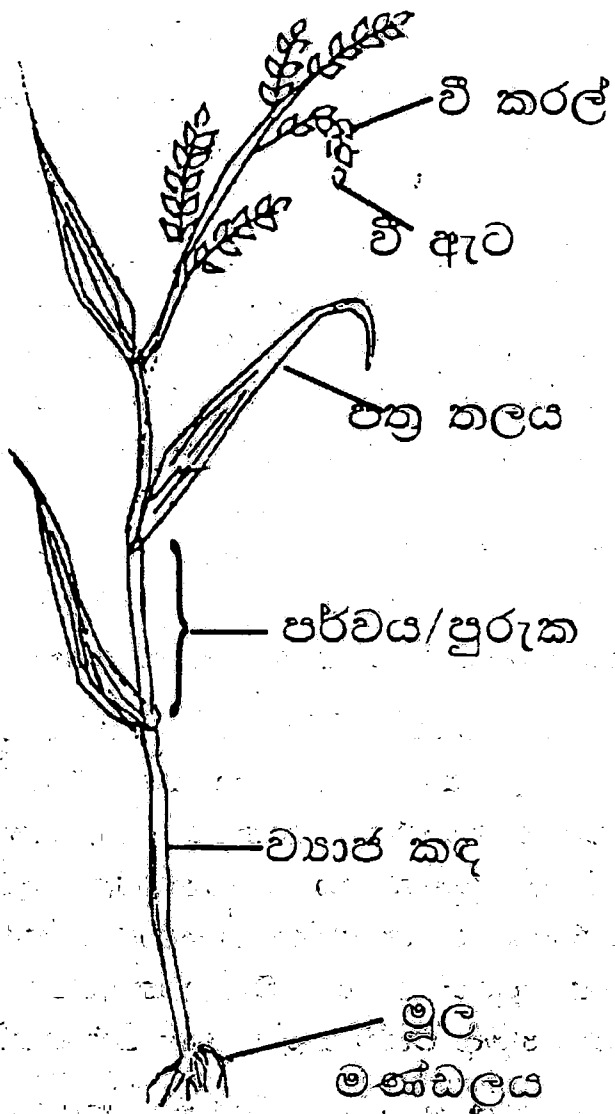
ජලය පූජනීය විය. පුංචි උල්පතේ සිට මහ ගංගාව දක්වා වූ සියලු ආකාරයේ ම ජලාශ සුරැකීම රටවැසි සැමගේ වගකීමක් විය. ජල මූලාශ්‍ර පිහිටි සෑම වනයක් ම දිවි දෙවැනි කොට සැලකුණේ ජලය නොමැතිව ජීවිතයක් නොමැති හෙයිනි. ගලන ජලයට ගෞරව කෙරුණේ මවුට මෙනි. තෙත් කලාපයේ හා මධ්‍යම කඳුකරයේ පමණක් නොව, ජනාවාසව පැවති වියළි කලාපයේත් පැතිරී පැවති ජල මූලාශ්‍ර 103 හා ඒවා පෝෂණය කළ වනාන්තර සංරක්ෂිතව පැවතුණේ පොදු උරුමයන් ලෙසිනි. ලෝක මට්ටමේ වාර්ෂික ඒක පුද්ගල ජන පරිහරණ හැකියාව සන ලීටර් 1600 ක්ව

තිබිය දී ලංකාවේ එය 2600 දක්වා ඉහළ මට්ටමක තිබෙන්නේ ඒ අතීත සංවර්ධන සැලැස්මට පින් සිදු වන්නට ය.

ගව හා සත්ත්ව සම්පත

ඒ අසිරිමත් යුගයේ අපේ මුතුන්මිත්තන්ගේ ජීව මාර්ගයන්හි ප්‍රධාන සහකරුවකු වූයේ ගවයා ය. ගොවිතැන සඳහා ගොවියාට ගවයාගෙන් ලද උපකාරය අති මහත් වූ හෙයින් කෘතවේදී ගොවියා සිය දරුවෙකුට මෙන් - පවුලේම සාමාජිකයෙකු ලෙසින් ගවයාට සැලකුවේ ය.

සී සෑම, කමත් වැඩ සහ ප්‍රවාහනයේ දී ගවයින් යොදා ගැනීම මඩ ගොවිතැනට ඵලදායී වන්නා සේ ම ගොඩ ගොවිතැනේ දී ද සත්ත්ව පාලනය ප්‍රබල සාධකයක් වේ. බටහිර පන්තයට හැදූ හිඟුරක්ගොඩ ආදී නව ජනපද ව්‍යාපාර හැර රටේ සෑම ප්‍රදේශයක්ම අදත් ගවයින්ගෙන් බහුල ය. ගමක් පාසා නිදැල්ලේ උළා කමින් හැසිරෙන ගවයින්, දෙනුන් හා පැටවුන් අද බහුතර පිරිසක් සලකන්නේ “මහා විපත්තියක්” ලෙසිනි. කිසිම කාර්යයකට යොදා නොගන්නා මේ සතුන් පරම්පරා ගණනාවක් නිස්සේ රටට කර ඇත්තේ අමිල සේවයකි. ගොවියාගේ කලාණ මිත්‍රයින් සේ මේ අහිංසක සත්ව සමූහය මෙරට ශිෂ්ටාචාරයේ පැවැත්ම වෙනුවෙන් ශ්‍රම ශක්තියට අමතරව මිනිසුන්ට පස්ගෝ රසයත්, පසට ගොම සහ මුත්‍රක් සපයා දුන්න. ගවයින් මෙන්ම අලි ඇතුන්, අශ්වයින් ඇතුළු සියලු සත්ත්වයින්ට ද එහි ධූ කවරණ නොඅඩුව ලැබුණේ ය. එම සතුන් ද මිනිසුන්ගේ ආර්ථික ක්‍රියාවලියෙහි ලොකු කුඩා කොටස්කරුවන් ලෙස යොදා ගැනිණි. නිදසුනක් ලෙස වැව් හැඳීමේ දී අලි ඇතුන් ඇතුළු සතුන්ගේ ශක්තිය උපයෝගී කර ගැනීම සඳහන් කළ හැකි ය. ගමේ සෑම ගෙදරකම පාහේ ගවයින් මෙන්ම සැවුලන් ද ඇති දැඩි කෙරුණේ ය. එලාම් ඔරලෝසු නොතිබුණු එකල ගම පිබිදෙවිවෝ සැවුලෝ ය. ගෙවත්තට

වී ශාකය

අසිරියක් වූ සවුලන් පවුලේ සාමාජිකයන් ලෙස සලකා ගැනීමට ඔවුන් මළ පසු ඔවුන්ගේ ගව මස් කෑම ද පිළිකෙව් කළහ. තමන්ට මෙහෙවර කළ ඒ හිතමත් උරුමකරුවන්ගේ පරපුර වෙත වත්මන් මිනිසුන් දක්වන කරුමකාර සැලකිල්ල මිනිස්කමට නිගාවකි.

දරු සම්පත

වනය, ජලය, සතුන් යන සම්පත් තුන ආශ්‍රයෙන් මිනිස් දරුවෝ ජීවත් වෙති. එකල මෙකල මෙන් නොව, ඔවුන් විසින් මෙලොවට බිහි කළ දරුවා අසන් වූයේ වැදගත් වූ හෝ පියාට පමණක් නොවේ. දරුවකු බිහි කිරීමට පෙරුම් පුරන මව සැමියාගෙන් හෝ පවුලේ අයගෙන්

පමණක් නොව ගමේ සියලු දෙනාගේම සම්පතක් ලෙස ලොකු කුඩා සැමගෙන් සැලකුම් ලැබුවාය. අසල්වැසි ගෙවල් වල හඳුනා මාළුපිණි පලතුරු ආදී පෝෂ්‍යදායී ආහාර ඇයට පිරිනැමුණේ ය. පන්සලේ හික්ෂුහු අංගුලිමාල පිරිතෙන් ආශීර්වාද කළහ. එකල මෙලොවට උපන් දරුවෙකු නෑසිය වර්ගයට - ගමට - රටට නොව ලොවට ම අයත් සම්පතක් විය. ගැමි දරුවෝ ගමේ සෑම මවකටත්, පියෙකුටත්, පවුලකටත් අයත් සේ සැලකුම් ලදහ.

මේ සම්පත් ඇසුරින් සැකසුණු ජීවන රටාව තුළ අන්තර්ගත වූ භෞතික ශක්තීන් විරාක් කාලයක් පැවැතෙන පදනම වූයේ මිනිසුන් ප්‍රගුණ කළ ආධ්‍යාත්මික දර්ශනය යි. පරම්පරාවෙන් පරම්පරාවට ගෙන ආ වත් පිළිවෙත්, හර පද්ධති විසින් සමාජ ව්‍යුහය සුරක්ෂිත කළ අතර, සමාජ ව්‍යුහය විසින් හර පද්ධති ආරක්ෂා කෙරුණේ ය. වෘත්තීයමය ක්‍රියාදාමයක පුරුක් ලෙස සැකසුණු කුල ක්‍රමය සමාජ සංස්ථාව විධිමත් ක්‍රියාකාරීත්වයට පත් කළේ ය. එම සංස්ථාව තුළ කිසිවෙක් කුසගින්නට හසු නොවීය. වෘත්තීය වෙනුවෙන් කිසිවෙකුගේ ණයකරුවෙක් විය යුතු නොවීය. දරුවෝ මන්දපෝෂණයට ලක් නොවූහ. මවු වරු ලේ හිඟයෙන් පීඩිත නොවූහ. අලුත් උපන් සිගිති දරුවන් මව විසින් ඔලට නොදමන ලදහ. අඹු-සැම ආරවුල් නිසා පවුල් කැඩී බිඳී ගියේ නැත. කිසිවෙකුටත් ජීවිතය වධයක් වූයේ නැත. පවුල තුළත් සමාජයේත් සෑම කටයුත්තකම විනිවිදව පැවැති ජීව ගුණය වූයේ මෙම ක්‍රියාත්, සහජීවනයන් ය.

බත බුලතින් සමාජය පෝෂණය කළ ගොවියා සියල්ලන්ගේම ඉමහත් ගෞරවයට පාත්‍ර වූයේය. සිය සමාජ වගකීම මනාව ඉටුකළ හෙයින් ඔහු අභිමානවත් පුද්ගලයෙක් වූයේය.

1832 සැප්තැම්බරයේදී කෝල්බෘක් කොමිසම විසින් පුරාණ රාජකාරී ක්‍රමය අහෝසි

වී ගොවිතැන හුදු ධාන්‍යයක් වගා කොට අස්වනු කපා ගෙන වෙළෙඳ පොළට විකුණා මුදලක් උපයන ක්‍රමය බවට පත් වූයේ 20 වැනි සියවස මැද භාගයේ දී ය. ඉංග්‍රීසින්ගේ වතු ක්‍රමයට වී වගා කරන ගල්ඔය, කන්තලේ, පදවිය, තඹඳෝව ජනපද හෙවත් කොලනි ඇරඹීමෙන් පසුව ය.

කිරීම ගතවර්ෂ 20 කටත් අධික කාලයක් පැවැති සංවර්ධන රටාව බිඳ වැටීමට හේතු විය. රාජකාරි ක්‍රමය රජුට හා රාජ්‍යයේ පොදු කටයුතු සඳහා වැසියන්ගේ ශ්‍රමය යොදවා ගන්නා ලද ක්‍රමයකි. එම සාමූහික ශ්‍රම යෙදවීම එකල වැව් අමුණු, ඇළ මං තැනීමේ ගම් නායකයින්ට එරෙහිව නීති මගින් ක්‍රියාකර දඬුවම් කිරීමට ගත් පියවර නිසා, ඒ වන විට සුදැකී තිබුණ මෙරට වැව් නඩත්තු නොකිරීම හේතුවෙන් අභාවයට ගියේය. මෙය මෙරට වී ගොවිතැන මුහුණ දුන් බරපතල තර්ජනයක් වූයේය.

යටත් විජිත යුගයේ සිට ගෝලීයකරණය දක්වා

1833 රාජකාරි ක්‍රමය අහෝසි කිරීම, 1840 මුඩු බිම් පනත, ධාන්‍ය බද්ද මෙරට සාම්ප්‍රදායික වී ගොවිතැන අඩපණ කිරීමට සමත් වුවත්, 19 සියවස අගදී ඉංග්‍රීසි පාලකයෝ වී නිපැයුම කෙරෙහි අවධානය දැක්වූහ. වී වගාව සම්බන්ධ ප්‍රථම සංඛ්‍යා ලේඛනගත විස්තර නිශ්චිතව අපට ලැබෙන්නේ ඉංග්‍රීසි යුගයේ මුල් භාගයේ වර්ෂ 1862 න් පසුව ය.

1892 න් අවසන් වන වසර 15 ක කාලය තුළ ඇති වූ මනා දේශගුණ තත්ත්වයන්

යටතේ වී නිෂ්පාදනය ලද ප්‍රගතිය ඊ. ඉලියම් නම් ඉංග්‍රීසි ජාතිකයෙකු විසින් ප්‍රොපිකල් ඇග්‍රිකල්චරිස්ට් සඟරාවට ලියා ඇත. එම ලිපියට අනුව අක්කරයකට බුසල් 16 ක් අස්වනු ලැබී ඇත. මෙකල ආණ්ඩුව වී වගාවට අදාළව විවිධ පියවර ගෙන ඇත. 1892 දී එතෙක් අය කළ ධාන්‍ය බද්ද අහෝසි කෙරිණ. ඉඩම් වගා කිරීම හා ඒවාට ජලය ලබා දීම සඳහා ප්‍රමුඛස්ථානයක් දී ඇත. මේ අනුව 20 වැනි සියවස ඇරඹෙන විට රටේ කුඹුරු ඉඩම් ප්‍රමාණය අක්කර 7,00,000 ක් විය. ඉන් අක්කර 360,000 ක් වාරි පහසුකම් ලද අතර ඉතිරිය වාරි පහසුව නැති වැසි සහිත ප්‍රදේශවලට අයත් විය.

විශේෂයෙන් ඉංග්‍රීසින්ගේ වාණිජ වගාවන් සඳහා කැප කළේ දිවයිනේ කඳුකර; තෙත් කලාපීය ස්වාභාවික වනාන්තර ප්‍රදේශයන්ය. මෙරට අද මුහුණ පා තිබෙන ජල ගැටලු මෙන්ම බොහෝ පාරිසරික හා සමාජ ප්‍රශ්නවල ආරම්භය වූයේ යුරෝපා වැවිලි කරුවන් සහ බ්‍රිතාන්‍ය හමුදා එක්ව කළ ඒ මඟ විනාශයයි.

මෙකල ගොවීන් විසින් සිය කුඹුරුවල තමන්ගේ ම පාරම්පරික වී වර්ග වගා කළ අතර, පැළ සිටුවීම, සිසෑම, වල් මර්ධනය කාබනික පොහොර භාවිතය යන කාර්යයන් විධිමත්ව කිරීම සඳහා වෑයම් කළහ. ඇමෝනියම් සල්ෆේට් සහ සෝඩියම් නයිට්‍රේට් යන රසායනු පොහොර යෙදවීමේ අත්හදා බැලීම් කළ බව 1911 ප්‍රොපිකල් ඇග්‍රිකල්චරිස්ට් සඟරාව දක්ව යි.

මෙම වකවානුවෙහි මව මෙන්ම ගොඩබිම්වල ද වී ප්‍රභේද බොහෝ විය. 1902 මහනුවර පැවැති ප්‍රදර්ශනයකට නුගවෙල දිසාව විසින් වී ප්‍රභේද 300 ක් ඉදිරිපත් කර ඇත. 1924 වෝලටර් මොලගොඩ නම් කෘෂි උපදේශකවරයා වී ප්‍රභේද 567 ක් ලැයිස්තු ගත කර ඇත. මේ කාලයේ දී ඉන්දිය, බුරුම, පිලිපීන හා ක්වීන්ලන්ත වී ප්‍රභේද මෙරට වගා කිරීමට වෑයම් කර තිබේ.

දෙවැනි ලෝක යුද්ධ සමයේ ආහාර හිඟවීමත් සමග සහල් ආනයනය සඳහා වැයවන විදේශ විනිමය ඉතිරිකර ගැනීමට වී වගාව වෙනුවෙන් වැඩි අවධානයක් දැක්වූ පාලකයෝ ඒ වෙනුවෙන් විවිධ පියවර ගැනීමට උනන්දු වූහ. එම පියවර අතර ප්‍රමුඛ වූයේ මහා පරිමාණ ගොවි ජනපද හා ජලාශ තැනීමය. වී සම්බන්ධ පර්යේෂණ ඇරඹුණේ ද මෙ කලය. වී ප්‍රභේද හා වයස් කාණ්ඩ හඳුනා ගැනීම. වගාවේ පදනම හොඳ බීජ බව පිළිගත් අතර නුමුහුන් පෙළපත්වරණය (Pure line selection) සිදුවිය. කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව මෙසේ නුමුහුන් පෙළපත් ප්‍රභේද 40 ක් පමණ සංරක්ෂණය කර තිබේ. වී වර්ග තුළ වූ විවිධත්වය (විචල්‍යතාව) තුළින් වරණය කිරීමෙන් උසස් සුමුහුන් පෙළපත් බිහි කොට එමගින් අස්වනු වැඩි කරගැනීමට උත්සාහ කෙරුණේ පනහේ දශකය මුල සිටය. මෙය අප රටේ නව වී අභිජනනයේ (Hybridization) ආරම්භයයි. වර්තමානයේ ජාන තාක්ෂණය (Genetic Technology) භාවිත කරමින් නව වී ප්‍රභේද බිහි කිරීම සිදු කරනු ලැබේ. මෙම ජාන තාක්ෂණික ක්‍රියාකාරිත්වය වද තාක්ෂණය (Terminator Technology) යනුවෙන් හැඳින්වේ. 'නැවත හට නොගන්නා' යන අරුත මෙහි ඇත.

වී ගොවිතැන හුදු ධාන්‍යයක් වගා කොට අස්වනු කපා ගෙන වෙළෙඳ පොළට විකුණා

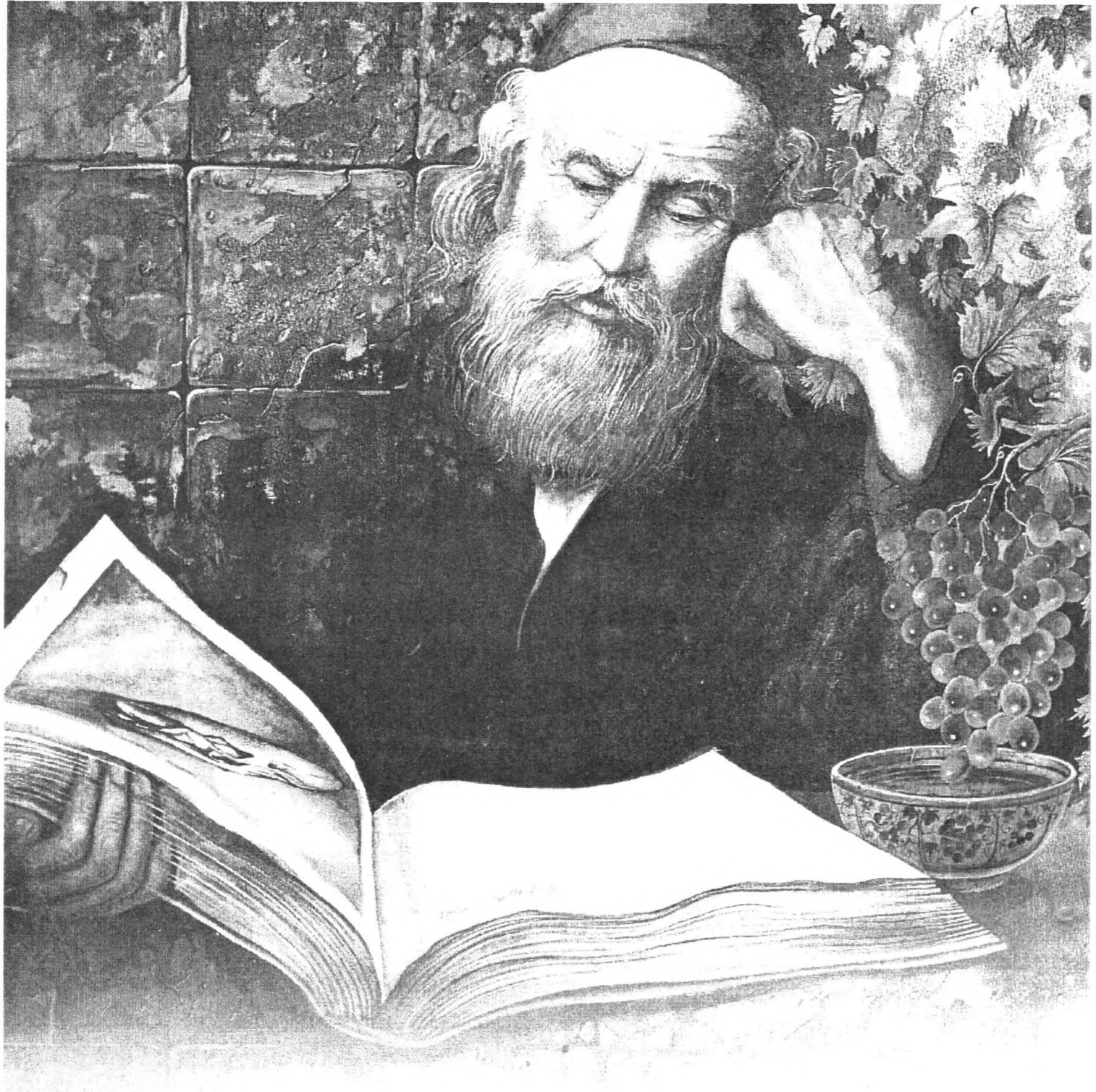
මුදලක් උපයන ක්‍රමය බවට පත් වූයේ 20 වැනි සියවස මැද භාගයේ දී ය. ඉංග්‍රීසින්ගේ වතු ක්‍රමයට වී වගා කරන ගල්ඔය, කන්තලේ, පදවිය, තබ්බෝව ජනපද හෙවත් කොලනි ඇරඹීමෙන් පසුවය.

ඉංග්‍රීසි පාලන ක්‍රම 1948 දී දේශීය පාලකයන් යටතේ නව මුහුණුවරකින් ක්‍රියාත්මක වී 1977 සිට විදේශීය ගැති ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති සමග සාර්ථකව විවෘතව ක්‍රියාත්මක වෙමින් තිබේ.

පැරැණි සංවර්ධන සංකල්ප සහ ආකෘතීන් ප්‍රතික්ෂේප කර ගෝලීයකරණ දෘෂ්ටිය අනුව ක්‍රියාත්මක වන අලුත් සැලසුම්වලින් මේ රට තුළ අයථා ආයෝජනය සහ අයථා පාරිභෝජනය රජ වෙමින් තිබේ. මෙම සැලැසුම් අපේ වී ගොවිතැනේත්, සංස්කෘතියේත් අනාගතයට ඉතාමත් අහිතකර බලපෑම් එල්ල කරන්නේ ය.

කීරන්තිඩියේ පැකැසුප්පේකර හිමි

එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය මගින් පිරිනැමූ "Global 500" පරිසර සම්මානයෙන් පිදුම් ලද පරිසරවේදියෙකි.

උමාර් බයිසාමි

කවිතාව හා වෙළඳු
මහා ගණිත ශ්‍රෝතය

ක්‍රිස්තු වර්ෂ 10 වැනි සියවස ඉස්ලාමීය සංස්කෘතික ඉතිහාසයේ වඩාත්ම දීප්තිමත් වකවානුව වශයෙන් සැලකිය හැකිය. අබ්බාසිද්වරුන්ගේ සුවිසාල් අධිරාජ්‍යය කෙරෙන් පුරස්ථ පළාත්වලත් ප්‍රායෝගික වශයෙන් (බැග්ඩෑඩ් වෙළෙඳ නගරය හා තදාසන්න නගර හැර) සියලුම පළාත්වලත් ආධිපත්‍යය ගිලිහී එකී පළාත් ඒවා ‘ආසන්න’ රජවරුන් වශයෙන් පාලනය කළ අවස්ථාවාදීන්ගේ අතට පත්ව තිබුණ ද, දේශපාලනමය එක්සත් බව දරුණු පසුබෑමකට ලක්ව තිබුණ ද මේ සුළුතර

රාජධානි දේශපාලනමය හේතූන් මත නාමික වශයෙන් බැග්ඩාදයේ ආධිපත්‍යය පිළිගෙන තිබුණු අතර, උගතුන්ට අනුග්‍රහය ලබා දෙමින් ද, පොදුවේ විද්‍යාවන්හි දියුණුව උදෙසා හිතකර වාතාවරණයක් සකසා දෙමින් ද දැනුම පැතිරවීමෙහි ලා වැදගත් භූමිකාවක් ඉටු කළහ. ඉස්ලාමීය ශිෂ්ටාචාරය පිළිබඳ මධ්‍යතන ආශ්චර්යජනක කරුණක් වශයෙන් හෙතෙමු ඇත්තේ මේ අලුතින් බිහිවූ රාජ්‍ය විසින් ලබාදෙන ලද ආයතනවය දීර්ඝමත් දියමන්තියක් පරිද්දෙන් දස අත කිරණ විහිදුවමින් දිදුලන බවය. මෙතැයිත් බුකාරා, සමාර්කන්ද්, බාල්ක්, හිරන්, නිෂාපූර්, මර්ව්, ඉස්ෆහන්, සිරාස්, සහ රාසි ඉස්ලාමීය අධ්‍යාපනය සිදුහු වන තෝතැනි වශයෙන් ප්‍රකීර්ණකාරීව බලවත්වීම කුලලතා පූරණ දක්වමින් සිය යුගයට දායාද කිරීමෙහි ලා කල්‍යාණ කල්‍යාණ දක්වා ලදී. මේ සියලු සුවිසල් පුරවරයන්හි ද ගොඩනැගුණු සම්ප්‍රදාය. 13 වැනි සියවසේ මැද භාගයේ මොන්ගෝලීය ආක්‍රමණය දක්වා අධිශබ්ධ බලපෑම් ඇති කරන්නට විය.

සංස්කෘතිකමය දෘෂ්ටිකෝණයකින් බලන කල ක්‍රි.ව. 11 වැනි සියවස ද එම සම්ප්‍රදායයන්ගේ ම අධිශබ්ධ පැවැත්මක් හැටියට සැලකිය යුතු වන්නේ කාලයේ වැලිකිලිය මත ගැඹුරු සනිටුහන් ඇති කර ඇති ඉමාම් අල් ගසාලි සහ ඔහුගේ තවත් ප්‍රකට සමකාලීනයකු වන උමර් බයිසාම් වැනි ප්‍රබල පුද්ගලභාවයන්ගෙන් හෙබි අස අපට හමුවන බැවින්ය. අරාබි බස විද්‍යාත්මක හා සාහිත්‍යමය වින්තනයෙහි ලා වාහකයක් වශයෙනුත්, මුස්ලිම් ලෝකයේ සාර්වභෞමික භාෂාව වශයෙනුත් දහ හතර වැනි සියවස දක්වා අධිශබ්ධ පැවැත්මක් හිමිකර ගෙන තිබුණි. බැග්ඩාදයේ දේශපාලනමය බලය, මුස්ලිම් ලෝකයේ අක්‍රමාණයක් ගෙන දෙමින් ඉස්ලාමීය අධ්‍යාපනය සංකේතවත් කළත්, එය

මුළුමනින්ම ඇද වැටීම කරණා කොටගෙන එය යළිත් ස්ථාපනය කෙරුණු පසුවද එයින් හිතකර වාතාවරණයක් ඇති නොකෙරුණ අතර, මෙතැයිත් වින්තන වාහකය වශයෙන් එය කලින් අත්පත් කර ගෙන තිබූ ඒකාධිකාරය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් ඒ කෙරෙන් ගිලිහී ගියේ ය.

උමර් බයිසාම් වශයෙන් ලොව පුරා ප්‍රසිද්ධව සිටින ගියාත් උද් - දින් අබ්දුල් ෆත් උමර් බින් ඉබ්‍රාහිම් අල් - බයිසාම් ක්‍රි.ව. 1045 මැයි 18 වැනි බදාදා ඊසානදිග පර්සියාවේ, නිශාපූර් හි දී උපත ලැබුවේ ය. මේ වනාහි අවසන්තා යන නමින් බටහිර ලෝකය දැන සිටි සුප්‍රකට අබු අලි - ඉබ්‍රාහිම් සිනාගේ මරණයෙන් අවුරුදු එකොළහකට පසුවය. ශ්‍රේෂ්ඨ පුද්ගලයින් පිළිබඳව ඓතිහාසික කතා විකාශනය වෙයි. පර්සියාවේ අසම වින්තකයින්ගෙන් අයකු වූ උමර් බයිසාම් වටා ද ඔහුගේ කාලය තුළ දී විවිධ කථාන්දර ගොඩනැගෙන්නට විය. අද උමර් බයිසාම්ගේ කෘති පරිවර්තනය කොට හෝ අනුවර්තන වශයෙන් ඉදිරිපත් වී තැනි භාෂාවක් ගත හැක්කේ කලාතුරකින්ය. ඔහුගේ වර්තාපදනවල ඔහු නිශාපූර්හි දී සිය මූලික අධ්‍යාපනය ලැබූ බවත් පසුව බාල්ක් (වත්මන් ඇග්ගනිස්ථානියේ මසාර් ශරිග්) ප්‍රදේශයේ පදිංචියට ගිය බවත් පැවසේ. තරුණ බයිසාම්, දහහත් හැවිරිදි විය වන විට සියලු අධ්‍යාපනික ශාඛාවන්හි වියතකු ව සිටියේ ය. දහ තුන් හැවිරිදි මයසේ දී ඔහුගේ පියා විශේෂ වූ බවට අපට දැනගන්නට ලැබේ. පියාගේ මරණයෙන් ඔහුට හිතෙහි භාරකරුවකු ද උදව්කරුවකු ද අහිමි වීමේ සිද්ධිය තුළින් මේ ගැටවර සිසුවාට කවර නම් දුෂ්කරතාවනට මුහුණ දෙන්නට සිදුවී දැයි අපට සිතාගත හැකිය. කෙසේවතුදු, සිය ඉදිරි අධ්‍යාපනය නොනවත්වා කරගෙන යෑමේ අධිෂ්ඨානයක් යුතු වූ ඔහු තමන් විශේෂ උනන්දුව දැක්වූ ගණිත විෂයය හැදෑරීම පිණිස සිය කාලය කැප කළේය. චීර ගණිත ගැටලුවක් සඳහා වන විසඳුමක් පිළිබඳ ශාස්ත්‍රීය ග්‍රන්ථයක්

අපගේ තරුණ ගණිතවේදියා
 වැඩිකල් නොයා මෙම ආකාශ
 වස්තු පර්යේෂණාගාරයේ
 අධ්‍යක්ෂවරයා හැටියට පත්
 කෙරිණි. මේ වන විට ඔහු පසු
 වූයේ යන්තම් විසි හය හැවිරිදි
 වියේය. මේ වේගිභාසික සිදුවීමට
 මුලපිරුණේ මුළුමහත් යුරෝපයම
 රළු පුරාණ වැඩවසම් ක්‍රමයක
 තවමත් ගිලී සිටි අවධියකයි. උමර්
 විසින් එකල පැවැති දින දර්ශනය
 වෙනස් කරවන ලද්දේ මෙම
 ආකාශ වස්තු
 පර්යේෂණාගාරය තුළදීමය. 1582
 දී ග්‍රෙගරි සිල් විසින් සංශෝධනය
 කෙරුණ ග්‍රෙගරියානු දින දර්ශනය
 හා සමඟ උමර්ගේ දින දර්ශනය
 නොගැළපුණේ හුදෙක්
 තත්පර 6.5 කිනි.

ඔහු අතින් ලියැවෙන්නේ බාල්ක් හිදී ය.
 ක්‍රි.ව. 1067 පමණ වන විට, උමර් 19 හැවිරිදි
 වියේ පමණ පසුවූ කාලයක, 'වර්ගමූල සහ
 සෂ මූල සොයා ගැනීමේ ඉන්දියානු ක්‍රමය
 පිළිබඳ ඔහුගේ ප්‍රථම වැදගත් නිබන්ධය ලියවී
 තිබේ. අවාසනාවකට මෙන් එම නිබන්ධය
 අද දැක ගන්නට නොවන්නේ ය. අපට ඒ
 ගැන අසන්නට ලැබෙන්නේ ඔහුගේ තවත්
 නිබන්ධයක් වන මකාලන් ගිල්ජබ් වල් මුකබ්ලා'
 (විජ ගණිතය) කෙරෙහි. ඔහුගේ වාසනාවකට
 මෙන් මුල් නිබන්ධ සමාර්කන්ද්හි ප්‍රධාන
 කාර්‍යවරයා වූත්, ශාගි උගතකු වූත්, උගතුන්ට
 අනුග්‍රහය ලබා දුන් අයකු වූත් ඉබින් අහමද්

අලක් සාරියාගේ සැලකිල්ලට ලක් වූණේය.
 මෙම වටිනා නිබන්ධ කියවා බැලූ - ප්‍රධාන
 කාර්‍යවරයා නොහොත් අගවිනිසුරුවරයා,
 සැණින් මේ තරුණ ගණිතවේදියාගේ
 කුසලතාව වටහා ගත් අතර, විගසින්ම ඔහුට
 ස්වකීය අනුග්‍රාහකත්වය පිරිනැමෙන බවට
 පොරොන්දුවක් දුනි. මේ අයුරින් සිය මූල්‍යමය
 ගැටලු කෙරෙහි ඉස්පාසුවක් ලත් උමර් ස්වකීය
 විෂය පිළිබඳ වැඩි ඉහළ පර්යේෂණ කෙරෙහි
 යොමු වන්නට විය. සිය අනුග්‍රාහකයා කෙරෙහි
 වූ ගැඹුරු කෘතචේදිත්වය පිළිබඳ සංකේතයක්
 හැටියට උමර් සිය 'කේතුමය බණ්ඩවලින් විෂ
 ගණිතමය ගැටලු විසඳීමක් පිළිබඳ නිබන්ධය'
 ඔහුගේ නමට කැප කළේය. සුප්‍රසාදිත විනිසුරු
 තෙමේ මොහු කෙරෙහි වූ කරුණාව නිසා ඔහු
 මාලික් ෂා නම් සෙල්පුක් රජුගේ අධීක්ෂවරත්වය
 යටතේ රජකම් කළ බුකාරා හි කුමාරයකු
 වූ බාකන් ෂම්සුල් මුල්ක් වෙත යැවීය.
 මාලික් ෂා ගේ සුප්‍රකට ප්‍රධාන අමාත්‍යවරු
 (Wazir) වූ නිසාමුල් මුල්ක් බැග්බැඩ්ගේ
 නිසාමියා විශ්වවිද්‍යාලයේ ආදිකතාවරයා
 වූ අතර, එහි ඉස්ලාමීය දර්ශනය පිළිබඳ
 මහාචාර්යවරයා වූයේ ඉමාම් ගසාලි නම්
 අසම කීර්තිධර විශ්‍යායී. දෛවෝපගත ලෙස
 බාකන් අගවිනිසුරුවරයා උගතුන් කෙරෙහි
 සුවිශේෂ ලෙන්ගතුකමක් දැක්වූ අයකු වූ අතර,
 උමර් ප්‍රධාන අමාත්‍ය නිසාමුල් මුල්ක්ට හඳුන්වා
 දෙන්නට උත්සුක විය. මෙතෙක් උමර්ට,
 මුත්සොක්සියානාවේ පටන් ටයිග්‍රිස් ගං ඉවුර
 තෙක් විහිදුණ සුවිසල් භූගෝලීය පෙදෙස
 පාලනය කළ කීර්තිමත් අගනුවර වූ ඉස්ෆහාන්
 පුරවරයට පිවිසීමේ භාග්‍යය උදා විය. උමර්ගේ
 ඉල්ලීම පරිදි නිසාමුල් මුල්ක් ප්‍රධාන අමාත්‍ය
 තෙමේ ඉස්ෆහාන් නගරයේ ආකාශ වස්තු
 පර්යේෂණාගාරයක් ඉදි කළේය. උමර් කවර
 තරම් දුරට සිය නම සිත් තුළට වදින්නට සමත්
 වී දැයි මෙයින් පෙනී යයි. එපමණක් නොව,
 අපගේ තරුණ ගණිතවේදියා වැඩිකල් නොයා

මෙම ආකාශ වස්තු පර්යේෂණාගාරයේ අධ්‍යක්ෂවරයා හැටියට පත් කෙරිණි. මේ වන විට ඔහු පසු වූයේ යන්තම් විසි හය හැවිරිදි වියේය. මේ ඓතිහාසික සිදුවීමට මුලපිරුණේ මුළුමහත් යුරෝපයම රළු පුරාණ වැඩවසම් ක්‍රමයක තවමත් ගිලී සිටි අවධියකයි. උමර් විසින් එකල පැවැති දින දර්ශනය වෙනස් කරවන ලද්දේ මෙම ආකාශ වස්තු පර්යේෂණාගාරය තුළදීමය. 1582 දී ග්‍රෙගරි සිල් විසින් සංශෝධනය කෙරුණ ග්‍රෙගරියානු දින දර්ශනය හා සමග උමර්ගේ දින දර්ශනය නොගැලපුණේ හුදෙක් තත්පර 6.5 කිනි. උමර් විසින් මෙසේ කරන ලද්දේ දුරදක්නය සොයාගනු ලැබෙන්නට ද වසර 500 කට කලින්ය යන කරුණ සැලකිල්ලට ගනිද්දී මෙම ජයග්‍රහණය වඩවඩාත් කැපී පෙනෙන එකක් වන්නේය. මාලික් හා ජීවතුන් අතර සිටින තාක් උමර්ට සිය විද්‍යාත්මක පර්යේෂණ කරගෙන යෑම සඳහා නිශ්චල හා සන්සුන් මනසක් විය. බොහෝ විට ගණිතය හා පාරභෞතික විද්‍යාව ග්‍රහණය කරගත් ඔහුගේ මූලිකතම කෘති බොහෝමයක් ඔහු විසින් ගොඩනගන ලද්දේ මේ අනුග්‍රාහකත්ව සමයේ දීය. නමුත් සෙල්ජුක් පාලක මාලික් හා ගේ මරණයෙන් පසු උමර්ට රජවාසල අනුග්‍රාහකත්වය නොලැබී ගියේ සිහසුනකට පත් වූ නව කුමාරයා තුළ උමර් පිළිබඳ හිතකර දර්ශනයක් නොවුණ නිසා ය. එමෙන්ම රජවාසල කුමන්ත්‍රණකරුවන් අලුත් ආධිපත්‍යය කෙරෙහි ද්වේෂයකින් පසුවීම පිළිබඳ හැකියාව ද අපට නොතකා හැරිය නොහැක්කේය. නමුත් අභාවප්‍රාප්ත නිසාමුල් මුල්කේ පුත් ආකරුල් මුල්කට පින් සිදුවන්නට උමර් රජ වාසලෙන් පහ නොකරන ලද අතර, කෙසේ වුව ද, හික් කලඹවන පසුබිමක් තුළ ඔහුට සිය වැඩ කමයුතු කරගෙන යන්නට අවසර දෙන ලදී. ඉහතින් සඳහන් කරන නිබන්ධවලට අමතරව උමර් විසින් ලියන ලද ඉතා වැදගත් නිබන්ධ සමහරක් මෙසේ ය:

1. මුගාලන් ගිල් ජබර් වල් මුකබ්ලා - (විජ ගණිතය පිළිබඳ නිබන්ධය)
2. මුසාදරන් කිතාබ් උක්ලිදාස් (යුක්ලීඩ්ගේ නියමයන්)
3. ලවාසින් අමිකිනා (කාලගුණ අනාවැකි)
4. ඉබන් සිනාගේ දේශනයේ පරිසියානු පරිවර්තනය
5. සික් මාලික් හාහි
6. රිසාලා කවුන් වල් තක්ලිෆ් (මැවීම සහ මායාව)
7. අල් වුජුද් (පැවැත්ම)
8. කුලියක් අල් වුජුද් (පැවැත්මේ ධනාත්මකභාවය)
9. මීසාන් අල් හිකම් (ප්‍රඥාවේ සමබරතාව)

මේ සඳහා කරන ලද්දේ ගණිතය, ආකාශ වස්තු විද්‍යාව සහ පාර භෞතික විද්‍යාව හා සම්බන්ධ උමර්ගේ කෘති කෙරෙහි යම් පාර්ශ්වීය විනිවිද දකින බැල්මක් පමණක්ය. එමෙන්ම ඔහු ශුද්ධ වූ කුරානය, ශුද්ධ වූ නබිතුමාණන්ගේ පිළිවෙත් සහ අනෙකුත් ස්වභාවික විද්‍යාත්මක උප වර්ග පිළිබඳ ඒ හා සමාන ශූරයකු විය. බයිසාම් ස්වකීය ගෝලයකු බව සඳහන් කරන නිසානි. අරූසි සමර්කාන්ද් පිළිබඳව ගිටිස්පෙරල්ඩ්ගේ ප්‍රකාශ මගින් වඩාත් ප්‍රකට වන්නේ ය.

මේ ශ්‍රේෂ්ඨ ගණිතවේදියා හා විද්‍යාඥයාගේ ජීවිතය හා සබැඳි හුදෙකලා සිදුවීම් කිහිපයක් හැරෙන්නට. ඔහුගේ අනුගාමිකයකුගෙන් බලාපොරොත්තු විය හැකි ආකාරයේ සාධාරණ සමූල සාධනයක් අපට ලබා ගත නොහැකිය. මේ ප්‍රබල පුරුෂයා පිළිබඳව ෂහරාසුරි විසින් ක්‍රිස්තස් - අල් - අවුරාහි ඉදිරිපත් කෙරුණාටත් වඩා සමීප දර්ශනයක් අල් බයිහකිගේ ලේඛනවලින් අපට ලැබෙන බව පැවසීම නිවැරදි යැයි සිතේ. උමර් ඉස්ලාමීය නීතිය, ඉතිහාසය හා කුර්ආනීය විද්‍යාවේ අධිකාරිවරයෙකු හැටියට සැලකෙන ලද බව අල් බයිහකි අපට පවසයි.

මෙනයින් ඔහු සමකාලීන දේව ධර්මවේදීන්ගේ ඇසින් ශ්‍රේෂ්ඨයකු වශයෙන් දකින්නට යෙදුණි.

ඉස්ලාමීය දේවධර්මය, නීතිය හා ඉතිහාසය සම්බන්ධ තියුණු පරිකල්පනයට අමතරව උමර් අරාබි බසින් පර්සියානු බසට සුරු ලෙස පරිවර්තනය කළ හැකි අයෙක් විය. ඉස්ෆහාන් හි වාසය කළ ඔහුගේ මිතුරන් කීප දෙනෙකුගේ ඉල්ලීම පරිදි ඉස්ලාම් හි දෙවියන් වහන්සේගේ ඒකීයත්වය පිළිබඳ සංකල්පය පිළිබඳව වූ අවිසේන්තාගේ දේශනයක් ඔහු අරාබි බසින් පර්සියානු බසට පරිවර්තනය කළේය. එමෙන්ම ඔහු අරාබි බසින් 'කිතාත්' යනුවෙන් හැඳින්වෙන කුඩා කවි කීපයක් ද පබැඳුවේය. ඔහුගේ විචාරකයෝ වසර ගණනාවක් තිස්සේ භාෂාව පිළිබඳ ඔහුගේ සුරු බව කෙරෙන් සිය වින්තනය හා ශෛලිය රැකගැනෙන අයුරු හඳුනාගෙන ඇත.

මෙතෙක් මෙහි සඳහන් කෙරුණේ ගණිතවේදියකු, පාරභෞතික විද්‍යාඥයකු හා ස්වාභාවික විද්‍යාඥයකු වශයෙන් උමර් බයිසාම් ගැන කිව යුතුව ඇති දෑය. මෙම කෙටි හැඳින්වීමෙහි ප්‍රධාන තේමාව වන 'රුබයිසට්' කෙරෙහි පිවිසෙන්නට පෙරාතුව ඔහුගේ බයිසාම් යන අන්වර්ථ නාමය පිළිබඳව වචන කිහිපයක් සඳහන් කිරීම හොඳනේය. සෑම පර්සියානු කවියකුම අන්වර්ථ නාමයක් ඇඳා ගත්තේය. එය සාමාන්‍යයෙන් ඔහුගේ රැකියාව හෝ උපන් ස්ථානය කෙරෙන් හෝ තමන් වඩාත් ප්‍රිය කරන මල් වර්ගයකින් හෝ පියකරු දෙයකින් හින්න විය හැක්කේය. 'බයිසාම්' යන්න කුඩාරම යන අදහස දෙන 'බයිමා' යන්නෙන් බිඳී ආවක් වන අතර ඔහුගේ පියා කුඩාරම් කපන්නකු වූ නිසා උමර් මේ වෘත්තීය අන්වර්ථ නාමය රැකගන්නට වඩා කැමැත්තක් දැක්වූයේ ය. ඔහුගේ පියා කුඩාරම් තනන්නකු වුවත් එසේ නුවුවත් 'බයිසාම්' යන නම උමර් විසින් අලුතින් යොදාගන්නා ලද අලුත් නමක් නොවේ. උමර්ට

කලින් අරාබි සාහිත්‍යය කෙරෙන් තවත් කැපී පෙනෙන බයිසාම්වරුන් - කීප දෙනෙක්ම ඉස්මතු වන්නේ ය. (History of Baghdad) (බැග්ඩාද් ඉතිහාසය) නම් ග්‍රන්ථයෙහි සුප්‍රකට කර්තෘවරයා, (මොහු හිජ්රා වර්ෂ 463 දී මිය ගියේය) මුහම්මද් අල් බයිසාම් නැමැත්තකු, සාම්ප්‍රදායවාදියකු වශයෙන් දක්වයි.

රුබායි යනු ශ්ලෝකාර්ථ හතරකින් සැදුම් ලත් කවියක් වන අතර, මින් පළමු, දෙවැනි හා තුන්වැනි අර්ධය එළිසමයෙන් යුක්තය. මේ ප්‍රථම අර්ධ තුනෙන් කේන්ද්‍රීය අර්ථය හඳුන්වා දෙයි. සිව් වැනි පෙළ ඉහළ හඬ උපදවන වදන්වලින් නිදහසේ විය යුතු අතර, පොදු භාවිතයේ ඇතුළත් වචන - බස් වහරෙහි යෙදෙන වචන - ආදියෙන් සංගෘහිත විය යුත්තේය.

උමර් බයිසාම් පර්සියානු සිව්පදවල පුරෝගාමියා හැටියට තහවුරුව ප්‍රකාශ කිරීම නිවැරදි නොවේ. මෙබඳු සිව්පද සැහැලි පිළිබඳව සුප්‍රකට සූරි කවීන් දෙදෙනෙක් උමර්ට කලින් ප්‍රකටම සිටිති. 'උර්යන්' නොහොත් නිරුවත් තැනැත්තා යනුවෙන් නම් කෙරුණ බාබා තාහී මජ්දුබ් නමින් හැඳින්වුණ තාපසවරයෙක් විය. ඔහු ක්‍රි.ව. 1036 දී අවිසේන්තා මුණගැසුණ බව ප්‍රකටය. උමර් බයිසාම්ගේ උපතින් වසරකට පසුව, 1049 දී මියගිය අබින් සයිද් බින් අබිල් බයිර්දු රුබය්යාට් කවි පිළිබඳ දක්ෂ පබැඳුම්කරුවකු ලෙස සැලකුණි. ඇත්ත වශයෙන්ම ඔහු විසින් රුබය්යාට් කවි ආගමික, ගුප්ත ධර්මීය හා දාර්ශනික වින්තනයෙහි වාහකයක් වශයෙන් ඉහළ තත්ත්වයකට නැංවිණි. එමෙන්ම ඔහු, තමාගෙන් පසුව මේ කාව්‍යකරණයට ආවේණික වූ, සූරිවාදි මූලධර්මයේ ඉදිරිපත් කිරීම් හා ආකෘති මෙන්ම රූපකමය ඉස්මතුව ඊට ලබාදීම පිළිබඳ කීර්තියද දිනාගෙන ඇත. බාබා තාහීර් මෙන්ම, මොහු ද අවිසේන්තා හමු වී ඇති අතර, ආගමික හා පාරභෞතිකමය

'බයියාම්' යන්න කුඩාරම් යන අදහස දෙන 'බයිමා' යන්නෙන් බිඳී ආවක් වන අතර, ඔහුගේ පියා කුඩාරම් තනන්නෙකු වූ නිසා උමර් මේ වෘත්තීය අන්වර්ථ නාමය රැකගන්නට වඩා කැමැත්තක් දැක්වූයේ ය. ඔහුගේ පියා කුඩාරම් තනන්නකු වුවත් එසේ නුවුවත් 'බයියාම්' යන නම උමර් විසින් අලුතින් යොදාගන්නා ලද අලුත් නමක් නොවේ. උමර්ට කලින් අරාබි සාහිත්‍යය කෙරෙන් තවත් කැපී පෙනෙන බයියාම්වරුන් - කීප දෙනෙක්ම ඉස්මතු වන්නේය. බැග්ඩාද් ඉතිහාසය නම් ග්‍රන්ථයෙහි සුප්‍රකට කර්තෘවරයා, (මොහු හිජ්‍රා වර්ෂ 463 දී මිය ගියේය) මුහම්මද් අල් බයියාම් නැමැත්තකු, සාම්ප්‍රදායිකවදියකු වශයෙන් දක්වයි.

ගැටලු සම්බන්ධයෙන් ඔහු හා පැය ගණන් දිග ඝාකච්ඡා පවත්වා ඇති බව කියැවේ. ඓතිහාසික මුණ ගැසීමෙන් පසුව ඔවුනොවුන් වෙන්වී ගිය පසු සුගිවරයා මෙසේ කියා තිබුණි. "ඔහු දන්නා දෙය මම දනිමි. මෙහි දී තාර්කිකවාදියා කියා සිටියේ මා දන්නා දෙය ඔහු දනියි" යනුවෙනි. මෙම සුගිවරයා ගුප්ත උත්ප්‍රාසයෙන් ඇලළී ගිය විටක දී මදුරව ගැසූ වගක් පැවසෙන්න ඔහුගේ එක් 'රුබායි' කාව්‍යයක් මෙහි ලා උපුටා දක්වමි.

ලෝකෝත්තර රහස් දැන සිටි ඔහු, දෙවියන් හා එක පෙළට සිටින්නේය. ආත්මය කෙරෙන් බැහැර වන්නේය.

දෙවියන්ගේ පැවැත්ම තහවුරුව දැන ස්වකීයත්වය නොතකන්නේය.

"ඔහු හැර අන් දෙවියකු නැතිය" යන්නෙහි අරුත මෙයයි.

ඉහතින් උපුටා දැක්වුණ 'රුබායි' කාව්‍යය දෙවියන් වහන්සේට සාපේක්ෂව ආත්මය කෙරෙහි සුගිවරයකුගේ ආකල්පය පොදුවේ නිවැරදිවම විදහා දක්වයි. සුගිවරයකු විසින් අවබෝධ කරගන්නා පරිදි දෙවියන් වහන්සේ "හුදෙක් සර්ව බලධාරී හා සියලු යහපත ස්ලස්වත්තේ පමණක් නොව, පැවැත්මේ සෞන්දර්යයේත් එකම ප්‍රභවය ද වන්නේය. එමෙන්ම සහතික වශයෙන්ම එකම පැවැත්ම හා එකම සෞන්දර්ය වන්නේය."

උමර් ජීවත් වූ යුගය තුළ ගුඨ සම්ප්‍රදාය පැතිරී ගොස් තිබුණ අතර, ඊට අදාළ වාග් ගෞලිය සාමාන්‍ය වහරේ දී ද යොදා ගැනුණි. විශේෂයෙන්ම සුගි කවියෝ සිතා මතාම රූපක හා දූපමාවලින් පිරුණ දෘෂ්ටාන්තමය භාෂාවක් යොදා ගත්තේ ඔවුන් කෙරෙහි ලෝක සම්මතය පාරභෞතිකමය පාරිභාෂික යෙදුම්වලින් පාට ගත්වනවා වෙනුවට එය බහුමානීය වශයෙන් සලකන්නට පුරුදු වූ සම්ප්‍රදායවාදී මුස්ලිම්වන්ගේ නිර්දය විවේචන කෙරෙන් ගැලවීම පිණිසය.

කවීහු විශේෂයෙන්ම සුගි කවීහු, සාමාන්‍යයෙන් රූපක ගොඩ නගා ගත්තේ උද්‍යාන, මංපෙත් හා සුරාසල් කෙරෙනි. මෙහිදී රූ කොවුලා රෝසමල්වලට ප්‍රිය කරන්නෙකු වන්නේ ද, මෙනයින් සත්‍යය සොයන්නෙක් ද වන අතර, රෝසමල දිව්‍යමය සොදුරු බවයි. එහි සුවඳ දිව්‍යමය දැනුම වන්නේය. ඒ හා සමානවම සිය ගමනාන්තය කෙරෙහි වන මඟට පිළිපන්නා සංචාරකයකු (සාලික්)

රසවින්දනය පිළිබඳ කුශලතාව
 පිරිපුන් නුවණැති උදවියට ගුඩ
 සම්ප්‍රදායමය බස් වහරකින්
 ලියැවුණ 'රුබයිශාට්' කාව්‍යය,
 සොඳුරු තාර්කික දර්ශනය,
 ප්‍රේමයේ මහාර්ඝත්වය හා
 සද්භාවමය සේදිරියාව කෙරෙන්
 ඇලළී ගිය සෙයක් පසක් වනු
 ඇත. සාමාන්‍ය පාඨකයකු වුව
 මේ සිවුපද එකතුව එක සමාන
 උත්ප්‍රාසයක් ඇති කරනුයේ රෝස
 මල් උයන්, රූ කොවුලු කෙවිලියන්
 හා කාව්‍යයන්හි ගැබ්වුණා මිහිරි
 බව කරණා කොට ගෙනය.

විඩාපත් වූ විටෙක නැවතුම් පොළක (මකාමත්)
 මදක් නතර වී සිටිය හැකිය. සංචාරකයා සිය
 අරමුණ කරා ළඟාවනු පිණිස විවිධ නැවතුම්
 පොළවල නතර විය යුතු අතර, මේ විවිධ
 ලැගුම් ස්ථාන සත්පුරුෂ බව, කීකරුකම, ආත්ම,
 සංයමය, කුසගින්න, තරහ ආදී වශයෙන් නම්
 තබා ඇත. එමෙන්ම, සංචාරකයාගේ හදවතේ
 අරමුණ කෙරෙහි පවත්නා ආදරය ඔහු
 තවදුරටත් ඉදිරියට කැඳවා ගෙන යයි. 1202
 දී මියගිය නිදම් ගන්ජවි සුගිවාදී 'සුරාසලට'
 මෙසේ සියුම් අයුරකින් යොමු වෙයි.

'පෙරදා රැයේ මම සුරාසලට ගොඩවිමි.
 ඒ හැර අන් කුමක් කළ හැකි වීද? මා හඬ
 නැගුවද කිසිවෙක් සවන් යොමු නොකළේය.
 සුරා විකුණන්නවුන් එකෙකුදු එවිට
 අවදිව නොවීය. කිසිවකු දොර හැරියෙන්
 කනස්සල්ලක් නැගුණි. මහදෙහි මම හඬ
 ගැවෙමි. හෝරා ගණනක් ගතවිය. එවිට
 මධුපැනින් මත්වූවකු කවුළුවෙන්, බලා මට

මුහුණ පෑයේය. "හා? කවරකු හමුවන්නට ද"
 ඔහු විමසීය. "මේ නොනිසි වේලාවේ මෙහි
 ඇවිත් ඇත්තේ කිම? හරින්න දොරටුව' යයි මම
 ඉල්ලා සිටියෙමි. "විකාර නොදොඩා පිටවන්න
 - මෙතැනින් කිසි අමුත්තකුට කිසිවෙකු දොර
 නාරින මෙබඳු වේලාවක මෙය සෑම විටෙකම
 දොරටු හැර ඇති මස්ජිදයක් නොවේ. පරක්කු
 වී බැතිමතුන් පිටුපසින් එක්විය හැකි තැනක්
 නොවේ. මේ මධුපැන් බී මත්වූවන් පිරි
 අවන්හලක්ය. එමෙන්ම සොඳුරුබව, ඉටිපහන්,
 මියුර, වස්දඬුව හා රවිකිඤ්ඤය ද මෙහි තිබේ.

මුස්ලිමුන්, බ්‍රාහ්මණයෝ, සොර
 ස්ත්‍රියානුවෝ, කිතුනුවෝ හා යුදෙවුවෝ
 මෙහි සිටින නිසා මුළු ලොවම මෙහි ඇතැයි
 සිතේ. මේ සමාගමයෙන් තුටුවනු කැමැත්තේ
 ඔවුන්ගේ දෙපයේ දුහුවිලිව අරමුණ දිනාගත
 යුතුය. නිදම්. "රැයෙහින් දවාලෙහින් නුඹ
 මෙතැනට ගිජු බැඳුම් හෙළන්නේ ඇයි?" මේ
 ගිනි දැල්ලෙන් නුඹට දුව හැර අන් කිසිවක්
 දැකගත නොහැක්කේය."

මේ කවිවල පරිවර්තනය කෙරෙන්නේ
 (සුරාසල) යන්න විවිධ ඇදහිලි කෙරෙන්නේ
 සමන්විත වන අපගේ ලෝකයට නිසි
 ළපමාවක් ලෙස ඉදිරිපත් කෙරෙයි. මෙහි
 සංචාරකයා සැබැවින්ම සත්‍යය සොයා
 යන්නකු වන අතර, ඔහුට සංග්‍රහ කරන්නේ
 පරම විඥානමය දැනුමය. මත්වීම යනු ධ්‍යාන
 සුවය නොහොත් ප්‍රහර්ෂයයි. සුරාසල් හිමියා
 ස්වකීය ආධ්‍යාත්මික පුද්ගලභාවය ඉහළට
 වඩවා ගත් ෂෙයික් වරයෙක්ය. ඔහු එහි
 එන්නවුන්ට තම තමන්ගේ ධාරිතාවට සරිලනු
 අයුරින් මධු පැන් වක්කර දෙයි. මෙනයින්
 සුගිවරු ගුඩ සම්ප්‍රදාය නොහොත් පරම
 විඥානය රූපකමය භාෂාවකින් ලොකික
 ඥානය හා සම්බන්ධ කළෝය. එමෙන්ම ඔවුහු
 දෙවියන් පිළිබඳ දැනුම ලබා ගත හැක්කේ
 භාවනාව හෝ සිත පිළිබඳ ඥානමය මූල්‍ය
 ස්වභාවික කිලුටු කෙරෙන්නේ පිරිසිදු කරවා

ලීමෙන් යන්න ඇදහූහ. ඒ තුළින් දිව්‍යමය සේදාරම විහිද වෙන් කෙරෙන්නේ යයි ඔවුහු කල්පනා කළහ.

මා කලින් සඳහන් කළ ආකාරයට උමර් බයිසාම්ගේ කෘතීන් අද ප්‍රායෝගික වශයෙන් සෑම ශිෂ්ට භාෂාවකින්ම කියවනු ලැබිය හැක්කේය. බොහෝ විට මේවා අනුවාදමය පරිවර්තන වශයෙන් ඉදිරිපත් වී ඇත. පර්සියානු භාෂාව පිළිබඳ සෑම ශිෂ්‍යයකුම, විශේෂයෙන් පෙරදිග උදවිය පද්‍ය වශයෙන් හෝ පද වශයෙන් බටහිර බසකට මේවා පරිවර්තනය කිරීම කරමක් වෙහෙස කර කාර්යයක් බව වටහාගනු ඇත. ඔබ සියල්ලන්ම දන්නා පරිදි පරිවර්තකයකුගේ ප්‍රධානතම ඉලක්කය වනුයේ මුල් කෘතියේ අදහස තවත් භාෂාවකට නැංවීමයි. මෙම කර්තව්‍යය ආගම, දර්ශනය හා අනෙකුත් තාක්ෂණික විද්‍යාවන් හි ලා ගැනෙන කල වඩාත් ගැටලුසහගත වන්නේය. කාව්‍ය පරිවර්තනය, විශේෂයෙන්ම ගුඩ් අනුභූතීන් රැගත් මුල් කෘතීන් පරිවර්තනය, වඩාත් වෙහෙසකර දැයක්ය. මෙහිදී පරිවර්තකයකු විසින් කරණය කළ යුතු මුල් කඩුල්ල වනුයේ රූපකමය පර්සියානු බසෙහි සාම්ප්‍රදායික ශෛලියයි.

උමර් බයිසාම්ගේ 'රුබය්යාට්' මුල් කෘතිය කියවන සෑම අයකුම මෙතැන දී 'මධුපැන්' වශයෙන් ගැනෙන්නේ විස්කි හා බ්‍රැන්ඩි වැනි මත්පැනක් නොවන බවත් 'සාකි' හෝ මධුපැන් ගෙනෙන අය නවීන පන්නයේ අවන්හලක සංග්‍රහයෙහි යෙදෙන ගැහැනියක් නොවන බවත් හොඳින්ම වටහා ගන්නේය. උදාහරණයක් හැටියට ඉබ්නුල් ෆාරිද් බදු අරාබි ගුප්ත තාපසවරයකු විසින් ඔහුගේ එක් ගීත කාව්‍යයකින් මෙසේ හඬගා කියනු ලැබෙයි.

“ප්‍රේමවන්තයා සිහියට නංවමින් අපි මධුපැන් මවන්නටත් කලින් අප මුසපත් කැරවූ මධු පැනින් සැතපුණෙමු.”

ෂෙයික් අබ්දුල් කාදිර්, අල් ජෙයිලානි ස්වකීය සුප්‍රකට ගුඩ් සාම්ප්‍රදායික ගීත කාව්‍යය මෙසේ අපට හඬ නගා කීයේය.

“මගේ සොඳුර ඔබ මට බොන්නට දුන් මධු වීත අතින් ගෙන මම ඊට සවුදිය පිරුවෙමි.”

පර්සියානු රුබය්යාට් කාව්‍ය සම්ප්‍රදාය මැනවින් අවබෝධ කර ගන්නට යමෙකු, “අඩු තරමින් කවියා තරම්ම ප්‍රබල කවියකු විය යුතු” යැයි මා කියන්නේ අතිශයෝක්තියකින් නොවේ. එසේ වතුදු නිශ්චිත ප්‍රවාහය දනවමින් හා ආවේණික වාතාවරණය හඟවමින් සිවුපද පිටස්තර බසකින් සැරසීම වෙහෙසකර කටයුත්තක් වන්නට ඉඩ තිබේ. හෘදයංගම පරිවර්තනයක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා මුල් කෘතියේ සියුම් සන්දර්භය පුරා විනිවිද යෑමේදී පාඨකයාට තව බස තරමක් සාහිත්‍යමය වශයෙන් හැඟෙන්නටත් 'රුබායි' කවෙහි මියුර වියැකෙන්නටත් ඉඩ තිබේ යන්න සත්‍යයකි. 'රුබය්යාට්'හි ෆිට්ස්ජෙරල්ඩ්ගේ අනුවාදමය පරිවර්තනය අති අනර්ඝ වශයෙන් දැකිය හැකිවුව ද බයිසාම් කම්පුච්චාදි දර්ශනයෙහි දුඩ් ඇදහිලිවන්තයකු දේ යන හැඟීම ඇතිකරවනසුලුය. නමුත් මුල් කෘතිය ඉදිරිපත් කෙරී ඇත්තේ පාඨකයා විසින් ගුඩ් හෝ වේවා ද්‍රව්‍යවාදී හෝ වේවා රිසි භාවයකින් උකහා ගනු ලැබෙනු පිණිසය. එහෙත්, පෙරදිග හා අපරදිග වාතාවරණයන්හි මූලික වෙනස්කම් කවරක් වුව ද බෙහෙවින් ව්‍යාකූල කර්තව්‍යයක් සපුරා ඉටු කිරීම පිළිබඳ ගෞරවය ෆිට්ස්ජෙරල්ඩ් වෙත පිරිනැමිය යුත්තේය. ඔහුගේ පරිවර්තනය සමස්තයක් වශයෙන් ගනිමින් අපට කිව හැක්කේ එවකට ලබා ගත හැකි වූ 'රුබය්යාට්' කෘතියට අනුව ශෛලිය, මියුර හා රූපක ඇ සියල්ල බොහෝ දුරට රමණීය අයුරින් පෙරැළී ඇති වගය. සැබැවින්ම සමහරක් රුබායා කාව්‍ය කෙරෙහි මුල් කෘතියේ භාෂාමය රසය ඒ අයුරින්ම රැඳී ඇති අතර, ඒ කෙරෙහි පර්සියානු

සුවඳ මුළුමනින්ම වහනය වන සෙයකි. මට හිතෙන හැටියට මේ වනාහි යුරෝපයේ හෝ එංගලන්තයේ ඒ දිනවල රුබයියාටි කවෙහි එකඳු වැදගත් සංස්කරණයක් වුව ප්‍රකාශයට පත්ව නොතිබීමේ හේතුව නිසාය. ෆිට්ස්ජෙරල්ඩ්ගේ අනුවාදයන්හි සුපසන් අයුරින් පරිවර්තනය කෙරුණ සිවුපදයක් එයි.

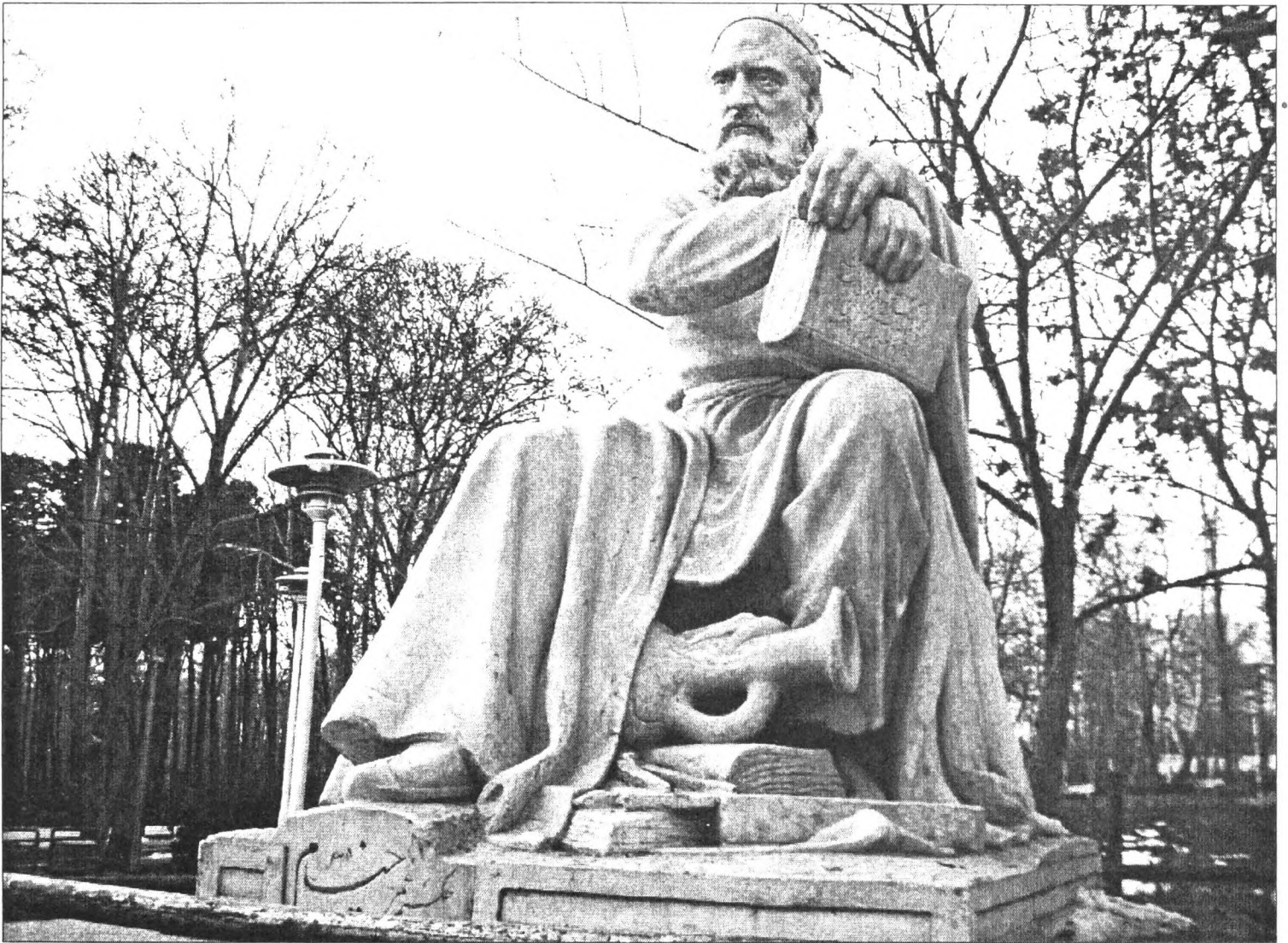
“මිතුරනි, මා මගේ නිවස තුළ දෙවැනි විවාහයකට පිළිපත්නෙමි. විවාහ වූ මධුපැන් උළෙලක දී මධුපැනෙහි දියණිය හා එහි වැදීමි.”

ගුඩ සම්ප්‍රදාය කෙරෙන් බැහැර පාඨකයකුට සමහර විට මෙයින් කවියාගේ බහු භාර්යා සේවන රතිය හැඟවෙන්නට පුළුවන. කෙසේවතුදු සැබෑව වනුයේ උමර් සදාචාර සම්පන්න හා තපස් ජීවිතයක් ගතකළ වගය. සැබැවින් උමර් යොදන ලද රූපක බැහැරට ගෙන බලද්දී යමෙකුගේ පංච ඉන්ද්‍රියයන් කෙරෙහි රැදුණ හැකියාවන්හි සීමිත බව කරණා කොටගෙන ඔහුට ඒ කෙරෙන් දෙවියන් වහන්සේ පිළිබඳ දැනුම ලබා ගත නොහැක්කේය යන තර්කය දැරූ ඔහුගේ ශ්‍රේෂ්ඨතම සමකාලීනයකු වූ අල් ගසාලි විසින් අදහන ලද පාර - තර්කවාදී දර්ශනයෙන් ඔහු ආභාසය ලද බවට අප තුළ ඇති වෙයි.

මෙනයින් සත්‍යය විනිවිද දකින්නට තනන්නකු තමන් දැනුම පිළිබඳ මංපෙත ඔස්සේ පා නගද්දී එහෙත්, තමා අත වූ තාර්කිකත්වයේ එළිය සසැලෙන්නට වන බව අත්දකින්නේ ය. ගුඩ සාම්ප්‍රදායික චින්තනයේ දී මෙයින් ප්‍රකාශ වන්නේ දෙවියන් කෙරෙහි සම්පූර්ණ විශ්වාසය තබා ඔහුගේ කැමැත්ත ඉදිරියේ සිය කැමැත්ත යටපත් කොට ඔහුගේ දයාව අපේක්ෂා කිරීමය. ඉහතින් දැක්වුණ සිවුපදයෙහි සත්‍යය පිළිබඳව කියැවෙන පෙළෙහි උමර් බයිසම් ‘මධු පැනෙහි දියණිය හා කෙරෙන විවාහය’ (මේ වනාහි පර්සියානු

සාහිත්‍යයෙහි යෙදෙන ‘මධුපැන’ට තවත් වචනයකි) පිළිබඳව සඳහන් කරයි. මේ ‘මධුපැන’ යන්නෙන් කියැවෙන්නේ දෙවියන් වහන්සේගේ කැමැත්තට අවනත වීමෙන් හා ජයග්‍රහණය හා ධ්‍යානමය සුවය කෙරෙන් මෝදුවන ඉහළ තත්ත්වයේ දැනුම ගැනය. උමර් බයිසම්ගේ සමකාලීන කවීහු සාමාන්‍යයෙන් සිය ජීවනෝපාය සඳහා උපයෝගී කර ගත්තේ කවියෙන් පාලකයන් උත්කර්ෂයට නැංවීමයි. නමුත් උමර් බයිසම්ට කාව්‍යය ජීවනෝපාය මාර්ගයක් නොවීය.

ඔහු එය යොදා ගත්තේ එක්තරා අවධියකදී ඔහුගේ සිත ඇලලීමෙහි සමත් වූ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම පිණිසය. මෙනයින් ‘රුබයියාටි’ කව පබදින ලද්දේ ජීවිතයෙහි විවිධ අවධිවල දීය. එමෙන්ම ඒ කෙරෙන් කවියා තුළ උත්ප්‍රාසයක් ඇති කැමැත්තෙහි සමත් වූ සමකාලීන මත අදහස් අනුරූප අයුරින් වික්‍රණය වන්නේය. රිද්මය හා මිශ්‍රණ සරින් ලියැවුණ ඔහුගේ විශේෂ මනෝභාවයන් ලෙන්ගතු හැඟීම් හා වර්ණනන් ගුඩ (ආවේණික ආකල්ප වශයෙන් ද අපව දැක්වීම හැකිය.) කෙරෙහි විශ්වසාධාරණ රසයක් ගැබ් වී ඇති අතර, නානා අයුරින් අලුත් නංවාලීමෙහි සමත් වන්නේය. සමහර විට රුබයියාටි කවෙහි වඩාත්ම අනන්‍ය මුහුණුවර වනුයේ මිනිස් ඉරණම නොහොත් දෙවය, පිටුපා යා නොහැකි මරණය අතින් අල්ලාගත් කෙටි ජීවිතය හා ආගමික සද්භාවයන් නිරන්තරයෙන් නින්තාද වීම වුව ද, කාව්‍ය ශාස්ත්‍රමය කෞශල්‍යය හා රූපකමය සඵල කෙරෙන් කවියා විසින් මුළුමනින්ම නැවුම් තේමාවක් ගයන්නේය යන භාවමය මෝහනය පාඨක පරිකල්පනයෙහි ඉපදීමය. රසවින්දනය පිළිබඳ කුශලතාව පිරිපුන් නුවණැති උදවියට ගුඩ සම්ප්‍රදායමය බස් වහරකින් ලියැවුණ ‘රුබයියාටි’ කාව්‍යය, සොඳුරු තාර්කික දර්ශනය, ප්‍රේමයේ මහාර්සත්වය හා සද්භාවමය

සේදිරියාව කෙරෙන් ඇලළී ගිය සෙයක් පසක් වනු ඇත. සාමාන්‍ය පාඨකයකු වුව මේ සිවුපද එකතුව එක සමාන උත්ප්‍රාසයක් ඇති කරනුයේ රෝස මල් උයන්, රැ කොවුලු කෙවිලියන් හා කාව්‍යයන්හි ගැබ්වුණා මිහිරි බව කරණා කොට ගෙනය.

උමර් බයිසාම්ගේ වර්තාපදනවල කතුවරුන් පවසන අන්දමට මේ ආකාශ ශාස්ත්‍රඥ කිව්වර තෙමේ ස්වකීය මරණය කල්යාණ බලා දැන සිටියේය. ක්‍රි.ව. 1129 දී එළැඹුණ ස්වකීය ජීවිතයේ අවසන් දවසේ උදෑසන හැත්තෑ හතර හැවිරිදි වියේ පසුවුණ, බයිසාම් අවිසේන්නාගේ ‘අෂ්මිකා’ කෘතිය කියවමින් හුන්නේය. ‘එක් සහ නොයෙක් (One and the many) නම් පරිච්ඡේදයට පිවිසි තැන ඔහු තම දත් කුර පිටු අතර රඳවා, සත්පුරුෂ

පිරිසක් කැඳවා ස්වකීය දේපොළ අත්පත් කොට දී දවස පුරා උපවාසයෙහි යෙදුණේය. සැන්දෑ යාඥාවෙහි (ඉෂා) යෙදීමෙන් අනතුරුව හිස පොළොව මත හොවාගෙන මෙසේ මිමිනුවේය. “දෙවියනි, ඔබ මා වෙත පිරිනැමූ හැකියාවේ තරමින් මම ඔබ පසක්කරගන්නට වෙහෙසුණෙමි. මෙනයින් මා කෙරෙහි ක්ෂමාව දානය කළ මැනවි. මන්ද, ඔබ කෙරෙහි එළැඹිය හැකි එකම මං පෙන මේ දැනුම ම වූ බැවිනි.”

මහාචාර්ය එස්.ඒ. ඉමාම්

(ශ්‍රී ලංකාවේ ඉරාන තානාපති කාර්යාලය මගින් ප්‍රකාශිත ‘සංදේශය’ සඟරාවෙහි.)

කුරුඳු කවි

දේස රටින් මහ සෙනගක් ඇවිදින්
 කුරුඳු හොයනවලු වනන්තරේ
 මාස ගණන් උන් වනේ ලගිනවලු
 එළියට එනවලු සැරින් සැරේ
 කාසි පණම් අතමිටත් ලැබෙනවලු
 කුරුඳු වැව්වොතින් දොරින් දොරේ
 වාසනාව තිබුණෝතින් මහකුනි
 ඔන්න කුරුඳුමයි කතන්දරේ

කැපිලි කෙටිලි ඉවර වෙලා කුරුඳු හන්දි
 වේඤ්ඤයි
 විදිලි කෙටිලි වගේ සල්ලි කාසි පණම්
 දෙඤ්ඤයි
 ඇඬිලි දෙඩිලි කම්මුතු වී පෙළවහකට
 ගඤ්ඤයි
 ඇඟිලි කොපුව ගලවාලා මගුල් මුද්ද
 ලඤ්ඤයි

කුරුන්දේ පඳුරු කන
 කුරුන්දේ ලැටි ගානා
 කුරුන්දේ අගල් භාරන
 කරන්නේ මොකද කිව්වත්
 ඉත්තෑවුන්ට
 මියන්ට
 උගරන්ට
 දෙවියන්ට

කලළියේ උන්න ලස්සන
 තෙල් මඩුවේ වැඩට දවසක
 සෙල්ලමට වගේ වුණ හැටි
 සල්ලිවලට ඇයි ඔය හැටි
 ලමිස්සි
 පලව්වී
 මුණිව්වී
 හදිස්සි

කුරුඳු තළන්නට නැවින් ඉන්න
 කුරුඳු සුවඳ දැනුණම වාවන්න
 කුරුඳු තළන නුඹ දාලා යන්න
 පුරුදු වෙන්න වෙයි තනියට කොහොම හරී
 බැරී
 බැරී
 බැරී
 හරී

මහ මෝසමට ගියෙ දීලා කාසි
 ඇටමල් කාලෙ ලඟ එන වග කියන
 කුඩා මෝසමේදීත් කුරුඳු
 දරාගන්ඩ පාච්ච හින
 පණං
 ගමං
 තළනවනං
 හදාගනිං

නින්ද නැතිව ඉන්නේ කුරුඳු
 අන්දකාර මඩුවේ වහින
 පන්දමක් අවුළලා කරන
 ගෙන්දම් විසයි මට හරිම
 වාඩියේ
 කෝඩියේ
 කාරියේ
 යෝදියේ

කංකානමට ලොක්කාගෙන් ඇත
 පුංචිවුන්ට මයි වෙන්නේ
 කුරුඳු ගැමි බඩ ඇඹරුම් නැත
 සුමානෙකට මදි අම්මප දෙන
 වාසි
 සන්තැසි
 ලේසි
 කාසි

ගාන කොකැත්තට* ඇඟිලි රිදෙනවා
 කරගැට ඇවිදින් ඇඟිලි දෙකේ
 සරුක්කුවක් අරගෙන දෙන්තේ නෑ
 සවුත්තු වෙනවට හිතට සැකේ
 වැලි ගස් අහකට දාන්න ලෝබයි
 අක්කර බාගෙක කුරුඳු ටිකේ
 තළන කොකැත්තේ පිහිට වෙයන් මට
 මොකට අඩනවද හිතට දුකේ

පිට ලෙලි එක එක තියලා
 පොඩි ගොඩ අඩු කරඤ්ඤා
 හන්දි කරල වැලේ වනල
 බඩ අඹරා දෙවඤ්ඤා
 පෙනි කුඩුව උඩ සැතපෙන
 කුරුඳු කෝටු රකිඤ්ඤා
 ගමට යන්ඩ කාසි දෙන්ඩ
 ගමරාලට වදිඤ්ඤා

පෝරනුවේ රතු ගින්දර වැටිලා මුණට
 කරුණාවකී උඹේ මුණ දිලිසෙනවා මට
 කුරුඳු සුවද එකතුවෙලා රැ හදපානට
 වැඩ අහවර වුණත් ගෙදර යන්නට බෑ මට

කොළ අහුරින් අහුර දමා මුට්ටිය පුරවනවා
 තදකරලා කට වහලා මැටියෙන් අහුරනවා
 ලිප ඇවිළී ගෝඩ හැලිය පදමට උතුරනවා
 අනේ වාසනාවන් තෙල් බිංදු බිංදු එනවා

තුනෙන් එකට කියා කුරුඳු තළන්න ආවට
 දුන්නේ බොහොම සුළු ගාණයි මුදලාලිය මට
 අපේ මහන්සිය ගත්තේ වේලක් කෑවට
 දෙයියො නැද්ද නඩු අහන්න-බලන්න මේවට

කුරුඳු මඩුවේ ඇලවී මං ඉන්න කොට
 නැහැය කඩාගෙන සුවදක් දැනුණ මට
 කුරුඳු තෙල් ද කියලා නෑ නිව්වියට
 සෝමාවකී හරි ඵලියයි මුණ කට

පාතරට සිටන් ආවේ
 කේලම් බෝ නිසා බැරි උඩරට
 මුකුළු හිනාවෙන් මා දෙස බලන්නට
 නාඬන් හිරමනේ පොල් ගානවා හෙට

අපේ ගමට දැන් නිවාඩුවක් නැත
 කුරුඳු තළන්නට පණිවුඩලු
 පාත්ති හදලා ඇට සිටුවාලා
 කුරුඳු පැළත් දැන් යස රුවලු
 කොස්ගොඩ ඇත්තොයි වැලිකර ඇත්තොයි
 කුරුඳු තළාලා ලෙලි ගොඩලු
 කුරුඳු වත්තෙ කටු පැළැල්ල ගාවා
 බැන්ද තොරන් දෙක යසරුවලු

කැත්තට වැදල හැම දෙවියන් සිහිවෙන්ට
 අප හට ඇති දෝස බිය සැක දුරුවන්ට
 පඳුරට වැදල හොඳ අස්වනු ලැබගන්ට
 යන්නට කපමු මත්තට වැඩ සිදුවන්ට

ගෝණිය උඩට ලෙලිගොඩ වාසනාවන්
 පිට ලෙලි ළඟට පොඩි ගොඩ වාසනාවන්
 මුදලාලිට කුරුන්ද වාසනාවන්
 දුප්පත් අපට ගෝණිය වාසනාවන්

කුරුඳු ගොඩට කොකැත්ත වාසනාවන්
 වාඩි බතට මුං ඇට වාසනාවන්
 මුදලාලිට කුරුඳුම වාසනාවන්
 දුප්පත් අපට ගෝණිය වාසනාවන්

* කොකැත්ත - කුරුඳු කපන පිහිය
 * වැලිගස් - පොතු ගැලවීමට දුෂ්කර ගස්
 * කුරුන්ද - කුරුඳුයාය
 නන්දන විරරත්න විසින් රැස්කරන ලද කුරුඳු පිළිබඳ ලිපි එකතුවකින් උපුටාගන්නා ලදී.

ඔක්ස්ෆර්ඩ් සරසවියේ චාරිකාවක්

කේම්බ්‍රිජ් සිට ආ තැන් පටන් ඔක්ස්ෆර්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලය ද ඉක්මනින් දැකීමට ආශාවක් උපත. එසේ ද වුවත් 'අද හෙට ය'යි කල් දැමීමෙන් අපට ලන්දන නගරයෙන් පිටත්වීමට ද කාලය පැමිණින. වර්ෂ 1932 කේ නොවැම්බු 14 වැනි දින අපට ලන්දන නගරයෙන් නික්ම ප්‍රන්ශය හා ජර්මනිය බලා පිටත්ව යෑමට නියම වූයෙන් නොවැම්බු 10 වැනි දින ඔක්ස්ෆර්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලය බැලීමට යෑමට නිශ්චය කර ගනිමු. පොත්සේකා මහතා ද අප සමඟ යෑමට එකඟ විය. හදුන්න ආනන්ද ආයුෂ්මතුන් වහන්සේ අප සමඟ යෑමට අදහස් කරගෙන සිටියහ. එසේ ද වුව පෙර දින රාත්‍රියෙහි පටන් අධිකව තිබූ මිදුම අඩු නුවූ නිසාත්, කලක් ලන්දනයෙහි නතර වීම නිසාත් ඔබගේ ගමන වැළකිණ. එහෙයින් අපි දෙදෙන දහයට පළමු තුබූ දුම්රියෙකින් ඔක්ස්ෆර්ඩ් බලා පිටත් වූමු. සීතය තදින් දැනුණු

නමුත් එයින් පීඩා ලැබුණේ රේල් පෙට්ටියෙන් හෝ ගෙයින් පිටත සිටින විට පමණෙකි.

මෙදින කේම්බ්‍රිජ් යාත්‍රාදිනයෙහි මෙන් අවට දර්ශනය පැහැදිලි නොවීය. මිදුම නිසා විශ්වවිද්‍යාලය බැලීමට ද නොලැබේ යයි ගමනාරම්භයෙහි දී සැක ඇති විය. එසේ ද වුවත් (වලාකුළුවලට අධිගෘහිත වූ) ඉන්ද්‍ර දේවතාවා මිදුම වලාකුළුවලට මුසුකර ගැන්මෙන් කළ මෙමත්‍රියෙහි ආනුභාවයෙන් දෝ සෙමෙන් සෙමෙන් එය පහව ගියේ ය. එතෙකුදු වුවත් ඇතුළෙහි තුබූ උණුසුම නිසා විදුරු ජනෙල් වරින්වර පින්තෙන් වැසිණ. මේ අතරතුර කවුළු පිසදමා අවට බලන්ම කේම්බ්‍රිජ් ගමන මෙන් මනහර ව වැටහිණ. විෂමතල කෙත්වතු ද, කොළ නැතිව වියළී වැරී ගිය ගස් ද, ගොවීන්ගේ වාං ගෙපැල් ද යනාදිය දක්නට ලැබිණ.

එකොළහම පසු අපේ දුම්රිය ඔක්ස්ෆර්ඩ් ප්‍රදේශයට පැමිණියෙන් ආහාර ගැනීම පළමුවෙන් කළ යුතුව තිබුණේ ය. අපි එක් හෝටලයකට ගොස් මිනිත්තු කීපයකින් ආහාර කෘත්‍යය නිමවුමු. ඉස්ටේෂමේ සිට විශ්වවිද්‍යාලය මඳක් දුරින් පිහිටි නමුත් මෝටර් බස් වරින් වර දුවමින් පැවතිණ.

ආරම්භය

ආරම්භයේ දී ඔක්ස්ෆර්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලය කේම්බ්‍රිජ් විශ්වවිද්‍යාලය මෙන්ම ක්‍රිස්තියානි පූජකවරුන්ගේ ආරාමයක් වශයෙන් පැවතිණ. ආරාමයන්හි ඉගැන්වීම් ක්‍රමයට අනුව පවත්වා ගෙන ආ මේ ස්ථානය සෙමෙන් සෙමෙන් මහා විද්‍යාලයකගේ ස්වරූපයට පෙරළිණ. දහසය වැනි ශත වර්ෂයෙහි මැදදී එංගලන්තයෙහි ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපාරය පැතිරී යෑමට පටන් ගත් තැන් සිට මේ ආරාමයන් හුදු විද්‍යාලයන් බවට පත් වුවද ඇදීමේ ක්‍රම ආදී නොඑක් කරුණු අතින් දැනුදු මේ (ඔක්ස්පර්ඩ් - කේම්බ්‍රිජ්) දෙකෙහිම පුරාණ ආරාමයන්ගේ ලාංඡනය දක්නට ලැබේ. ඔක්ස්පර්ඩ්හි හික්ෂු ආරාමය අට වැනි ශත වර්ෂයට පළමු වින යාත්‍රික යුගේ චිවාන් (හු එන් සාඩ්) හික්ෂුව නාලන්දාවෙන් ඉගෙන ගොස් ශත වර්ෂයකට පසුව පිහිටුවන ලද නමුත් එ දවස විද්‍යාලයක් වශයෙන් එහි එතරම් උසස් තත්ත්වයක් හෝ ප්‍රසිද්ධියක් නොතිබිණ. ඔක්ස්පර්ඩ්හි හැමට ම පරණ මෝර්ටන් කොලීජිය ක්‍රි.ව. 1264 දී හෙවත් කේම්බ්‍රිජ්හි හැමට ම පරණ (ක්‍රි.ව. 1284 දී පිහිටු වූ) පීටර් හවුස් කොලීජියට විසි වර්ෂයකට පළමු අපේ නාලන්දා විකුමඪීලා විශ්වවිද්‍යාලයන් විනාශ ව අවුරුදු 64, 65 කට පසුව පිහිටුවන ලදී. එසේ ද වුවත් පසු කාලයක ඔක්ස්පර්ඩ් - කේම්බ්‍රිජ් විශ්වවිද්‍යාලයේ සිය සිය විද්‍යා ස්ථානය ම පුරාතන යයි ඔප්පු කිරීමට බොහෝ අස්තිය කමැණි ද ගෙන හැර පාමින් නො එක් වාද විවාද කළහ. දැනුත් මේ

විශ්වවිද්‍යාලයන් දෙක අතර ඒ පිළිබඳ කරග ඇත ද පෙර මෙන් උග්‍ර (විෂම) නො වේ.

ඔක්ස්පර්ඩ්හි ඒ ඒ විද්‍යාලයන් පිහිටුවන ලද වකවානුව මෙයින් දත හැකි ය:

විද්‍යාලය නිර්මාණ කාලය

මෝර්ටන් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1264
ලිකන් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1247
බේලියෝල් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1260 - 1266
යුනිවර්සිටි විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1280
ඇක්සේටර් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1314
ඕරියල් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1324
නිව් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1379
මිල්සෝල්ස් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1437
මැඩ්ලින් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1448
බ්‍රික්ෂෝන්ස් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1509
කෝර්ජස් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1516
කෙක්ස්ට්ව් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1525
ට්‍රිනිටි විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1555
සැන්ට් ජෝන්ස් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1555
ජීසස් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1571
වෝඩන් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1610
ප්‍රේම්බ්‍රෝක් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1624
වර්සැස්ටර් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1710
කේබල් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1849
හාට්පෝර්ඩ් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1874
මේන්ස්පිල්ඩ් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1886 - 9
(මොහු විශ්වවිද්‍යාලයෙහි අංග නොවෙන්)	
මැන්වැස්ටර් විද්‍යාලය	ක්‍රි.ව. 1891 - 3

මහිලා විද්‍යාලයෝ

- ලේඩ් මාග්‍රට් හෝල් 1878, (1920 පටන් විශ්වවිද්‍යාලයට ඇතුළත් කරන ලදහ)
- සමර් බිල් කොලීජිය 1879
- සැන්ට් ලුවිස් කොලීජිය 1886
- සැන්ට් ගිල්ඩස් කොලීජිය 1893

ක්‍රෙස්ට්වච්ච කොලීජිය

දැන් අපි එක් තැනෙකින් විද්‍යාලයන් නැරඹීමට පටන් ගනිමු. ක්‍රි.ව. 1525 පටන්ගත් ක්‍රෙස්ට්වච්ච කොලීජියේ සිට බැලීම පහසුය. කිසි යම් මාර්ග දේශකයකු (Guide) ගෙනයෑම අප අදහස වුව ද වැටුප් ලබන ප්‍රදර්ශකයන් ගෙන යෑම විද්‍යාලයන් මගින් තහනම් කර තිබෙන බව දැන ගනිමු. ඇතැම් තන්හි ඒ ඒ විද්‍යාලයන් මගින් මාර්ග දේශකයෝ සිටුවන ලදහ. මෙහි දී අපට ද මාර්ග දේශකයෙක් ලැබිණ. හෙතෙම කොලීජියෙහි නීල වර්ණ තෘණයෙන් ගහන පිරිසුදු මිදුලෙහි සිටගෙන මෙසේ කියන්නට පටන් ගති.

“මහොදයෙනි, බලනු මැනවි! මේ කොලීජිය ක්‍රි.ව. 1525 දී පිහිටුවන ලදී. දොරටුවල තොරණෙහි සිතුවම් ලන්දනයෙහි හා ඔක්ස්පර්ඩ්හි නොඑක් ගොඩනැගිලිවල සිතුවම් අදින ලද ප්‍රසිද්ධ වාස්තු විද්‍යාධර සර් ක්‍රිස්ටෝෆර් රේන් මහතා විසින් සම්පාදනය කරන ලද්දේය. මෙය ‘ටොම් ටවර්’ යැයි කියනු ලැබේ. එහි මුදුනෙහි ඉතා විශාල සණ්ඨාවකි. එය ‘ග්‍රැන්ඩ්ටොම්’ යැයි ව්‍යවහාර කෙරෙත්. මෙය එංගලන්තයෙහි හැමටම වඩා විශාල සණ්ඨා අතර සතර වැනි වේ. හැම රැයෙකම නවය පසුව මිනිත්තු පසක් ගිය කල මෙය පිහිටුවන ලද ආදි කර්තෘවරයන් සිහිකොට ගෞරව දැක්වීම් වශයෙන් මේ සණ්ඨාව 101 වරක් නාද කරනු ලැබේ. මෙහි ගොස් කාලය බලන්නට දැන් මා සමඟ එනු මැනවි” යනු යි.

ගිනිකොතෙහි හිණිපෙළෙන් අපි උඩුමහලට නැඟීමු. දොර විවර කොට අපි ඇතුළට කැඳවා ගෙන යන ලදීමු. එහි භෝජන ශාලාව විශාල සුන්දර භවනයෙකි. එහි බිත්තියෙහි සතර පැත්තේ කොලීජියෙහි පුරාණ අධ්‍යාපකයන්ගේ හා විද්‍යාර්ථීන්ගේ මනහර සිතුවම් එල්වා තිබේ. මේ සිතුවම් සංග්‍රහකර තිබෙන්නේ ක්‍රි.ව. 1529 දී ය. අක්බාර්

||

ආරම්භයේ දී ඔක්ස්ෆර්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලය කේම්බ්‍රිජ් විශ්වවිද්‍යාලය මෙන්ම ක්‍රිස්තියානි පුජකවරුන්ගේ ආරාමයක් වශයෙන් පැවතිණ. ආරාමයන්හි ඉගැන්වීම් ක්‍රමයට අනුව පවත්වා ගෙන ආ මේ ස්ථානය සෙමෙන් සෙමෙන් මහා විද්‍යාලයකගේ ස්වරූපයට පෙරළිණ. දහසය වැනි ශත වර්ෂයෙහි මැදදී එංගලන්තයෙහි ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපාරය පැතිරී යෑමට පටන් ගත් තැන් සිට මේ ආරාමයන් හුදු විද්‍යාලයන් බවට පත් වුවද ඇඳීමේ ක්‍රම ආදී නොවිඳී කරුණු අතින් දැනුදු මේ (ඔක්ස්පර්ඩ් - කේම්බ්‍රිජ්) දෙකින්ම පුරාණ ආරාමයන්ගේ ලාංඡනය දක්නට ලැබේ.

||

රජ ඉන්දියාවේ සිංහාසනාරූඪ වීමට පළමුව ය. පහත ආස්තරණ මතුයෙහි මේස පුටු තබා තිබේ. මේසය දෙසට අත දිගුකොට එය හවුරුදු තුන්සියයකට පුරාණ බව අපේ ඒ මාර්ග දේශකයා කීය.

එක් තැනෙක කථිකාසනයක් තිබිණ. එය පෙන්වමින් හවුරුදු දෙසියයකට පළමු සිටිය රජකු විසින් පරිත්‍යාග කරන ලද බව කීය. සිතුවම් පිළිබඳ ව ද හෙතෙම මෙලෙස ම කරුණු කියා සිටියේ ය. පසෙක පිහිටි මිදුලෙහි දකුණු පසින් පුස්තකාලය ද, චිත්‍ර ශාලාව ද විය. ක්‍රෙස්ට්වච්ච විද්‍යාලය ඔක්ස්ෆර්ඩ්හි සියලුම විද්‍යාලයන්ට වඩා ඉතා ප්‍රසිද්ධ ය. විශාල ය.

මෙය යුරෝපයෙහි අද්භූත වූ ශික්ෂණාලය වශයෙන් ද ධාර්මික සංස්ථාව (Religious Institution) වශයෙන් ද සලකනු ලැබේ.

කෙනින් සාමි, පිල්, වේල්ස්ලි, ඩල්හවුසි වැනි පාලකයෝ ද සෛනිකයෝ ද මෙහි උගත්හු ය. එංගලන්තයෙහි ප්‍රසිද්ධ මහා මන්ත්‍රීන් වශයෙන් පිලිවෙලින් පාත් වූ ග්ලැඩ්ස්ටන්, සැලිස්බරි, රෝස්බරි යන මහතූන් තිදෙනා නිපදවීමේ ගෞරවය ද මේ විද්‍යාලයට අයත් වේ. මහත්මා ගාන්ධිගේ ගුරුකල්ප ජෝන් රස්කින් තුමාත් මෙහි විද්‍යාර්ථියෙකි. සත්වැනි ඇඩ්වඩ් රජතුමා ද, එංගලන්තයෙහි සාමිවරුන් විශාල සංඛ්‍යාවක් ද මේ විද්‍යාලය මගින් නිපදවූවෝ යි.

ක්‍රෙස්ට්විච් දේව මන්දිරය

නුදුරුව ක්‍රෙස්ට්විච් විද්‍යාලයට අයත් පල්ලිය පිහිටියේ ය. මෙය ක්‍රි.ව. 1524 දී තනන ලද්දේ ය. ඔක්ස්පර්ඩ්හි ප්‍රධාන පුරෝහිත (බිෂොප්) තැනාගේ ප්‍රධාන දේව මන්දිරය මෙය. ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපාරයට පළමු පුරාණ ක්‍රමය බලපවත්නා අවධියෙහිදීත් මෙය පූජක පක්ෂයෙහි ප්‍රධාන ස්ථානයක්ව පැවැතිණ. දෙවැනි එන්රල්ඩ් රජු විසින් ක්‍රි.ව. 1004 දී ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමට පටන් ගත් පැරැණි මන්දිරයෙහි කොපේ ද මේ දේවස්ථානයෙහි එක් කොනෙක සම්බන්ධ ව පවතී. අටවන ශත වර්ෂයෙහි සැන්ට් ප්‍රෙඩ් ස්වෙඩන්තුමා මේ ස්ථානයෙහි එක් පූජකාරාමයක් පිහිටුවාලී ය. මේ දෙව් මැදුරෙහි විදුරු කවුළුවල මනහර සිතුවම් ඇඳ තිබේ. මේ සුප්‍රසිද්ධ දේවස්ථානයෙහි පවත්නා දර්ශනීය වස්තු බොහෝ ය.

පේම්බ්‍රෝක් කොලීජිය (ක්‍රි.ව. 1624)

ගේට්ටුවෙන් පිටත නික්ම දකුණු අතට මදක් දුර ගොස් තැවක බස්නාහිරට විකක් ගිය කළ පේම්බ්‍රෝක් කොලීජිය හමු වේ. ඉංග්‍රීසි සාහිත්‍යයෙහි බහුශ්‍රැත කොශකාර

ආචාර්ය ජෝන්ස් පඩ්තුමා ක්‍රි.ව. 1728 දී මෙහි විද්‍යාර්ථියක්ව සිටියේ ය. මෙයට පළමු මේ ස්ථානයට 'බ්‍රෝඩ්ගේට්ස් හෝල්' යි වහර විය. . .

කොර්පස් ක්‍රිස්ටි කොලීජිය (ක්‍රි.ව. 1516)

කේම්බ්‍රිජ්හි මෙන් ම මෙහිදු 'කොර්පස් ක්‍රිස්ටි' නම් කොලීජියක් ද ඇත්තේ ය. එය ක්‍රි.ව. 1516 දී වින්චෙස්ටර්හි අග්‍රපුරෝහිත තැන (ප්‍රධාන බිෂොප්තුමා) විසින් පිහිටුවන ලද්දේ ය. මේ විද්‍යාලයාසන්න අංගණයෙහි ක්‍රි.ව. 1581 දී පිහිටුවන ලද ධූපසට් යන්ත්‍රයක් (ඔර්ලෝසු කණුවක්) වේ. පෙර දවස එය අතිශයෝපයෝගී විය. නාලන්දායෙහි 'ජලසට්'යක් තුබූ බවත් පැයින් පැය ගෙඩිය ගසන බවත් නාලන්දාව ගැන ලියන යුන්වටාඩ් කියයි. මේ ජලසටිය විශාල සටයක (කළයක) එක්තරා ප්‍රමාණයක සිදුරක් කොට එයට වඩා විශාල භාජනයක පිරු දියෙහි බහා තබනු ලැබේ. යම් විටෙක දිය පිරි සටය යටට බසී ද එවිට එක පැයකැයි සලකනු ලැබේ. මෙකල යාන්ත්‍රික පැතැටියට ද සට් යනු වහර කරනුයේ ඒ පැරැණි 'ජලසටිය' යන ශබ්දයට අනුව ය. කාල නිර්ණය පිණිස 'ධූප සටිය' උපකාර වෙතත් රාත්‍රියෙහි වලාකුළෙන් ගැවසුණු දිනයන්හි ප්‍රයෝජන ගත නොහැකි ය. එංගලන්තයෙහි වනාහි මිදුම හා වලාකුළු ඉතා අධික ය. හිරු දෙවියා දක්නට එහි සිටිනවුන්ට ලැබෙනුයේ කලාතුරකිනි. කරුණු මෙසේ තිබිය දී ධූපසටියෙකින් එතරම් පිහිටක් ලැබිය නො හේ. වර්තමාන කාලයෙහි ඊශ්වරයාගේ දාසයන් වනු කැමැති ළමයින් විරල වුව ද අන්‍ය විද්‍යාලයන්හි මෙන්ම මෙහින් කුඩා දෙව් මැදුරෙක් ඇත.

මේටන් කොලීජිය (ක්‍රි.ව. 1264)

එතැනින් අපි ඔක්ස්පර්ඩ්හි හැමට ම පුරාණ මේටන් විද්‍යාලය බලා ගියෙමු. මෙයට වඩා පැරැණි කොලීජි දෙක තුනක් ඇත ද ඔහු විද්‍යස්ථාන වශයෙන් පටන් ගන්නා ලද්දහු නොවෙත්. මේටන් කොලීජිය ඔක්ස්පර්ඩ්හි

විද්‍යාලයකගේ ස්වරූපයෙන්ම ක්‍රි.ව. 1264 දී පිහිටුවන ලද්දේ ය. එහි ශාලාව, පුස්තකාලය හා දෙවිමැදුර ඉතා දර්ශනීය ය. මෙහි මිටි දොරටු හා වහල ඇති ගෙවලින් මෙහි පුරාණත්වය ඉබේම වැටහේ. දේව මන්දිරයෙහි කවුළුවල ඇඳ තිබෙන ඉතා පැරැණි සිතුවම් ඔබට දැක්ක හැකි ය.

‘මෝබ්ක්වාට්’

පළමු වැනි මිදුල පසුකරත් ම දෙවන මිදුල හමු වේ. එය ‘මෝබ්ක්වාට්’ යැයි වහරනු ලැබේ. පුස්තකාලය පිහිටියේ මෙහි ය. මෙහි පුරාතන පුස්තකාලයට අයත් පොත්පත් ද, බඩු ද තිබේ. මෙය එංගලන්තයෙහි මේ තත්ත්වයෙහි පිහිටි පුස්තකාලයන් අතර අද්විතීය වුවකි. මෙය ක්‍රි.ව. 1346 දී වින්චෙස්ටර් හි අග්‍ර පුරෝහිත තැන්පත් විලියම් රිච්කුමා විසින් ඉදිකරවන ලදී. ඩල්ස් වර්විල් සාමි ආදී එංගලන්තයෙහි විශාරද රාජනීතිඥයන් හා සාහිත්‍යසෙව්නු මේ කොලීජියට සම්බන්ධව සිටින්නෝ ය.

ඕරියල් කොලීජිය (ක්‍රි.ව. 1324)

මේටන් කොලීජියට නුදුරුව උතුරු දෙසින් පිහිටියේ ඕරියල් කොලීජිය යි. මෙහි ප්‍රධාන දොරටුව අන්‍යයනට වඩා සම්පූර්ණයෙන් වෙනස් ය. දොරටු මුදුනෙහි කන්‍යා මරියාවගේ හා තුන්වන ඇඩ්වඩ් රජුගේ හා පළමුවන චාර්ලස් රජුගේ මූර්ති පැනේ. විද්‍යා ස්ථානයක් වශයෙන් මෙහි ආරම්භය ක්‍රි.ව. 1324 දී වුව ද මේ දොරටුව අයිති කොටස 17 වැනි ශත වර්ෂයෙහි මූලභාගයෙහි කරන ලද්දේ ය. 16 වැනි ශත වර්ෂයෙන් පෙර ඉදිකරන ලද ගොඩනැගිලි අතර මෙහි ශේෂ ව පවත්නේ ඉතා ස්වල්පයකි. පරලෝ සැපත් බර්කන් හෙඩ් සාමි වැනි නීති විශාරදයන් හා සිසිල් රෝඩ්ස් මහතා වැනි ව්‍යවසායිනු මේ විද්‍යාලය මගින් නිපදවන ලදහ. රෝඩ්ස් මහතා මේ විද්‍යාලය සඳහා ගිනි ලක්ෂයක්

මෙකල ගණන් රුපියල් විසි ලක්ෂයක් පරිත්‍යාග කර තිබේ.

යුනිවර්සිටි කොලීජිය (ක්‍රි.ව. 1280)

මේ ඔක්ස්ෆර්ඩ්හි හැමටම පරණ විද්‍යාලයන් අතර දෙවැන්න ය. ඇතමෙක් ඔක්ස්පර්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලයෙහි මූලභිජය (මූලාරම්භය) මේ විදුහල මගින් සිදු වූ බව සලකත්. ෂෙලි කිව්වරයා මෙහි ශිෂ්‍යයෙකි. එතුමා ‘අනිශ්චරවාදයෙහි ආවශ්‍යකතාව’ The Necessity of Atheism නම් ග්‍රන්ථය නිපද වූ කල්හි විද්‍යාලයෙහි ඊශ්වර භක්තිකයෝ ඔහු කෙරෙහි කිපුණහ. කිපී ඒ ‘නාස්තික හිතුවක්කාරයා’ එම විද්‍යාලයෙන් නෙරපා දැමූහ. එතෙකුද වුවත් පසු කාලයෙහි එහි උගත් විද්‍යාර්ථීහු කෙතරම් දුරට ‘නොමග’ ගියාහු ද යත් මේ නාස්තිකවාදීයා සිහිකරනු සඳහා ‘ෂෙලි ස්මාරකය’ තනාලූහ. ඊශ්වරවාදයට හා වේද මතයට පටහැණිව ක්‍රියාකළ ධර්මකීර්ති, චන්ද්‍රකීර්ති වැනි මහාචාර්යවරයන් මූල පටන්ම අග්‍රස්ථානයෙහි තබාලීමෙන් මේ අතින් නාලන්ධාව ආදර්ශවත් ය. එසේ ද වුවත් අද මෙන් ම එදත්, මත්පැන් බීම ඔක්ස්ෆර්ඩ් විද්‍යාලයියයෝ වරදක් ලෙස නොගිණුහ. නාලන්දාවෙහි නම් මත්පැන් බීමේ මරද ක්‍ෂමාව දිය නොහැක්කක් ලෙස සලකා අටවන ශත වර්ෂයෙහි දී මහා කවි සරගතුමා එයින් නෙරපා දමන ලද්දේ ය.

ඇක්සැම්නේෂන් කොලීජිය

ඔක්ස්ෆර්ඩ්හි ‘හයි ස්ට්‍රීට්’ නමැති රජමාවතී (මහපාරි)ත් මදක් ඉදිරියට යන කල්හි ඇක්සැම්නේෂන් කොලීජිය (පරීක්ෂා විද්‍යාලය) හමු වේ. මෙය එතරම් පැරැණි විදුහලක් නො වේ. අප මෙයින් නික්ම ශෙර්වෙල් ගඟ දෙසට යන්නා හා ම විද්‍යාර්ථීන් දවල් ආහාර ගන්නා වෙලාව විය. ශිෂ්‍ය ශිෂ්‍යාවෝ විශාල සමූහයක් මහ දිය වතුරක් මෙන් තම තමන් අහර ගන්නා තැන් බලා ඉතා වේගයෙන් ගලා යන්නට වූහ. ඔවුන් අතර ඇතමෙක් ස්වකීය බයිසිකල්වල ද

මොටෝ බයිසිකල්වල ද නැගී ගියහ. ඇතමක් අධිපාර ඔස්සේ පයින් ගමන් කළහ. අපි මේ කලබලයෙන් මිදෙනු සඳහා වනස්පති උද්‍යානය අඛියස මඳක් නැවතී සිටියෙමු. මේ වනස්පති උද්‍යානය ද දර්ශනීය ය. මේ එංගලන්තයෙහි ඉතා පැරණි වනස්පති උද්‍යානයයි. මෙය ක්‍රි.ව. 1621 දී ඉන්දියාවේ ජනාංගීර රජු රජ කරන දවස පිහිටුවන ලද්දේ ය.

මැඩලින් කොලීජිය (ක්‍රි.ව. 1448)

වීටිය මඳක් හිස් වූ කල නැවතත් මැඩලින් කොලීජිය (Magdalen College) වෙත ගියෙමු. මෙහි වූ උස් කාලස්තම්භය (Clock Tower) බොහෝ ඇතට පැතේ. ඔක්ස්ෆර්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලයෙහි කොලීජ් අතර මෙය ඉතා රමණීය විද්‍යාලය වශයෙන් සලකනු ලැබේ. මේ හැමට ම වඩා ධනවත් ස්ථානය යි. ඉතිහාසකාර ගිබන් මහතා මෙහි විද්‍යාර්ථියෙකි. එංගලන්තයෙහි වර්තමාන යුවරජ (ඇතට වින්ඩ්සර්හි ආදිපාද) තුමා ද මෙහි විද්‍යාර්ථිව සිටියේ ය. මේ පොත්ගුල බබළන හස්තලිඛිත වූ (අත් අකුරෙන් ලියූ) ද පුරාණයෙහි මුද්‍රිත වූ ද පොත් ගැන ප්‍රසිද්ධ ය.

බෝඩලියන් පුස්තකාලය

අප තුළ පැවති බලවත් ආශාවෙන් නම් ඔක්ස්ෆර්ඩ්හි විශ්වවිද්‍යාල (ලෝක ප්‍රසිද්ධ) බෝඩලියන් පුස්තකාලය බැලීමට ය. එහෙයින් ක්වින්ස් කොලීජිය හා ඔල්සෝල්ස් කොලීජිය බලා අපි යථෝක්ත පුස්තකාලය දෙසට ගියෙමු. හා, ක්‍රෙස්ට්වච් විද්‍යාලයෙන් නික්ම ආ තැන් සිට අප සමඟ මාර්ග ප්‍රදර්ශකයකු ආ බව කියන්නට අමතක විය. දෙතුන් තැනෙක දී විද්‍යාලයාධිකාරීන් ඔහු ඇතුළට නොවැද්දගත් නමුදු සෙසු තන්හි ඇතුළට යෑමට ඔහුට ඉඩ ලැබිණ. පුස්තකාලයට පළමුව අපට ගෝලාකාර මන්දිරයක් (එම් ගෙයක්) පැනිණ. එය 'කැමරා' හෙවත් 'රේඩික්ලිස් කැමරා'යි

||
 ක්‍රි.පූ. 1931 ජූලි මාසයේ දී කාශ්මීර . . .
 රජුට අයත් ගිල්ගින් ස්ථානයෙහි පැරැණි වෛතසයෙක තිබී 6, 7 වැනි ශත වර්ෂයන්හි හස්ත ලිඛිත බෞද්ධ සංස්කෘත ග්‍රන්ථයන් පිරුණු පෙට්ටියක් සොයා ගන්නා ලදී. මේ බව දැනගත් රියාසත් රාජ්‍යයෙහි කොමිෂනර් තැන ගම්වැසියන් ලවා ඒ පොත් පෙට්ටිය ස්වකීය ස්ථානයට ගෙන්වා ගන්නට යෙදුණේ ය. ශත වර්ෂ 13, 14 ක් පමණ පුරාණ වීමත්, මෙහි ඇතැම් පොත්වල දැනට ඒන - තිබ්බතීය අනුවාදය පමණක් ම ඇති වීමත්, නිසා මේ පොත් මා ඇඟි රත්නයන් මෙන් අගය කළ නොහැකි පොත් බව මෙහිලා සැලකිය යුතු යි. ඇතැම් පොත්වල අනුවාදය වත් මූලග්‍රන්ථවත් නොලද හැකි ය. ඉතින් මේ බඳු වටිනා ග්‍රන්ථවලට අප රට ජනයා කළ ගෞරවය කිමෙක් ද?

||
 හඳුන්වනු ලැබේ. ආචාර්ය රේඩ් ක්ලිප් මහතා ක්‍රි.ව. 1737 - 49 දී මෙය පොත් ගුල සඳහා කැරවූයේ ය. මෙකල එය බෝඩලියන් පුස්තකාලයෙහි වාචනාගාරය (Reading Room) වශයෙන් යොදා තිබේ. මෙහි පොත්පත් කියවීමට අවසර ඇත්තේ එහි සාමාජික පිරිසට පමණකි. එසේ ද වුවත් එක් කොතෙක සිට ඒ

වාචනාලය බැලීමට අවසර තිබේ. මෙය බලා අපි එහි උඩුමහලයට නැගුණෙමු. එහි සතර වටා සක්මන් කිරීමට මං තනා තිබේ. එහි සිට ඔක්ස්ෆර්ඩ් නගරයෙහි දෘශ්‍යය ඉතා මනෝඥ ලෙසට බැලිය හැකි ය.

හස්ත ලේඛන

අනතුරු ව අපි එයින් බැස උතුරු දෙසින් නුදුරු ව පිහිටි බෝඩ්ලියන් පොත්ගුලට වැදුණෙමු. පිටත සිට බලන කලට මෙය ඒ විශ්වවිද්‍යාල පුස්තකාලයයි නොවැටහේ. පැරැණි ගොඩනැගිලිවල ඓතිහාසික මහත්වය (වටිනාකම) ආරක්ෂා කිරීමට අධිකාරීන් විසින් කළ හැකි තරමට මෙය වෙනස් කර නැත ද එබඳු තැන් ඉතා පිරිසුදුව තබා තිබේ. පියගැට පෙළින් ඉහළට නැගී පැරැණි ග්‍රන්ථකාරකයන්ගේ හා කීර්තිමත් උතුමන්ගේ අතින් ලියූ පොත්පත් හා වික්‍ර තැන්පත් කර තිබෙන කාමරයට අපි පළමුව ගියෙමු. හස්තලිඛිත ලේඛනයන් අතර පස්වන ජෝජ් මහ රජතුමා අතින් ලියූ ලිපියෙක් ද විය. එය එතුමා පස් සය හැවිරිදි කල ලියන ලද්දකි. එහි තිබූ පැරැණි ගත්කරුවන්ගේ හස්ත ලේඛයන් දැක හින්දි භාෂාව කථාකරන අප කෙතරම් දුරට ඉදිරියට යායුතු ව තිබේ ද යන අදහස අප සිත්හි පහළ විය. අපේ රටේ බරණැස හින්දු විශ්වවිද්‍යාලය, කාශි නාගරී ප්‍රචාරිණි සභා වැනි සංස්ථාවන් (Institution) මඟින් මේ පිළිබඳ ව ඉදිරිපත් විය යුතු ය. ඉදින් ඉතා පැරැණි හස්ත ලේඛන සොයාගත නොහැකි වුවත් දහ නවවන ශත වර්ෂයෙහි අග දී වුසු භාරතෙන්ද්‍ර හරිස්චන්ද්‍ර, රාජා ශිවප්‍රසාද, ස්වාමි දයානන්ද ආදීන්ගෙන් පටන් ගෙන පණ්ඩිත බාලකාණ්ණහට්ට, විවේදී, පණ්ඩිත පද්මසිංහශර්ම ආදී සිය ගණන් දිවංගත වූ ද ජීවමාන වූ ද හින්දි සාහිත්‍ය සේවකයන්ගේ හස්ත ලේඛයන් තැන්පත් කිරීම පහසුවෙන් කළ හැක. රාජනෛතික ධාර්මික නෛත්‍යන්ගේ හස්ත ලේඛ ද එහි ලා

තැබිය හැකි ය. නුදුරු අතීතයෙහි වුසුවන්ගේ හා වර්තමාන කාලීන උතුමන්ගේ හස්ත ලේඛ පහසුවෙන් සපයාගත හැකි බව මෙනෙහි කළ යුතු ය. කල් යෑමෙන් හෙද දුෂ්ප්‍රාප්‍ය වේ. උත්සාහ කරන හොත් හවුරුදු දෙතුන් සියයකට පළමුව සිටි උතුමන්ගේ හස්ත ලේඛ පවා, මූල ස්වරූපයෙන් බැරි නම්, ෆොටෝ ගැනීම ක්‍රමයෙන් ලබා ගත හැකි වේ.

සංස්කෘත පොත්

ඒ හස්තලිඛිත ග්‍රන්ථ තුබූ කොටස බලා ඉවරව අප සංස්කෘත පොත් තබා තිබෙන කොටසට ගියෙමු. එහි පුස්තකාලයාධ්‍යක්ෂක (Librarian) මහතා මහත් විනීතතායෙන් පැවතිණ. අප අදහස හස්තලිඛිත විශේෂ සංස්කෘත පොත් බැලීමට විය. එතුමා ඒ පොත් මහත් ආයාසයෙකින් සොයා දින නේපාලයෙහි භූත පූර්ව ප්‍රධාන මන්ත්‍රීවර නැසීගිය වන්ද ශමශෙර මහතා හස්ත ලිඛිත සංස්කෘත පොත් කිහිපයක් මේ පොත්ගුලට ත්‍යාග කෙළේ ය. අපගේ ආශාව නම් ඒ පොත් අතර බෞද්ධ ග්‍රන්ථ ද තිබේ දැයි සෙවීමට ය. ඒ පොත්වල නාමලේඛනය මුද්‍රිතව නොපැවතිණ. එසේ ද වුවත් පුස්තකාධ්‍යක්ෂක තැන තමාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස සටහන් කරගත් පොත් ලැයිස්තුව අපට බලාගැන්මට දුන්නා පමණක් නො ව, මහත් සතුටින් ඒ පොත් සෙවීමට ද විනාඩි 45 ක් පමණ ගත කෙළේ ය. අපි ඒ මහත් ගහට ගැන එතුමාට කෘතඥභාවය ප්‍රකාශ කෙළෙමු. එවිට “මෙය එතරම් කරදරයක් නො වේ. ඔබ මෙපමණ දුරක සිට ආවහු නම්, ඔබේ වුවමනාව ඉටුකරදීම මා අයත් යුතුකමය” යැයි එතුමා කීය.

භාරතීය පුස්තකාලයන්හි විශේෂ පරිචයක් (අමුතු හැදින්වීමක්) නැති වූ කලට මේ තරම් වෙහෙස ගෙන ක්‍රියාකරන්නවුන් දක්නට ලැබෙනුයේ ඉතා කලාතුරෙකිනි.

පැරැණි ඉන්දියාවෙහි නාලන්දා සරසවියේ නටබුන්

මොවුන් පැරැණි පොත් ආරක්ෂා කිරීමට ගන්නා මෙහෙය දැක සිත පිනා ගියේ ය. කුඩා කුඩා කැබලි පවා මහත් උත්සාහයෙන් ඉතා ආරක්ෂා සහිත ව වසා තැන්පත් කර තිබෙන අයුරු ළඟන්නාසුලු ය. මෙහිදී බ්‍රිතාන්‍ය කෞතුකාගාරයහිදී (British Museum) පොත් රැ කීමට යොදා තිබෙන මනොඥ ක්‍රමය දැක මට පළමු සිටම මහත් ආදරයක් පහළ විය.

පැරැණි පොත් හා වස්තූන් සිය රටේ දී කවර තරම් අපරික්ෂාවකට භාජන වුවත් පිටරටවල ඒ දැ ගෙන යෑම ගැන විරුද්ධ වන හවතුනට මෙහි ලා සිදු වූ දෙයක් පහදා දෙනු කැමැත්තෙමු.

වර්ෂ කිහිපයකට පෙර වුවකි. ක්‍රි.පූ. 1931 ජූලි මාසයේ දී කාශ්මීර රජුට අයත් ගිල්ගිත් ස්ථානයෙහි පැරැණි චෛත්‍යයෙක තිබී 6, 7 වැනි ශත වර්ෂයන්හි හස්ත ලිඛිත බෞද්ධ සංස්කෘත ග්‍රන්ථයන් පිරුණු පෙට්ටියක් සොයා ගන්නා ලදී. මේ බව දැනගත් රියාසන් රාජ්‍යයෙහි කොමිෂනර් තැන ගම්වැසියන් ලවා ඒ පොත් පෙට්ටිය ස්වකීය ස්ථානයට ගෙන්වා ගන්නට යෙදුණේ ය. ශත වර්ෂ 13, 14 ක් පමණ පුරාණ වීමත්, මෙහි ඇතැම් පොත්වල දැනට චීන - තිබ්බතීය අනුවාදය පමණක් ම ඇති වීමත්, නිසා මේ පොත් මා ඇඟි රත්නයන් මෙන් අගය කළ නොහැකි පොත් බව මෙහිලා සැලකිය යුතු යි. ඇතැම් පොත්වල අනුවාදය වත් මූලග්‍රන්ථවත් නොලද හැකි ය. ඉතින් මෙ බඳු වටිනා ග්‍රන්ථවලට

අප රට ජනයා කළ ගෞරවය කිමෙක් ද? මේ පොත් කොමසාරිස් තැනගේ ඔරිසියෙහි වෙන ලියකියවිලි මෙන් තබන ලද්දේ ය. පුරාණ නිලධාරීන්ගේ ක්‍රමයට එය ලිවීමට ද පටන් ගති. ශ්‍රී නගරයෙහි අධිකාරීන් එවූ ලියුමක් නිසා එයින් භෞජපත්‍රවල ලියූ පොත් කිහිපයක් එහි යවන ලදී. සෙස්ස හවුරුදු දෙකකට පසුත් එසේ ම තිබිණ. එය තුබුණේ කෙසේ ද? කිසිදු ආරක්ෂාවක් නැතිව ය. පොත්වල ලැයිස්තුවක් නො කර ය. යහළු මිත්‍රයන්ට එයින් ඇතැම් පොත්පත් ත්‍යාග කර දෙන ලදී. පොත් දෙක තුනක් යුරෝපීය පඬුවන්ගේ අතට ද පැමිණින. ඔවුන් ඒ පොත් සුරක්ෂිත ව තැබුවා මතු නො ව, එයින් සමහරක් මුද්‍රණ ද්වාරයෙන් ප්‍රකාශයට ද පමුණුවන්නට යෙදුණේ ය. එසේ ද වුවත් මෙහි අගය වටහා ගත නො හැකි පුඟුලන්ට ත්‍යාග වශයෙන් දුන් පොත් නැවත දක්නට ලැබෙනැයි සිතිය හැකිද? ශ්‍රී නගරයට යැවූ පොත් අපි දුටුමු. එය කඩවල බඩු ඔතන සන කොළවල දවටා තිබේ. අපරික්ෂාව නිසා එහි පිටු පෙරළී කොළ හැලී ඇතැම් කොළ ඉරි තිබෙනු සිය ඇසින් දුටුමිහ. ගිල්ගිත්හි මේ තාක් තිබෙන ලිපිවලට හා භෞජපත්‍ර ග්‍රන්ථවලට කවර දඟාවක් ලැබී දැයි සිතන මා සිත සැලේ.

ප්‍රසිද්ධ පුරාතත්වවේදී සර් ඕරේල්ස්ටයින් මහතා ඒ කාලයෙහි හදිස්සියෙන් ඒ පෙදෙසට පැමිණින. මේ පොත් දුටු ඒ මහතා පොත්වල අගය අවශේෂ ලෝකයා ඉදිරියෙහි කියා පෑවේ ය. එතුමා පොත්වල අනාගතය ගැන බියපත් ව ඒ පොත් ඉන්දියා ආණ්ඩුවේ පුරාතත්ව විභාග යට (දෙපාර්තමේන්තුවට) දිය යුතු බව කීය. එසේ ද වුවත් ඒ වචනය කාශ්මීර රාජ්‍යයට කවරදා ඇසේ ද? එහෙයින් රජයෙහි වියදම අඩුකිරීම සඳහා පළමුවන පොරෝ පහර දෙන ලද්දේ පුරාතත්ව දෙපාර්තමේන්තුව සහමුලින් (නැතිකර දැමීමට) වසා දැමීමට ය. බලනු මැනවි. මෙ බඳු අමානුෂික අනාවාරයක් ඒ මා

ඇඟි පොත්වලට ශත වර්ෂ 13, 14 ක් පමණ වූ දීර්ඝ කාලය විසිනුදු නො කරන ලද්දේ ය. කිමෙක් ද? මෙසේ සියරට විනාශ වෙනවාට වඩා අගල් බාගයේ කැලි පවා වීදුරු පට්ටල ආධාරයෙන් ඉතා හොඳින් රක්නා බ්‍රිතාන්‍ය සංග්‍රහාලය (මියුසියම) වැනි දෙශික හෝ විදේශික සංස්ථාවක මේ පොත් තබන ලද නම් කෙතරම් හොඳ ද? පොත්වලට කළ මහත් අනාදරය දක්නා කල ඇස කඳුළෙන් පිරේ. ප්‍රංශයෙහි මහා පණ්ඩිත ආචාර්ය ලේවි හා පුංශේ මහත්වරු ද මෙ පවත් අසා අප මෙන් ම දුක් වූහ. අප රටවාසින් විසින් කරන ලද අනාදරය ගැන මහත් ලජ්ජාවට පත් ව ආචාර්ය ලේවි පඬිකුමා පොත් ගැන කළ ප්‍රශ්නවලට මෙතෙක් පිළිතුරු නොදුනුම්හ ඔක්ස්ෆර්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලය වර්ණනය කිරීමේ දී මේ කරුණ අනවශ්‍ය වූවක් මෙන් හැඟෙතත් බෝඩ්ලියන් පුස්තකාලය වැනි බටහිර රටවල පවත්නා මහා සංස්ථාවන්හි මහත්වය වටහා ගැනීමට ඔබට පුළුවන් වන්නේ මෙබඳු සටනාවන් (සිදුවීම) ගැන අවබෝධයන් ඇති කරගත් කලට ය.

භාරතීය සංස්ථාව

බෝඩ්ලියන් පුස්තකාලයෙහි පැය 11/2 ක් පමණ ගත කළෙමු. සිත ඉතා පහත් විය. එයින් නික්ම බේලියාල්, ට්‍රිනිටි ආදී කොළීජ් කිහිපයකට ගියෙමු. භාරතීය සංස්ථාව (Indian Institution) ඒ කාලයෙහි වසා තිබුණෙන් එහි ගොඩනැගිල්ල පිටත සිට නැරඹීමු. එහි භාරතීයතාව අවබෝධ කර ගැනීමට බොහෝ දේ සංග්‍රහකර තිබේ.

අවසානයෙහි දී විශ්වවිද්‍යාලයෙහි සංග්‍රහාලය (මියුසියම) නැරඹීමට වනුමු. අප තිබ්බත දේශයට ගිය ගමනේ දී තිබ්බතීය ආරාමික, විශ්වවිද්‍යාලයන්හි දක්නට ලැබුණ

තොප්පි හා දිග කබා (ගවුන්) ඔක්ස්ෆර්ඩ්හි ශිෂ්‍යයන් පලදනා කාල වර්ණ සියුකොන් තොප්පි හා දිග කබාවලට බෙහෙවින් සමාන ය. හැම කොළීජියක් ම ඓතිහාසික මහත්වය ගරු කරනු ලැබේ. මෙවැනි කුඩා ලිපියෙකින් එහිදු ලේඛකයා ප්‍රස්තුත කරුණ සිය රටේ තත්ත්වය හා සසැදීමට උත්සාහ ගන්නා කල, හයදහසක් පමණ ශිෂ්‍යයන් සිටිනා මේ විශ්වවිද්‍යාලයෙහි වර්ණනය කෙසේ කළ හැකි ද? නො හැකිම ය.

එහෙයින් ලුහුඬින් කිය යුතු වන්නේ ඇඩම්ස්මිත් වැනි රාජනෛතික අර්ථ ශාස්ත්‍රීහු ද මැතිවි අර්නෝල්ඩ්, ස්විත්චන්, ඇන්ඩෘෂ ලෝඩ් වැනි කවිවරයෝ ද, කර්සන් සාමි, මිල්නර් සාමි, ග්‍රේ සිටුවරයා, ඔක්ස්ෆර්ඩ් සාමි වැනි රාජනීති විශාරදයෝ ද, යම් බෝලියල් කොළීජියෙකි ශිෂ්‍ය සංඛ්‍යාවට ඇතුළත් වෙත් නම් එබඳු විද්‍යාලයන්ගෙන් පරිපූර්ණ ඔක්ස්ෆර්ඩ් විශ්වවිද්‍යාලය ගැන එරට වැසියන්ගේ හැඟීම කෙතරම් උසස් විය හැකි ද යනුයි.

ආදර්ශය

ඔක්ස්ෆර්ඩ් කේම්බ්‍රිජ් උභය විශ්වවිද්‍යාලයෝ පොත්පත් මඟින් යම් බඳු ශිෂ්‍යාවක් ඉංග්‍රීසි ජාතිකයාට කෙරෙත් නම් එයට වඩා කිහිප ගුණයක් අධික වූ ඉගැන්වීමක් ස්වකීය ඉතිහාසය, ගල් ගඩොල් (ගොඩනැගිලි), සජීව වායු මණ්ඩලය යන් මෙහි සහසායයන් ලබා දෙන්නාහු වෙත්.

අඳුරු වැටෙත් ම අපි ඉස්ටේසන්පළට පැමිණ දුම්රියට නැඟීමු. රාත්‍රී 7 1/2 ට පමණ අපි ලන්දන්හි බොද්ධ මන්දිරයට පැමිණියෙමු.

ත්‍රිපිටකාචාර්ය ශ්‍රී රාහුල සාංකෘත්‍යායන හිමි (1936 දෙසැම්බර් ප්‍රභාෂෝදය සඟරාවෙනි.)

දාස්වෘත්තයකි

ගස් සිටවූ මිනිසා

මිනිස් චරිතයක සැබෑ සුවිශේෂ ගුණාංග අනාවරණය වීමට නම් ඒ චරිතය දිගුකලක් තිස්සේ නිරීක්ෂණය කිරීමේ වාසනාව අප සතුවිය යුතු ය. ඔහුගේ ක්‍රියාව සියලු ආත්මාර්ථයන් ගෙන් තොර නම්, එය මෙහෙයවනු ලැබෙන්නේ අසීමාන්තික ත්‍යාග වන්ත භාවයෙන් නම්, ඒ සඳහා කොතැනකින් හෝ ප්‍රතිලාභයක් අපේක්ෂා නොවූයේ යැයි සහතිකයක් තිබේ නම්, තව ද, එම ක්‍රියාව මගින් ලොව තුළ යම් සනිටුහනක් නැබෙන්නේ නම්, අවිවාදයෙන්ම අප ගනුදෙනු කරමින් සිටින්නේ අමතක කළ නොහැකි චරිතයක් සමඟ ය.

සිවු සාළිස් වසරකට පෙර මම ඇල්ජස් කඳුවැටිය ප්‍රොවෙන්ස් අඩවියට ඇතුළුවන එම

ඉපැරැණි පළාතෙහි, සංචාරක පා නොගැටුණු එම කඳුකරය ඔස්සේ ගමන් ගනිමින් සිටියෙමි.

මෙම ප්‍රදේශය දකුණට සිස්ටෙරොන් හා මිරාබෝ පළාත්වලට හසුවන ඩුරාන්ස් ගඟේ මැද කොටසෙන් ද, උතුරට ච්‍යෝම් නදියේ ඉහළ කොටසින් ද බටහිරට කොම්ටානට් වැනිසියානු තැනිතලා හා මොන්ට්වැන්ටෝ කඳුවැටියෙන් ද මාඉම් වෙයි. උතුරු ඇල්ප්ස් කඳු පාමුල ද ච්‍යෝම් පළාතේ දකුණ ද, වොයිලුක්ස් මිටියාවතේ කුඩා කොටසක් ද මේ භූමි භාගයට අයත් වෙ යි.

එම ප්‍රදේශය හරහා මගේ දිග ගමන ඇරඹූ ඒ අවධියේ දී එය නිසරු හා ඒකාකාරීව වැතිරුණු මුඩුබිමක් වූයේ ය. මා ගමන් ගනිමින් සිටියේ මුහුදු මට්ටමෙන් අඩි 1200 - 1300 ක්

පමණ ඉහළින් පිහිටි මෙම පාළු අඩවිය හරහා ය. වල් සැවැන්දරා හැරුණු විට අන් කිසිවක් මෙම අඩවියෙහි නොවැටුණේ ය. පළාතේ පුළුල්ම භූමිය ඔස්සේ මම ගමන් කරමින් සිටියෙමි. තෙදිනක් පුරා ගමන් කිරීමෙන් පසු, අතිශය පාළු, හුදෙකලා අඩවියකට මා ළඟා වී ඇති බව පෙනෙන්නට තිබිණි. අතහැර දමන ලද ගමක සැකිල්ලකට යාබදව මම වාඩිලා ගත්තෙමි. මා වෙත වූ ජලය කලින් දිනයේ නිමව තිබුණු හෙයින් ජලය සොයාගත යුතු විය. නටබුන් වී පැවැතිය ද, මේ නිවෙස් සියල්ල දෙබර කුඩුවක් මෙන් එකට ගොනු වී පිහිටි හෙයින් අසල දිය උල්පතක් හෝ ලිදක් තිබිය යුතු යැයි මම අනුමාන කළෙමි. උල්පතක් විය. එය සිඳි ගොස් ය. හිරු රැසින් හා සුළඟින් බැට කෑ පියසි රහිත නිවාස පහ හෝ හය ද කඩා වැටුණු සණ්ඨාර කුළුණක් සහිත දේවස්ථානය ද, ජීවමාන ගම්මානයක නිවාස හෝ දේවස්ථානයක් මෙන් දිස්වුව ද, ඒ තුළ වූ සියලු ජීවිත අතුරුදන්ව ගොසිනි.

ඒ, හොඳින් හිරු එළිය පතිත වූ ජූනි මාසයේ දිනයකි. එහෙත්, අහසෙහි මෙන්

උසින් පිහිටි මෙම භූමියෙහි, දැරිය නොහැකි ප්‍රචණ්ඩත්වයකින් සුළඟ කෑගෑවේ ය. නිවෙස් මළකඳන් තුළ සුළඟේ ගෙරවීම, ගොදුරක් බුදින අතර බාධා වූ වන මෘගයකුගේ බඳු විය.

මා වාඩිය හකුළා ගත යුතු විය. පැය පහක පමණ පා ගමනකින් පසුව ද, මට පැන් පොදක් සොයාගත නොහැකි විය. එවැනි බලාපොරොත්තුවක් හෝ ලැබෙන කිසිවක් නොවී ය. හාත්පසම වූයේ එම විසලිභාවම ය. එම අනමා, කර්කශ තණපත්ම ය.

ඇතින් කළු, කුඩා සිඵවටයක් දිස්වුණේ යැයි මම සිතුවෙමි. කොයිකටත් මම ඒ දෙසට පා නැගුවෙමි. මා දැක තිබුණේ ගොපල්ලෙකි. රන් වූ පොළොව මත ඔහු අසල බැටළුවන් තිස් දෙනෙක් පමණ ගිමන් හරිමින් සිටියහ.

ඔහු සිය ලබු කැටයෙන් මට දිය ටිකක් දුන්නේ ය. ඉක්බිති, එම සානුවෙහි බැවුමක පිහිටි සිය ගොපලු නිවෙස වෙත මා කැඳවාගෙන ගියේ ය. මට පිරිනැමූ ඒ මිහිරි ජලය ඔහු ඇඳගෙන තිබුණේ ගැඹුරු ලිදකිනි. වතුර ඇඳගැනීමට ලිදට ඉහළින් ඩබරයක් සවිකොට තිබිණි.

ඔහු කදිමට රැවුල බා ඇති
 බව ද, ඇඳ සිටි කමිසයේ
 බොත්තම් හොඳින් පියවා ඇති
 බව ද දුටිමි. ඇඳුමේ ඉරණු තැන්
 කොතරම් සියුම් ලෙස මසා
 තිබුණි ද යත්, එසේ මැසූ තැනක්
 දැකීම අතිදුෂ්කර විය.

ඔහු සිය සුප් වේල මා සමග බෙදා
 ගත්තේ ය. මගේ දුම්කොළ මල්ල
 ඔහුට දුන්විට, තමා දුම් නොබොන
 බව මට කීවේ ය. ඔහු වැනිම නිහඬ
 ඔහුගේ බල්ලා වලිගය නොවැනුව ද
 මිත්‍රශීලී ලීලාවක් පෙන්වී ය.

මේ මිනිසා කතා කළේ ස්වල්පයකි.
 හුදෙකලාවේ දිවි ගෙමින් නවුන් අතර මෙය
 සාමාන්‍ය ලක්ෂණයකි. එහෙත්, ඔහු තමා
 පිළිබඳ දැඩි සහතිකයකින්, තමා පිළිබඳ දැඩි
 විශ්වාසයකින් සිටි බව පෙනෙන්නට තිබිණි.
 සෑම දෙයක්ම විනාශ වී ගිය මෙම භූමියෙහි
 ඔහුගේ මෙම ලක්ෂණය අති විශිෂ්ට යැයි මට
 සිතීමි.

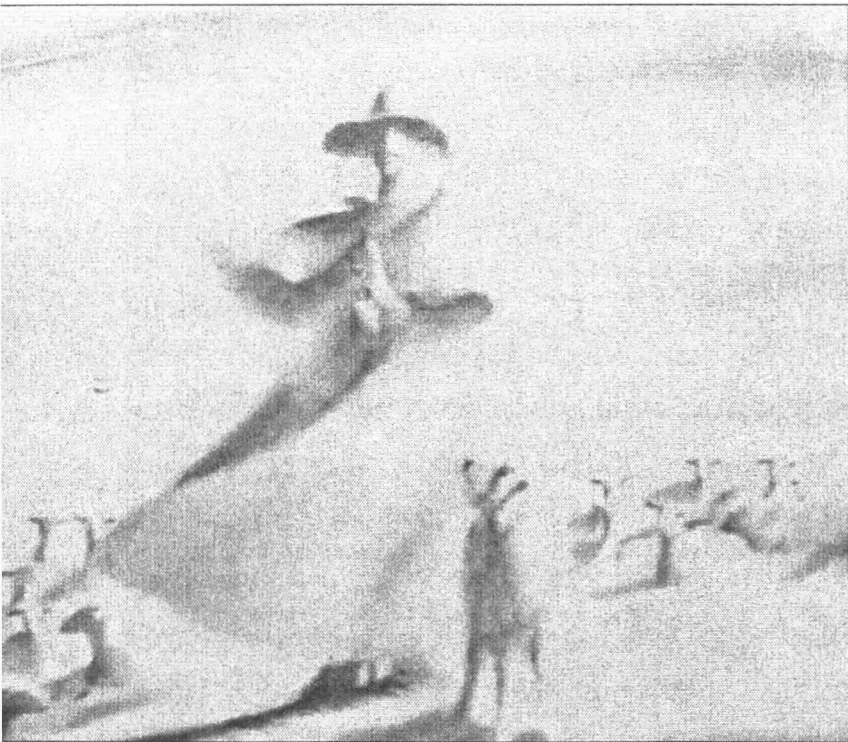
ඔහු ජීවත් වූයේ පැල්පතක නොවේ.
 ගලින් තැනූ නියම නිවෙසක ය. මෙහි
 පැමිණීමේ දී ඔහුට හමුවූ නටබුන් නිවෙසක්
 ඔහු ප්‍රතිශ්ඨාපනය කර ඇති බවකි දිස්වූයේ.
 පියස්ස ශක්තිමත් ය; ඇතුළට වැස්ස
 පැමිණෙන්නට ඉඩක් නැත. සුළඟ පියසි උළු
 මත හැපුණේ සාගර රළ වෙරළේ හැපී බිඳී
 යන හඬකි. නිවෙස පිළිවෙළ ය. වළෙන් පිගන්
 සෝදා තබා ඇත. ගෙබිම අමාද තිබේ. ගිනි
 අවිය ද හොඳින් ශීඝ්‍ර ගා සුදානම් කොට තබා
 තිබේ. උදුන මත සුප් හැලිය උතුර යි.

ඔහු කදිමට රැවුල බා ඇති බව ද, ඇඳ
 සිටි කමිසයේ බොත්තම් හොඳින් පියවා ඇති
 බව ද දුටිමි. ඇඳුමේ ඉරණු තැන් කොතරම්
 සියුම් ලෙස මසා තිබුණි ද යත්, එසේ මැසූ
 තැනක් දැකීම අතිදුෂ්කර විය.

ඔහු සිය සුප් වේල මා සමග බෙදා
 ගත්තේ ය. මගේ දුම්කොළ මල්ල ඔහුට
 දුන්විට, තමා දුම් නොබොන බව මට කීවේ ය.
 ඔහු වැනිම නිහඬ ඔහුගේ බල්ලා වලිගය
 නොවැනුව ද මිත්‍රශීලී ලීලාවක් පෙන්වී ය.

ළඟම ගම්මානය දවස් එකහාමරකට
 වඩා දුරින් පිහිටි හෙයින් මා ඔහුගේ නිවසෙහි
 රාත්‍රිය ගත කළ යුතු යැයි එකඟතාවකට
 පැමිණියෙමු. ඊටත් වඩා, ඒ පළාතේ
 ගම්මානවල ස්වභාවය මම දැන සිටියෙමි.
 ගම් හතරක් හෝ පහක්, එකිනෙකට ඇතින්,
 කඳු බෑවුම්වල කරත්තවලින් ළඟාවිය හැකි
 පාරවල් අද්දරවූ ඕක් තුරු අරඹ මැද පිහිටා
 තිබිණි. මේ ගම්වල ජීවත්වූවෝ ලී අගුරු
 සාදන දැව කපන්නෝය. මේ තැන්වල ජීවිතය
 දුෂ්කර ය. ගිම්හානයේ වේවා, සිසිර සෘතුවේදී
 වේවා පැවැති එක හා සමාන කර්කශ
 දේශගුණය හේතුවෙන් එකිනෙකාට ඉතා
 සම්පව ජීවත් වූ පවුල් එකිනෙකාට එරෙහිව
 අරගල කළහ. දැඩි ශක්තිවන්තයින් පවා මේ
 දාහයෙන්, දැඩි ශීතලෙන් ගිලුන් වෙති. ස්ත්‍රීහු
 අසමගිකම් ආවිචාර. අගුරු විකිණීමේ පටන්
 දේවස්ථානයේ බංකුවල අසුන් ගැනීම දක්වා
 සෑම දෙයක් ගැනම සටන් හට ගත්තේ ය.
 එකිනෙක යහගුණ අතර ද, එකිනෙක දුර්ගුණ
 අතර ද සටන් පැවැතිණි. මේ අතර, නිරතුරුවම
 හමන මාරුතය ස්නායු කුපිත කළේ ය. සිය
 දිවි නසාගැනීම බහුලව සිදුවී ය. බොහෝ විට,
 මාරාන්තික උන්මාද රෝගීහු ද විසූහ.

දුම්කොළ නොඉරු ගොපල්ලා මල්ලක්
 ගෙන එහි වූ ඕක් බීජ මේසය මතට හැලුවේ ය.
 හොඳ බීජ නරක බීජවලින් වෙන් කරමින්

එකිනෙක බීජය වුවමනාවෙන් පිරික්සුවේ ය. මම පයිප්පය උරමින් සිටියෙමි. ඔහුට උපකාර කරන්නට සූදානම් වූ විට ඔහු මා වැළකුවේ එය ඔහුගේ රාජකාරිය යැයි කියමිනි. සැබැවින්ම සිය කාර්යයට ඔහු දැක්වූ සැලකිල්ල දුටු මම පෙරැත්ත නොකළෙමි. අප අතර වූ සංවාදය එපමණි. හොඳ බීජ ගොඩට සෑහෙන බීජ ප්‍රමාණයක් එකතු වූ පසු ඔහු ඒවා දහයේ ගොඩවල් ලෙස ගැන්නේ ය. මේ අතර, තවත් ඔක් බීජ බොහොමයක් ඉවත දැමුවේ ඒවා ඉතා සියුම් ලෙස පිරික්සමින් ඉතා කුඩා බීජ මෙන්ම යන්නම් හෝ පළද්දක් වූ බීජ හඳුනාගනිමිනි. ඉස්තරම් බීජ සියක් එකතු කරගත් පසු ඔහු බීජ තේරීම නතර කළේ ය. ඉන් පසු අපි නින්දට ගියෙමු.

මේ මිනිසාගේ ඇසුර මට සාමකාමී හැඟීමක් ගෙන ආවේ ය. දවසේ ඉතිරි කාලය මට ඔහු ඇසුරේ ගෙවිය හැකි දැයි ඔහුගෙන් විමසුවෙමි. ඔහු ඇඟවූයේ එහි අමුතු යමක් නැති බව ය. එසේත් නොවේනම් ඔහු මට අඟවා සිටියේ කිසිම දෙයකින් ඔහුට බාධාවක්, හිරිහැරයක් නොවන බව ය. මට ඒ විවේකය කොහෙත්ම අවැසි නොවූ නමුදු මා කුතුහලයට

පත්ව සිටි අතර, මේ මිනිසා පිළිබඳව වඩ වඩා දැනගන්නට මට වුවමනා වී ය. ඔහු සිය බැටළු රංචුව මුදා හැර ඔවුන් තණබිම වෙත ගෙන ගියේ ය. එසේ පිටත්වන්නට පෙර, ඔහු පරෙස්සමෙන් තෝරා ගන්නා ලද අර ඕක් බීජ පිරවූ කුඩා පැස දිය බඳුනක පෙගෙන්නට දැමීමේ ය.

ඔහු සිය මාපටැඟිල්ල තරම් සනකම්, මීටර එකහමාරක් පමණ දිග සැරයැටියක් වැනි යකඩ දණ්ඩක් රැගෙන යනු මම දුටුවෙමි. ඔහු ගමන් කළ මඟට සමාන්තරව මා ද ගමනට පිවිසියේ නිස්කාන්සුවේ ඇවිදින්නට යන්නෙකු මෙනි. ඔහු බැඳවන් තණ කවන බිම පිහිටියේ කුඩා තැනි බිමක පහළ කෙළවරේ ය. බැටළුවන් බලාගැනීම සිය බල්ලාට පවරා ඔහු උසබිමෙහි මා සිටි තැනට පැමිණියේ ය. මා අතින් සිදු වූ යම් වරදකට දොස් පවරන්නට ඔහු මා වෙත එන්නේ යැයි මම බියවීමි.

ඒ ඔහු ගමන් ගන්නා පාර ය. කරන්නට තරම් දෙයක් නැත්නම් ඔහු සමග එන්නැයි ඔහු මට ඇරියුම් කළේ ය. තවත් මීටර දෙසියක් පමණ කන්ද උඩට නැංගේ ය.

කන්ද මුදුනේ තැනක නතර වූ ඔහු යකඩ දණ්ඩෙන් බිම සාරන්නට විය. බීජ දැමූ පැස ඔහු ගෙනැවිත් තිබිණි. සැරූ සිදුරු තුළට එක් බීජය බැගින් දමා ඔහු ඒවා පස්වලින්, වැසුවේ ය.

ඔහු කඳු බෑවුමේ ඔක් බීජ පැළ කරමින් සිටියේ ය.

භූමිය ඔහුට අයත් එකක් දැයි මම විමසීමි. “නැහැ” යි ඔහු පිළිතුරු දුන්නේ ය. එය කාගේ භූමිය දැයි ඔහු දන්නේ ද? ඔහු දැන නොසිටියේ ය. එය පොදු ඉඩමක් යැයි ඔහු සිතා සිටියේ ය. එසේත් නැතහොත්, භූමිය ගැන එතරම් තැකීමක් නොකළ කාට හෝ අයිතිව තිබුණා විය හැකි ය. හිමිකරුවන්

කවුරුන් දැයි දැනගැනීමට ඔහු කරදර නොවී ය. මෙසේ ඔහු දැඩි වුවමනාවෙන් ඕක් ඇට සියය ඉන්දුවේ ය.

දිවා ආහාරයෙන් පසු ඔහු නැවතත් තවත් ඕක් ඇට තේරුවේ ය. මා දැඩි ඕනෑකමින් ප්‍රශ්න ඇසුවා විය හැකි ය; මන්ද, ඔහු ඒවාට පිළිතුරු දුන්නේ ය.

දැන් තෙවසරක් පුරා ඔහු මෙසේ හුදෙකලාවම ඕක් ඇට ඉඳුවමින් සිටී ය. ඔහු දැන් ඕක් ඇට දශලක්ෂයක් ඉඳුවා ඇත. මේ පැළවලින් අඩක්වත් මියත් විසින් විනාශකර දමනු ඇත. තවත් කොටසක් සොබා දහමේ මොනසම් හෝ ක්‍රමයකින් විනාශවනු ඇත. මේ අනුව, කිසිදු ගසක් නොතිබුණු මෙම භූමියෙහි ඕක් පැළ දස දහසක් වැඩෙනු ඇත.

ඔහුට වයස කොපමණ විය යුතු දැයි මා සිතන්නට වූයේ ඒ මොහොතේ ය. පැහැදිලිවම අවුරුදු පනහකට වැඩි විය යුතු ය. “අවුරුදු පනස් හයයි” ඔහු පැවසුවේ ය. එල්සියාද් බුද්දියේ - ඒ ඔහුගේ නම ය. කලකට පෙර ඔහුට තැනිතලාවේ ගොවිපළක් සතුව තිබිණි. ඔහුගේ ජීවිතයෙන් වැඩි කොටසක් ගෙවුණේ එහි ය. ඔහුට සිටි එකම පුත්‍රයා මියගියේ ය. ඉන් නොබෝ කලකට පසු බිරිඳ ද මියගියා ය. ඉන් පසු ඔහු සිය බැටළු රංචුව ද, බල්ලා ද කැටුව, මේම හුදෙකලා භූමියට පැමිණියේ ය. ගස් නොමැතිකමින් මෙම බිම කෙමෙන් මිය යමින් පවතින බව ඔහු නිගමනය කොට තිබිණි. වඩා වැදගත් කිසිවක් කරන්නට නොවූ හෙයින් ඔහු එම තත්ත්වය වෙනස් කරන්නට තීරණය කළේ ය.

තරුණ වියෙහි පසුවුව ද, හුදෙකලා ජීවිතයක් ගෙවමින් සිටි හෙයින් හුදෙකලා පුද්ගලයන්ගේ හදවත් සම්බන්ධයෙන් මුදු පිළිවෙළට කටයුතු කරන ආකාරය මම හොඳින් දැන සිටියෙමි. එහෙත්, මා මුරුදුක් කර තිබිණි. මටම ආවේණික ක්‍රමයට සතුව සෙවිවෙමි.

එහෙත්, අනාගතය පිළිබඳව සිතන්නට මා පෙලඹවූයේ ද මගේ තාරුණ්‍යයම ය. දෙවියන් තමන්ට දීර්ඝායුෂ දෙන්නේ නම්, තවත් වසර කිහිපක් ගතවන විට ඔහු කෙතරම් පැළ සිටුවා තිබිය හැකි ද යත්, මෙම ගස් දසදහස මහා සාගරයේ දිය බිඳක් බඳු වනු ඇතැයි ඔහු පැවසී ය.

බීච් ගස් බෝ කිරීම පිළිබඳව ද ඔහු කරුණු සොයා බලමින් සිටියේ ය. නිවෙස අසල බීච් බීජ පැළ කළ තවානක් විය. ආවරණ වැටකින් ඔහු බැටළුවන්ගෙන් ආරක්ෂා කළ ඒ කුඩා පැළෑටි කදිමට වැඩුණේ ය. ඔහු බීච් පැළ සිටුවන්නට කල්පනා කරමින් සිටියේ පසෙහි මීටර කිහිපයකට යටින් තෙතමනය රැඳී තිබුණු තැනිතලාවේ පහළ අද්දරේ ය.

ඊළඟ දිනයෙහි අපි වෙන්වීමු.

පස් වසරක් පැවැති 1914 යුද්ධය ඊළඟ වසරෙහි ඇරඹුණේ ය. පාබල හමුදා සොල්දාදුවකුට ගස් ගැන හිතන්නට වෙලාවක් කොයින් ද ? සත්‍යයම පවසන්නේ නම් මේ ගස් පිළිබඳ කටයුත්ත මා තුළ තදබල හැඟීමක් ඇති නොකළේ ය; එය මට පෙනුණේ මුද්දර එකතු කිරීම වැනි තවත් විනෝදාංශයක් ලෙස ය. මට එය අමතකව ගියේ ය. යුද්ධය නිමවීමත් සමඟ මා හමුදාවෙන් මුදාහරින ලද අතර, නිදහසේ පිරිසිදු වාතාශ්‍රය විඳීමේ මහා ඕනෑකමකින් පෙළුණෙමි. ඊට වඩා කිසිදු අදහසකින් තොරව, මම නැවත වරක් අර අතහැර දමන ලද පාළු පළාතේ පරණ මාර්ගය ඔස්සේ ගමන් ගත්තෙමි.

භූමිය වෙනස් වී නැත. කෙසේ වුව ද, මියගිය ගමට ඇතිත් බුමුතුරුණක් මෙන් කඳුවැටි වසා සිටි අළු පැහැ මිදුමක් බඳු යමක් දිස්විය. දෙදිනකට පෙර පටන්ම මගේ සිහියට පැමිණියේ ගොපල්ලා ය. “ගස් දස දහසක්” මම මටම කොඳුරා ගත්තෙමි. “ලොකු ඉඩක් වහගෙන ඇති.”

ගතවූ පස්වසර පුරා බොහෝ මිනිසුන් මියයනු මා දැක තිබිණි. එහෙත්, බුද්ධියේගේ මරණය පිළිබඳව සිතෙහි මවා ගැනීමට මට හැකියාවක් නොවී ය. මන්ද, වෙසෙසින්ම, විසිවයස්වල පසුවන තරුණයෙකු පනස්වියේ පසුවන මිනිසෙකු ගැන සිතන්නේ මිය යෑම මිස සිදුවන්නට අන් කිසිවක් ඉතිරිව නැති මහලු හාදයෙක් ලෙසට ය.

ඔහු මියගොස් නොසිටියේ ය. සැබවින්ම ඔහු ජීවයෙන් පිරී සිටියේ ය.

ඔහු සිය රැකියාව වෙනස් කොට ඇත. දැන් ඔහුට සිටියේ බැටළුවන් හතර දෙනෙකු පමණි. එහෙත්, එම හිලව්වට ඔහු සතුව මී මැසි කුඩු සියයක් පමණ තිබුණේ ය. ගස්වලට හානිකරන හෙයින් ඔහු බැටළුවන් ඇති කිරීම නතර කොට ඇත.

පුද්ගලයන් තමාට කිසි කරදරයක් සිදු නොවූ බව ඔහු කීවේ ය. ඒ බැව් මටම දැකගත හැකි විය. ඔහු කිසිවකින් නොකැලඹී සිය පැළ සිටුවීම කරගෙන ගියේ ය.

එක් දහස් නවසිය දහයේ දී සිටුවන ලද පැළ දැන් මටත් ඔහුටත් වඩා උස ගොස් ය. දර්ශනය සිත් කාවදිනසුලු ය. මම මුඛින් නොබැණ බලා සිටියෙමි. ඔහු ද නොදෙඩූ හෙයින් අපි මුළු දිනයම ගස් අතර සක්මන් කරමින් නිහඬව ගත කළෙමු. වනාන්තරය කොටස් තුනකි. එය කිලෝමීටර එකොළහක් පුරා පැතිරුණේ ය. වනයෙහි පුළුල්ම කෙළවරෙහි පළල කිලෝමීටර තුනකි. මේ සියල්ල පැන නැගුණේ කිසිදු කාර්මික සහයක් නොමැතිව, එකම පුද්ගලයෙකුගේ දැතින් හා හදවතින් යැයි සිතූ කල විනාශ කිරීම සම්බන්ධයෙන් මෙන්ම අනෙක් කාරණා සම්බන්ධයෙන් මිනිසා දෙවියන් තරම්ම බලවත් නොවේ දැයි මගේ හිතට තදින්ම වැදුණේ ය.

||

එහෙත්, වෙනස සිදුවුණේ කොතරම් සෙමින් ද යත්, විය ගණන් නොගැනුණේ විශ්මයක් ඇති නොකළේ ය. සාවුන් සහ වල් උගුරන් සොයා කඳු මත දඩයමේ ගිය දඩයක්කරුවෝ පැතිරෙන කුඩා ගස් දුටුව ද, ඔවුන් විය දුටුවේ මහා පොළොවේ සුපුරුදු එකට එක කිරීම ලෙස ය. මේ මිනිසා කරගෙන ගිය කාර්යට කිසිවෙකු හානියක් සිදු නොකළේ ඔවුන් ඔහු සැක නොකළ බැවිනි. එසේ කළා නම් ඔවුන් ඔහුට බාධා සිදු කරන්නට ඉඩ තිබිණි. එහෙත්, ඔහු කිසිවිටෙක සැකයට බඳුන් නොවී ය. මේ සා අත්පාලකයන් තනාගැනීමේ කාර්යයක් කිරීම සඳහා එතරම් අහමස හා දැඩි කිසිවෙකු සිටින්නේ යැයි ගම්වැසියන් හෝ පරිපාලකයන් අතරින් සැක කරන්නට දී සිටියේ කවරෙක් ද ?

||

ඔහු සිය අදහස ක්‍රියාත්මක කොට තිබිණි. ඇස පෙනෙන තෙක් මානයේ ඊට සාක්ෂි තිබුණේ ය. බිච් පැළ මගේ උසට වැඩි ඇත. ඕක් ගස් දැන් ලොකු ය. කඳ සනකමිය. ලැටි ගාන මියන් වැනි සතුන්ගේ අන්තරායෙන් මිදී ඇත. සොබා දහමේ සැලැසුම් අනුව මේ නිර්මාණය විනාශ කිරීමට නම් දැන් සුළු සුළුගත්ම අවැසි ය. මා වර්දුන් පළාතේ සටන්

කරමින් සිටිය දී, එනම් 1945 ට පස් වසරකට පෙර සිටුවන ලද බර්වි පැළ ආධම්බරයෙන් සිටගෙන සිටින ආකාරය ඔහු මට පෙන්වීය. ඔහු ඒවා පැළකොට තිබුණේ පොළොව මතුපිටට ආසන්නයේ ජලය ඇතැයි ඔහු නිවැරදිව විශ්වාස කළ තැනිබිම් බැවුම්වල ය. නියතවම මනා වනස්පතීන් වනු ඇති මේ ළමා තුරු බාලිකාවන් මෙන් ළපටි ද සුමුදු ද විය.

එමෙන්ම මෙම නිමැවුම දාම ක්‍රියාවලියක් බව විද්‍යාමාන විය. ඔහු ඒ ගැන එතරම් සැලකිල්ලක් නොදැක්වී ය. මුරණ්ඩු ලෙස සිය කාරිය දිගටම කරගෙන ගියේ ය. ගම්මාන කරා ගිය මට, ජීවිතයේ මතක ඇති කාලයටම වියළි පැවැති දොළ පාරවල් දිගේ ජලය ගලා යන ආකාරය දක්නට ලැබිණි. ඔහු මට පෙන්වූ වඩාත්ම සිත් කාවදින පෙරළිය එයයි. ඉතා ඇත අතීතයේ දී ද මෙම දොළ පාර ජලය ලබා දුන්නේ ය.

මා කලින් සඳහන් කළ ඇතැම් දුක්බිත ගම්මාන ඉදිව තිබුණේ ඉපැරැණි රෝම ජනාවාස පිහිටි අඩවියේ ය. මෑත කාලයෙහි, දිය බිඳක් ලබා ගැනීමට වැසි ජලය රැස්කර තැබෙන ටැංකි අවැසිව පවතින මේ අඩවියෙහි කැණීම් සිදුකළ පුරා විද්‍යාඥයන්ට බිලිකොකු හමුව තිබිණි.

සුළඟ ද බිජ විසුරුවා හරිමින් කාරියෙහි නිරතව සිටියේ ය. ජලය නැවත මතු වීමත් සමග විලෝ සහ ඔසියර් තුරු ද, තණබිම් ද, උද්‍යාන ද, මල් ද ජීවත්වීමට යම් හේතුවක් ද යළි මතු වුණේය.

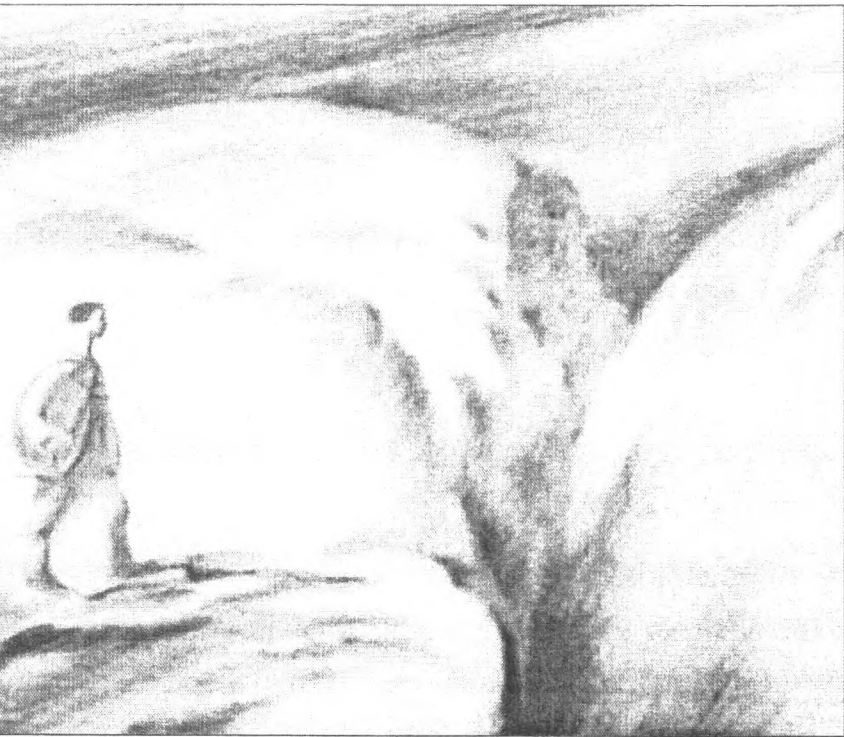
එහෙත්, වෙනස සිදුවුණේ කොතරම් සෙමින් ද යත්, එය ගණන් නොගැනුණේ විශ්මයක් ඇති නොකළේ ය. සාවුන් සහ වල් උරන් ~~සොසා කඳු මත දඩයමේ ගිය දඩයක්කරුවෝ පැතිරුණ කුඩා ගස් දුටුව ද,~~ ඔවුන් එය දුටුවේ මහා පොළොවේ සුපුරුදු

එකට එක කිරීම ලෙස ය. මේ මිනිසා කරගෙන ගිය කාරියට කිසිවෙකු හානියක් සිදු නොකළේ ඔවුන් ඔහු සැක නොකළ බැවිනි. එසේ කළා නම් ඔවුන් ඔහුට බාධා සිදු කරන්නට ඉඩ තිබිණි. එහෙත්, ඔහු කිසිවිටෙක සැකයට බදුන් නොවී ය. මේ සා අත්‍යාලංකෘත ත්‍යාග ශීලී කර්තව්‍යයක් කිරීම සඳහා එතරම් අනම්‍ය හා දැඩි කිසිවෙකු සිටින්නේ යැයි ගම්වැසියන් හෝ පරිපාලකයන් අතරින් සැක කරන්නට දී සිටියේ කවරෙක් ද ?

එක්දහස් නවසිය විස්ස වසර ගෙවෙන්නට පෙර නැවත මම එල්සියාද් බුදියේ දකින්නට ගියෙමි. දෙවියන් වහන්සේ, උන්වහන්සේගේ දැනට යමකට යෙදවූ විට, ඒ බව දන්නේ දෙවියන් වහන්සේ පමණක් වුව ද, බුදියේ තීරණයක් ගත නොහැකිව හෝ සැකමුසුව සිටිනු මම කිසිවිටෙකක් නොදුටුවෙමි. එහෙත්, ඒ සා ජයග්‍රහණයක් ළඟා කරගන්නට කම්කටුලු ජයගැනීම අවශ්‍ය ය. ඒ සා ඕනෑකමක ජයග්‍රහණය සහතික වීමට, අපේක්ෂා භංගත්වයට එරෙහිව සටන් කිරීම අවශ්‍ය ය. එක් වසරක ඔහු මේපල් පැළ දසදහසක් ඉන්දවී ය. ඒ සියල්ලම මළේ ය. ඊළඟ වසරේ ඔහු මේපල් වැවීම නවතා නැවතත් බිච් වගාවට බැස්සේ ය. බිච් ඕක්වලටත් වඩා සාර්ථක වී ය.

ඔහුගේ මෙම අසාමාන්‍ය චරිතය පිළිබඳව සැබෑ අදහසක් ලබා ගැනීම නම්, ඔහු අත්‍යන්තයෙන්ම හුදෙකලාවේ වැඩ කළ බව අමතක නොකළ යුතු ය. කෙතරම් හුදෙකලාවේ දැයි යත්, ඔහුගේ කතා කිරීමේ පුරුද්ද නැතිව ගියේ ය. නොඑසේ නම් ඒ පිළිබඳ වුවමනාවක් ඔහු නොදුටුවා විය හැකි ය.

1933 දී කැලෑව ගැන දැන ගැනීමෙන් විමකියට පත් කැලෑ පාලකයෙක් ඔහු හමුවීමට පැමිණියේ ය. මේ ස්වාභාවික වනාන්තරය ගිනි ගැනීමට ඉඩ ඇති හෙයින් එළිමහනේ

ගිනි නොදල්වන ලෙස කැලෑ පාලකයා ඔහුට නියම කළේ ය. වනාන්තරය ඉබේ වැවී ඇති බව ඔහුට අසන්නට ලැබුණේ මෙම කැලෑ පාලකයාගෙනි.

මේ සිද්ධිය හට ගන්නා විට, සිය නිවෙසට කිලෝමීටර දොළහකට ඇතිත් බිච් පැළ සිටුවීම පිළිබඳව ඔහු තීරණයකට එළඹෙමින් සිටියේ ය. එහා මෙහා ගමන වැළැක්වීමට - මන්ද, ඔහු ඒ වනවිට හැත්තෑපස් හැවිරිදි වියේ පසුවිය. - පැළ සිටුවන සාවියේම ගලින් කුඩා නිවෙසක් තනාගන්නට සැලැස්සුම් කළේ ය.

එක්දහස් නවසිය තිස් පහේදී වචනයේ පරිසමාප්තාර්ථයෙන්ම 'පරිපාලන දූත පිරිසක්' මේ 'ස්වාභාවික වනාන්තරය' පිළිබඳව සොයා බලන්නට පැමිණිය හ. 'ජලය හා වනාන්තර පිළිබඳ අමාත්‍යාංශයේ වැදගත් නිලධාරියෙක් ද කාර්මික ශිල්පීන් කිහිපදෙනෙක් ද දූත පිරිස අතර වූහ. බොහෝ නිෂ්ඵල වදන් දොඩන ලදී. යමක් කළ යුතු බව තීරණය කෙරිණි. එහෙත්, වාසනාවට එකම එක නිෂ්ඵල දෙයක්: වනාන්තරය රජයේ ආරක්ෂාව යටතට පත්කිරීම සහ අගුරු නිපදවීම සඳහා කිසිවෙකුට එහි යෑම තහනම් කිරීම හැරුණු

විට කිසිවක් සිදු නොවී ය. නිරෝගිව වැඩුණු මෙම තරුණ වනස්පතීන්ගේ සුන්දරත්වය දුටු විට කෙනෙකු තුළ ලොබ ඇති වීම නොසිදුවිය හැකි දෙයක් නොවී ය. වනාන්තරය ඇගේ ආකර්ෂණ ශක්තියෙන් වන නිලධාරියා වසගයට ගෙන තිබිණි.

දූත කණ්ඩායමෙහි ප්‍රධාන වන නිලධාරියා මගේ මිතුරෙක් විය. මෙම විස්මය මම ඔහුට පැහැදිලි කළෙමි. එළැඹුණු සතියේ දිනක අපි එකතු වී බුද්දියේ බලන්නට ගියෙමු. පරීක්ෂණ සිදු කළ අඩවියට කිලෝමීටර විස්සක් පමණ දුරින් බුර්දියේ වැඩෙහි යෙදී සිටියේ ය.

මෙම වන නිලධාරියා මා සමග හාද වී සිටියේ නිකමටම නොවේ. ඔහු මේ දේවල අගය දැන සිටියේ ය. නිහඬව සිටිය යුතු ආකාරය ද ඔහු දැන සිටියේ ය. තෑගි ලෙස මා රැගෙන ගිය බිත්තර කිහිපයක් මම බුර්දියේට දුන්නෙමි. අපේ කෑම තිදෙනාම අතර බෙදා ගත්තෙමු. ඉන් පසු නිහඬව භූමි දර්ශනය දෙස බලාගෙන කල්පනාවේ ගැලී සිටියෙමු.

අප පසුකර පැමිණි කඳුකරය මීටර හයක් හෝ හතක් උස ගස්වලින් වැසී තිබිණි. 1913 දී මේ අඩවියෙහි පෙනුම මගේ මතකයට නැගිණි: කාන්තාරයක්... නිස්කාන්තුවේ දිගටම වැඩ කිරීම... නින්නාද නංවමින් හමන කඳුකර සුළඟ... ඔහුගේ සකසුරුවම් බව සහ මේ හැම දෙයකටම වඩා ඔහුගේ ආත්මයෙහි සන්සුන්භාවය ඔහු ගාම්භීර, සෞඛ්‍ය සම්පන්න මිනිසෙකු බවට පත්කර තිබුණේ ය. ඔහු දෙවියන් වහන්සේගේ ක්‍රීඩකයෙකි. තව හේක්ටයාර කීයක් ගස්වලින් ආවරණය කරන්නේ දැයි මම ඔහුගෙන් ඇසුවෙමි.

මගේ මිතුරා ආපසු යන්නට පෙර, භූමියට වෙසෙසින්ම ගැලපෙන්නේ යැයි ඔහුට හැඟුණු ගස් විශේෂ කිහිපයක් පිළිබඳව ප්‍රංචි යෝජනාවක් ගෙන ආවේ ය. එහෙත්, ඒ

පිළිබඳව අවධාරණය නොකළේ ය. මන්ද, ඔහු මට පසුව පැවසුවේ “මේ හාදයා මේ වගේ දේවල් ගැන මට වඩා දන්නවා. ඒ වගේම තමයි මිනිහා සතුටින් ඉන්න අපුරු ක්‍රමයක් හොයාගෙන තියෙනවා” කියා ය.

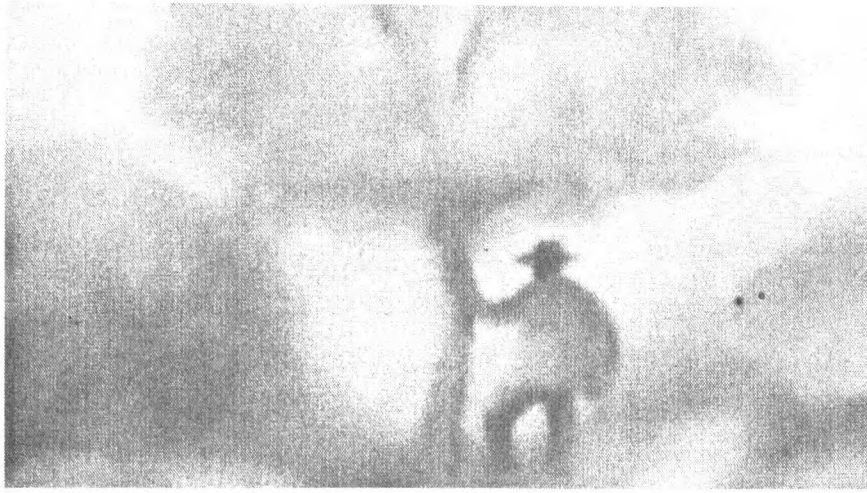
වනාන්තර ආරක්‍ෂා වූයේ ද, ඉන් මෙම මිනිසාගේ සතුට රැකුණේ ද, මෙම වගා නිලධාරියාට පින් සිදුවන්නට ය. ඔහු වනයේ ආරක්ෂාවට වන නිලධාරීන් තිදෙනෙකු පත්කොට ඔවුන්ට කොතරම් දැඩි ලෙස කරුණු පහදා දුන්නේ ද යත්, දැව කපන්නන් අල්ලස් ලෙස ජෝගු පුරා ගෙන ආ වයින් ඔවුහු ප්‍රතික්ෂේප කළහ.

1939 යුද්ධය පැවැති අවධිය හැර වනාන්තරය විශාල අනතුරුවලට මුහුණ නොදුන්නේ ය. එකල වාහන ධාවනය කරවන ලද්දේ දැව මද්‍යසාරවලිනි. දැව කොපමණ තිබුණත් ප්‍රමාණවත් නොවී ය. 1910 දී ඔවුන් ඇතැම් ඕක් ගස් කපා හෙළීම ඇරඹුව ද, ගස් පිහිටියේ ප්‍රධාන මාර්ගයට ඉතා ඇතින් බැවින් එය පාඩු සහගත විය. ව්‍යාපෘතිය අතහැර දමන ලදී.

ගොපල්ලා මේ පිළිබඳව කිසිවක් නොදන්නේ ය. කිලෝමීටර තිහකට එපිටින් ඔහු දිගටම සිය කාර්යයෙහි යෙදී සිටියේ 1914 යුද්ධය ගැන මෙන්ම 1939 යුද්ධය ගැන ද කරදරයට පත් නොවෙමිනි.

එක්දහස් නවසිය හතළිස්පහේ ජුනි මාසයේ දී අවසන් වතාවට මම එල්සියාද් බුද්දියේ දුටුවෙමි. එවිට ඔහු අසුහන් වැනි වියේ පසුවී ය. තවත් වරක් මම කැලෑ අධිපාර දිගේ ගමන් ඇරඹුවෙමි.

යුද්ධය මුළු රටම අවුල් සහගත තත්ත්වයකට ඇද දමා පැවැතිය ද, දැන් ඩුරාන්ස් මිටියාවන හා කඳුකරය අතර කෝච් රථයක් ධාවනය විය. මෙම ශීඝ්‍ර ගමනාග

මන ක්‍රමයට මම ද නැඹුරු වීමි. මගේ මුල් ගමන්වල දී මා දැන සිටි මං සලකුණු කිසිවක් මට හඳුනාගත නොහැකි වී ය. එමෙන්ම මට දැනුණේ මේ මාර්ගය මට මුළුමනින්ම ආගන්තුක තැනකට මා ගෙනයන සෙයකි. මා පසුකොට යමින් සිටියේ කලක් නටබුන් සහිත පාළු අඩවියක් වූ ඒ ප්‍රදේශයමදැයි සැකහැර දැනගනු පිණිස මම ගමක නමක් සඳහන් කළෙමි. කෝච් රථය මා වර්ගොන්ස් ගමෙහි බැස්සවී ය. 1913 දී එය පදිංචිකරුවන් තිදෙනෙක් පමණක් සිටි, නිවාස දහයක් හෝ දොළහක් සහිත කුඩා ජනාවාසයකි.

මේ ගම්වැසියෝ එකිනෙකාට වෛර කරමින්, උගුල් අටවා සතුන් දඩයම් කරමින්, ජීවත්වූ වනවාරීහු ය. ශාරීරිකව මෙන්ම ආධ්‍යාත්මිකව ද ඔවුහු ප්‍රාග් ඓතිහාසික මානවයාට සමාන වූ හ. ඔවුන් වටකොට සිටි, අත්හැරදමන ලද නිවාස කෙමෙන් කටුපඳුරුවලින් ගිලගන්නා ලදී. ඔවුනට ජීවිතාපේක්‍ෂා නොවී ය. ඔවුනට ජීවිතය යනු මරණය පැමිණෙන තුරු බලා හිඳීමක් විය. එය කෙනෙකු යහපත සඳහා නැඹුරු කරවීමක් නොවී ය.

ඒ සියල්ල වෙනස් වී ඇත. සුළගේ පවා ඒ වෙනස තිබිණි. බොහෝ කලකට පෙර මා පිළිගත් මාග, බිහිසුණු මාරුතය වෙනුවට මුදු සුවඳ සුළගක් මට කෙදිරුවේ ය. ඉහළින් පැමිණියේ ගලා බසින දියේ මුහුමුව ය. ඊටත් වඩා විස්මයජනක කාරණය වූයේ විලකට සැබැවටම ජලය ගලා බසින හඬයි. දිය මලක් නිර්මාණය කරනු ලැබ තිබිණි.

එහෙත්, මගේ හදවත වඩාත්ම පැහැර ගන්නේ වතුර මල අසල සිටුවා තිබුණු දෙනි පැළයකි. අවුරුදු හතරක්වත් වයස් වූ එය, විවාද රහිතවම මළවුන්ගෙන් නැගී සිටීමේ සංකේතයකි.

අපේක්ෂා සහගත ශ්‍රමය අවැසි දෙයක් බව වර්ගෝන්ස් ගම්මානය පෙන්වා දී තිබේ. අපේක්ෂාව යළි පැමිණ ඇත. ඔවුහු නටබුන් ඉවත්කොට, කැඩී බිඳී ගිය බිත්ති කඩා දමා නව නිවෙස් තනා ඇත. කපරාරු කරන ලද නව නිවාස ගෙදයන්වලින් වට විය. නිවැසියෝ එළවළු සහ මල්-ගෝවා, රෝස, ලික්ස්, සලාද කොළ වැනි දෑ, වගා කළ හ. දැන් එය ඕනෑම කෙනෙකු ජීවත්වන්නට කැමැති තැනක් වී තිබිණි.

එතැන් සිට මම පා ගමනින් ඉදිරියට ගියෙමි. අපි යන්තමින් යුද්ධයෙන් ගැලවී සිටියෙමු. ජීවිතයට මුළුමනින්ම අතුරුදහන්වීමට යුද්ධය අවකාශ දී නොතිබුණේ ය. ලාසරස් ඔහුගේ සොහොන් ගැබින් පිටතට පැමිණ සිටියේ ය. කඳුකරයේ පහළ බෑවුම්වල බාර්ලි, රයි යායවල් දිටිමි. පටු දෙණිපෙත්වල තණබිම් පලා පැහැයෙන් බැබළුණේය.

එක්දහස් නවසිය දහතුනේ දී මා දුටු නටබුන් සහිත මේ අඩවිය, දැන් මනා ලෙස සැලැසුම් කරන ලද ගොවිබිම් යායකි. ප්‍රීතිමත් සුව පහසු ජීවිතය පිළිබඳ සලකුණකි.

වැස්සෙන් හා හිමෙන් පෝෂණය වූ පැරැණි දිය උල්පත් දැන් වනාන්තරය මගින් රඳවාගෙන ඇති බැවින්, නැවතත් ගලා බසිමින් තිබේ. ඇළ පාරවල් ඔස්සේ ඒ දිය ගොවිබිම්වලට හරවා තිබේ. මේපල් තුරු යායක් අතරට මැදිවූ ගොවිබිම් පසෙකින් ඇති දියමල් විසිරෙන පොකුණු වටා, මිංචි බුමුතුරුණු ය.

ගම්මාන නැවත ඉදිවී ඇත. මිල අධික තැනි බිම්වල සිට තාරුණ්‍යය ද, ගමන් බිමන් ද, උද්යෝගයද රැගෙන රැකියා නියුක්තික තරුණ ජනයා පැමිණෙමින් සිටිති. මහ මග ගමන් කරන ඔබට මුණගැසෙන්නේ හොඳ ශරීර සනීපයෙන් සිටින මිනිසුන් සහ ගැහැනුන් ය. සාම්ප්‍රදායික ගැමි උත්සවවල රසය නැවතත් උකහාගත් බාලක බාලිකාවන් ය.

දැන් සරුසාර ජීවිත ගතකරන හෙයින් හඳුනා ගැනීමට අපහසු මුල් පදිංචිකරුවන් හා නව ආගමනිකයන් ද ඇතුළු දස දහසකට වැඩි ප්‍රදේශවාසීන් සිය සතුට සම්බන්ධයෙන් එල්සියාද් බුද්දියේට ණයගැතිය.

මුහුණ දෙමින් පවත්නා සියලු අවාසි සහගත තත්ත්වයන් නොතකා, තමා සතු සරල භෞතික හා ආධ්‍යාත්මික සම්පත් ගැන පමණක් විශ්වාසය තබා කාන්තාරයක් පොරොන්දු දේශයක් බවට හැරවිය හැකිවූ බව සලකා බලන විට මනුෂ්‍ය ස්වභාවය ප්‍රශංසනීය නොවන්නේ ද ?

ස්ථිරසාරභාවය, ආත්මයේ ශ්‍රේෂ්ඨත්වය, මෙම වෙනස ගෙනඒමට අවැසි වූ පරාර්ථකාමී කැපවීම ගැන සලකා බලනවිට දෙවියන්ට තරම්වන කර්තව්‍යයක් කළ මෙම මහලු විශිෂ්ට මිනිසා ගැන ගෞරවයකින් මගේ ඇතුළාන්තය පිරී යයි.

එල්සියාද් බුද්දියේ 1947 දී බතෝන් නුවර සාත්තු නිවාසයකදී මිය ගියේ ය.

ප්‍රංශ ලේඛක **Gean Giono** විසිනි.

මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ - මිථ්‍යාව හා යථාර්ථය

කිසියම් මියගිය සාහිත්‍යධරයෙකු “මිථ්‍යා විශ්වාසයක්” හෝ “අබිරහසක්” බවට හෝ පත්කිරීමට දරන උත්සාහය වනාහි එම දේශයේ සාහිත්‍යයේ පමණක් නොව, එහි සමාජයේ ද පරිහානිය පෙන්නුම් කරන නොවරදින ලකුණකි.

මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ (1891-1976) පදනම් විරහිත ස්ථම්භයක් මත ගොඩ නගා සිටුවීමට තැත් කරන්නන්ගේ ආධාරයක් නොමැතිව වුව ද ඔහු තවමත් මේ රටේ කලා සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ මූලික ස්ථානයක් දරයි. ඔහු මෙම මූලික ස්ථානය දරන්නේ විද්වතෙකු, ලේඛකයෙකු හා චින්තකයෙකු හැටියට තමන් තුළ වූ නොයෙකුත් සීමාවන් තිබිය දීය. ඇත්ත වශයෙන්, ඔහු ජීවත්වුණු හා වැඩ කටයුතු කළ

ජන සමාජයෙන් උරුම කොට ගත් ඔහුගේ සීමාවන් යටපත් කිරීමට දැරීම අනාගත ලේඛක හා ප්‍රාඥා පරපුරට කරන අපරාධයකි. මෙම අපරාධය දැන් සිදු කරගෙන යනු ලැබේ. අදක්ෂ භාවයට වඩාත් සුදුසු වූ වාසනාවනක් නොමැති හෙයින් ඇතැම් විට මෙම මිය ගිය පුද්ගලයාගේ ප්‍රසිද්ධියෙන් ජීවත්වීම සඳහා දරන ප්‍රයත්නයක් ද ඇත. නොඑසේ නම් මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ නියම සේවය පිළිබඳ බැඳුරුම් හා විද්‍යාත්මක ඇගයීමක් නොකිරීමට හේතුවක් නොමැත.

මෙම ලිපිය ලියන අය පුද්ගලිකව හා මාර්ටින් වික්‍රමසිංහයන්ගේ කෘතීන්ගෙන් දන්නා පරිදි, මාක්ස්, හා ලෙනින්ගේ දේශීය අනුකාරකයින් හෝ ලංකාවේ වාමවාදය හෝ ගැන ගෞරවයක් නොතිබිණි. අපගේ නමව

බුද්ධිමත් පරපුර උකහා ගැනීම සඳහා නියම වාමාංශික දේශපාලන සංවිධානයක් දැන් මේ රටේ නොතිබීම හේතු කොට ගෙන ඔවුන් හුදෙක් කලාව හා සාහිත්‍යය තුළින් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ තත්ත්වයක් පහළ වී ඇත. කෙසේ වුව ද, මෙය තාවකාලික ප්‍රපංචයකි. විශේෂයෙන්ම, ධනේශ්වර ක්‍රමය හා සංවිධාන මගින් සමාජ අර්බුදය විසඳිය නොහැකි නිසා එය නව වමක් ගොඩනැගීම සඳහා රුකුල් දීමට ද පිළිවන. මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ කෘතීන් පිළිබඳ කිසිම විද්‍යාත්මක විග්‍රහයකින් තොරව ඔහු උතුම් ස්ඵම්භයක ඇඟ කිලි පොළන මුදුනක් මත නගා සිටුවීමට දරන තැනෙහි නියම අරුත රැඳී ඇත්තේ, අනාගත බුද්ධිමත් පරපුර මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ විසින් සලකුණු කොට දක්වන ලද සීමාවන්ගෙන් ඔබ්බට ගොස් තම සුරක්ෂිත අභ්‍යුපගමයන් වනසා දමා වි යයි වර්තමාන “ප්‍රාඥයින්ට” තිබෙන බිය තුළ යි.

ඩාවින්ගේ ඉගැන්වීම් සිංහල පාඨකයාට හඳුන්වා දීමේ පුරෝගාමියා මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ විය. වර්තමාන විද්‍යාත්මක නියාමයන් පැහැදිලි කිරීමේ කාර්යය සඳහා සිංහල භාෂාව වුව ද සුබනමාව නොතිබුණු අවධියක මෙය එසේ මෙසේ කාර්යයක් නොවී ය. එසේ වුව ද, වර්තමාන චින්තනයන්ගෙන් සෑහෙන් ප්‍රමාණයක් උකහා ගෙන තිබුණත්, මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ ස්වීය නිර්මාණයන් අප සමාජයේ පාරම්පරික ශුභවාදී ලක්ෂණයන් පෙන්නුම් කළේ ය.

“ලෝකයේ ඇති සියලු දේ කෙමෙන් වැඩෙයි” යි ඔහු කීය. “මනුෂ්‍ය වර්ගයා ද පිරිපුන් බව කරා කෙමෙන් වැඩෙයි. වඳුරු වර්ගයේ සතකු වෙනස් වීමෙන් ආදී කාලීන ගල් වැද්දා උපන්නේ ය. ඒ වැදී මිනිසා වෙනස් වීමෙන් වර්තමාන නැණවත් මිනිසා පහළ විය. කුසලාකුසල විඤ්ඤාණය ලැබුවේ ගල් වැද්දා නොව නැණවත් මිනිසාය. මේ පරිණාමය සිදුවූයේ අවුරුදු කෝටි ගණනක

ඇවෑමෙනි. තව අවුරුදු හත් අට සියකින් නොවේ නම් විසි තිස් දහසකින් තුනීවූ වස්තු තණ්හාවෙන්, ඉරිසියාවෙන්, කොරෝදෙන්, මදයෙන්, මානසෙන් යුතු උත්තර මිනිස් වර්ගයක් ලෝකයේ පහළ වෙතියි සිතිය යුතු නොවේ ද?” (ශ්‍රී ලංකාදීප, 1970 නොවැම්බර් 13, “සමාජවාදයේ උතුම් අරුත් හා සමඟි පෙරමුණ”)

මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ චින්තනයට යතුර මෙම ඡේදය තුළ ගැබ්ව ඇතැයි කිව හැකි ය. ඔහු මෙහි දී පරිණාමවාදය කොතරම් අන්තයට ගෙන ගොස් ඇද්දැයි කියතොත් පරිනාමවාදයේ ඇති සුදුස්සා ඉතිරිවීම පිළිබඳ තත්ත්වය ඔහුට අමතක වී මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ සංකල්පයට මුහු වන උත්තර මිනිසා හොඳම මිනිසා නොව, ඕනෑ දෙයකට ඔරොත්තු දෙන මිනිසා බව මතක තබා ගත යුතු ය.

මිනිසා නිරායාසයෙන් උත්තර මට්ටමට පත්වනු ඇතැයි මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ විශ්වාස කෙළේ ය. ඇතැම්විට මෙය කර්මවාදයේ බලපෑමකි. එහෙත් ඕනෑම ආකාරයක නිරායාස්වාදයක්, කර්මවාදයට පටහැනි වන්නේ නොවේ ද?

මට පෙනෙන අන්දමට, සමාජ පරිණාමයේ හරය වන උසස් තලයකට පිවිසීම සඳහා වූ මනුෂ්‍යයාගේ සවිඥානික කාර්ය සම්භාරය, කෙරෙහි එතරම් සැලකිල්ලක් වික්‍රමසිංහ නොදැක්වීය. එහෙයින් මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ පරස්පරයකට, කිසියම් උභතෝටිකයකට මුහුණ පෑවේ ය. විශේෂයෙන්ම සමාජ පෙරළි සම්බන්ධයෙන් ඔහු පළ කළ අදහස් තුළ මෙය පිළිබිඹු විය. උදාහරණයක් වශයෙන්, 1971 අප්‍රේල් සිද්ධීන් ඔහු විස්තර කළේ. “සිංහල අවුරුද්ද හා වෙසක් උළෙල යන උසස් සමාජ උත්සවයන්ට ද පටහැනි හිතුවක්කාර කළහයක්” ලෙස ය. (ශ්‍රී ලංකාදීප, 1971 මැයි 7 (වෙසක් පෝය හා නොමග ගිය තරුණයෝ”). බලයේ

මට පෙනෙන අන්දමට, සමාජ පරිණාමයේ හරය වන උසස් තලයකට පිවිසීම සඳහා වූ මනුෂ්‍යයාගේ සවිඥානික කාර්ය සම්භාරය කෙරෙහි විතරම් සැලකිල්ලක් විකුමසිංහ නොදැක්වීය. විහෙයින් මාර්ටින් විකුමසිංහ පරස්පරයකට කිසියම් උභතෝට්කයකට, මුහුණ පෑවේ ය. විශේෂයෙන්ම සමාජ පෙරළි සම්බන්ධයෙන් ඔහු පළ කළ අදහස් තුළ මෙය පිළිබිඹු විය. ප්‍රජාහරණයක් වශයෙන්, 1971 අප්‍රේල් සිද්ධීන් ඔහු විස්තර කළේ. “සිංහල අවුරුද්ද හා වෙසක් උළෙල යන උසස් සමාජ උත්සවයනට ද පටහැනි හිතුවක්කාර කළහයක්”-ලෙස ය.

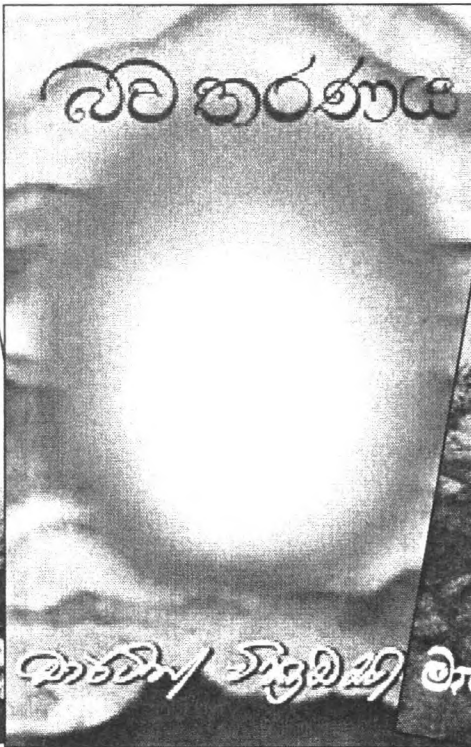
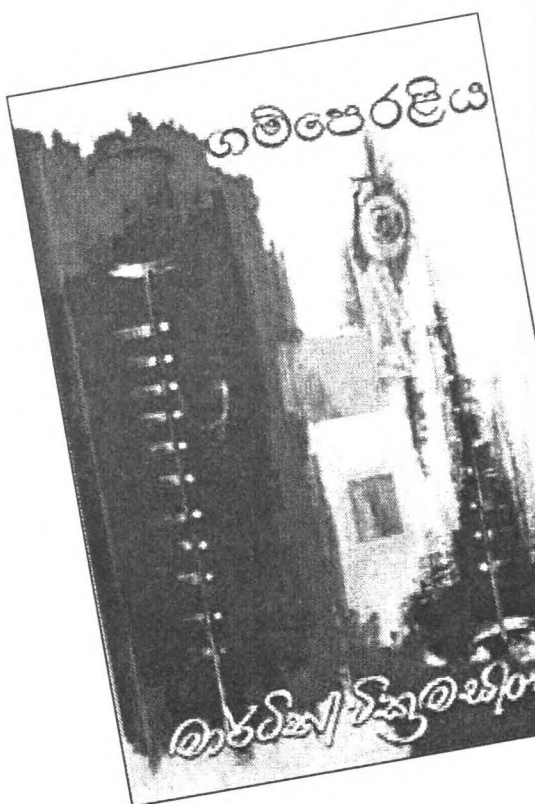
සිව් රජය, ප්‍රාථමික අවි ආයුධ රැගත් තරුණයින් පිරිසකට එරෙහිව, නූතන අවි ආයුධ හා විදේශ ආධාර සහිතව, සිංහල අවුරුද්ද සහ වෙසක් උළෙල තිබියදීත් “යුද්ධයක්” දියත් කරගෙන යද්දී මෙවැනි ප්‍රකාශයක් කිරීම, අඩුම වශයෙන් සලකතොත්, තක්සේරුවක් කිරීමේ නොහැකියාව පෙන්නුම් කරයි. 1971 දී තරුණ පරපුරේ කොටසක් විසින් කරන ලද මෙම නැගිටීම සම්බන්ධයෙන් පක්ෂග්‍රාහී පුවත්පත් විසින් පතුරුවන ලද අහඹු කථාන්දර කෙරෙහි විශ්වාසය තැබීමේ නැතිවීමට පත්වූයේ ය. “මෙම කල්ලියේ ඇතැමුන්ගේ අදහස් මුදුන්පත්

කර ගනු සඳහා මවුපියන් වුව ද මරන්නට සූදානම් යයි ඇතැම් විමුක්ති නායකයන් කියා ඇති බව දැන් පුවත්පත් කියවන්නෝ දනිති”යි ඔහු කී ය. (ශ්‍රී ලංකාදීප, 1971 මැයි 7 වෙසක් පෝය හා නොමග ගිය තරුණයෝ)

තම “ගම්පෙරළිය” නවකතාවේ පිළිබිඹු කළ අවුරුදු පනහකට පෙරවූ ගමේ, තමා නොසිතූ විරූ අන්දමේ පෙරළියක් ඇතිවීම නිසා මාර්ටින් විකුමසිංහ කොතරම් බැරෑරුම් ලෙස කම්පනයට පත් වූයේදැයි මෙම ප්‍රකාශයන්ගෙන් පෙනී යයි. තමා ඒ වන විට පිළිබිඹු කර තිබුණු ගමේ වෙනස්වීම්වල ප්‍රතිඵලයක් එහි තාර්කික අවසානය දක්වා විග්‍රහ කිරීමට හා මාර්ටින් විකුමසිංහයන්ම විග්‍රහ කිරීමට අභිරුචියක් දැක්වූ අනිකුත් සමාජ - ආර්ථික ක්‍රියාදාමයන් සම්බන්ධව සර ගණනාවක් තුළ පරිණාමය වූණු මර්දනකාරී ආණ්ඩු වර්ගය පිළිබඳ නිසි අවබෝධයක් ඔහු තුළ නොවූ බව ද මෙයින් පෙනී යයි.

ඔහුගේ මෙම සීමාව ඔහු 1961 දී පළ කළ “සෝවියට් දේශයේ නැගීම” නම් කෘතියෙන් ඒ වනවිටත් පෙනී ගොස් තිබිණ. මෙම පොතෙහි ඔහු නිලධර තන්ත්‍රය හුවා දක්වමින්, “එවැනි අධිකාරී මණ්ඩලයකින් තොරව රටක් පාලනය කළ නොහැකිය”යි කියයි. (“සෝවියට් දේශයේ නැගීම”, 1971, 90 පිටුව) ලෙනින් කෙරෙහි තමන් දැක්වූ ඔහුගේ ගෞරවය තිබියදීත් ඔහු වරක්, “මුළු ජනකායකගේ යහපත සඳහා පුද්ගල නිදහස සීමා කරනු ලැබීම සමාජවාදී ආණ්ඩුවේ එක් පිළිවෙතක් විය”යි ද කීය. (ශ්‍රී ලංකාදීප, 1970 සැප්තැම්බර් 10, “සමාජවාදයේ උතුම් අරුත් හා සමඟි පෙරමුණ).

මෙම බරපතළ වැරදි මතයන් තිබියදීත් සෞන්දර්ය සඳහාත් නූතන සාහිත්‍යයක් මේ රටේ බිහිකිරීම සඳහාත් මාර්ටින් විකුමසිංහ ඉටුකළ මෙහෙය ඉතා වැදගත් ය. ඔහුගේ “ගම් පෙරළිය”, “වීරාගය”, හා “බවතරණය” යන

නවකතා තුන පමණක් වුවද අපේ වර්තමාන සාහිත්‍ය ක්ෂේත්‍රයෙහි ඔහු පතාක යෝධයකු කිරීමට සෑහේ. එහෙත්, එම කෘතීන්හි ගැබ්වුණු සමාජ සත්තාව විශ්ලේෂණය කිරීම සඳහා ඒවායේ නිසි ඇගයීමක් අවාසනාවකට මෙන් තවමත් කෙරී නොමැත. විවෘත මනසකින් යුතුව මෙය කියවන විට මෙයට හේතුව පැහැදිලි වෙයි. වාණිජත්වය හා ධනවාදය හඹා යන ගැමි සමාජය මිනිසුන්ගේ හා ගැහැනුන්ගේ දුක් මනස්තාපයන් “ගම් පෙරළියෙන්” බිලිබිඹු වන අතර, එම පිරිහුණු සමාජ ක්‍රමය විසින්ම බිහි කරන ලද, ශුන්‍යවාදයට නැඹුරු වූ පුද්ගලයකුගේ අභ්‍යන්තර දුඃඛ සමුදය පිළිබඳ බියකරු විස්තරයකි. “විරාගයෙන්” පිලිබිඹු වන්නේ.

විවාදයට තුඩුදුන්, මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ “බවතරණය” නවකතාව වනාහි පසුව බුද්ධත්වය ලැබූ සිද්ධාර්ථ වර්තය වටා වෙළී ඇති ශුභවාදී නිමිර පටලය ඉවත් කිරීමටත්, සුරාකෑම හා

වහල්බවට එරෙහිව ඔහු ගෙනගිය අරගලයේ ස්වභාවය ගෙන හැර පෑමටත් දරන ලද උත්සාහයකි.

මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ වර්තය සැකසුණු මුල් අවධිය ගැන සලකා බලන විට ඔහුගේ කෘතීන් ඇත්ත වශයෙන්ම වැදගත් වේ. එහෙත්, ඊට වඩා බොහෝ සෙයින් උසස් තත්ත්වයකට පැමිණීම සඳහා වර්තමාන බුද්ධිමතුන්ගේ පරපුරට අත දීමේ අදහසින් යුතුව ඔහුගේ ජීවිතය හා සේවය පිළිබඳ ඇගයීමක් කළ යුතු ය. මෙය තවමත් නොකෙරී ඇත්තේ මාර්ටින් වික්‍රමසිංහගේ වරදකින් හෝ අඩුපාඩුවකින් හෝ නොවේ. ඔහුගේ නාමයේ රැස් වලල්ල යට රැකවරණය පතන තවමත් ජීවත් වන අයගේ අඩුපාඩුවලිනි.

එච්.ඒ. සෙනෙවිරත්න

(ලංකා ගාඛියන් සඟරාවේ පළවූ ලිපියකි.)

අතුරු මිතුරු - ගස සුමිතුරු

එකමන් එක කාලෙක පුංචි පිරිමි ළමයෙකුට අපුරු මිතුරෙක් හිටියා.

මේ මිතුරා, වසන්ත කාලෙට මල් පුබුදලා සමනළන්ට, මී මැස්සන්ට, මල් පැණි දුන්නා. ගිම්හානයේදී එල දරා, වනන්තරේ කුරුල්ලන්ට, ලේනුන්ට, ඒ විතරක් නොවෙයි තමන් අසලට ආ පුංචි ළමයින්ට පැණි පිරුණු ගෙඩි දුන්නා.

පුංචි ළමයාගේ මිතුරා ගසක්.

මේ පුංචි පිරිමි ළමයා හැමදාම වගේ ගසෙ හෙවණ යටට එනවා. ගස යටට වෙලා සෙල්ලම් කරනවා.

ගසෙන් වැටුණු කොළ, අවට වනමල් එකතු කරලා ඔටුන්නක් හදාගෙන හිසේ පැළඳ ගන්නවා. ගසෙ කඳ දිගේ බඩ ගා ගෙන ගිහින් ගසේ අත්තකට නැගලා ඉඳගෙන "වනන්තරේ රජ්ජුරුවෝ" වෙනවා.

අත්තෙන් අත්තට මාරුවෙවී, අතු වල එල්ලිලා ඔංචිලි පදිනවා. පලතුරු වාරට ගෙඩි කඩාගෙන කනවා. නිදිමන දැනුණාම ගසේ සෙවණේම නින්දට වැටෙනවා.

ඔහු ගසට හරිම ආදරෙයි.

ගසත් ඒ වගේමයි.

ගසත් පුංචි ළමයාගේ මිතුරුකමෙන් සතුටෙන් කල් ගෙව්වා.

කාලය ගෙවී ගියා. පිරිමි ළමයා වැඩුණා. දැන් ඔහු ගසේ සෙවණට ආවේ ඉඳහිට. ගසට ලොකු තනිකමක් දැනුණා. කවදා හෝ පුංචි ළමයා ඒවි යැයි සිතමින් ගස කල් ගෙව්වා. මල් පිබිදුවා. ලේනුන්ට, පුංචි කුරුල්ලන්ට, ළමයින්ට මිහිරි රසැති ගෙඩි දුන්නා.

දවසක් ළමයා ගසෙ සෙවණට ආවා. ගසට හරිම සතුටුයි. ගස එල දරා තිබුණා. ඒ වසන්ත සමය.

"දරුවෝ, එන්න. මගෙ කඳට නැගලා අත්තෙන් අත්තට මාරුවෙන්න. අතු වල එල්ලිලා ඔංචිලි පදින්න. ගෙඩි කඩාගෙන කන්න. මගෙ සෙවණට වෙලා සෙල්ලම් කරන්න" ගස ආදරයෙන් ළමයා ඇමතුවා.

"මම දැන් පුංචි ළමයෙක් නොවෙයි. මං ඉන්නෙ ගසේ අතු වල ඔංචිලි පදින වයසෙ නෙවෙයි. මම ගැටවරයෙක්. මට මගේ යාළුවන් එක්ක විනෝද වෙන්න ඕනෑ. ඒකට මට දැන් මුදල් ඕනෑ."

උස් මහත්වෙලා හිටි ළමයා පැවසුවා.

"අනේ දරුවෝ, මා ළඟ මුදල් නම් නෑ. මට තියෙන්නෙ මගෙ අතූයි ගෙඩියි විතරයි. ගෙඩි කඩාගෙන නගරෙ වෙළෙඳපොළට යන්න. ගිහින් විකුණලා මුදල් ගන්න" ගස පැවසුවේ ආදරයෙන්.

ගැටවරයා ගෙඩි කඩාගෙන ගියා. කලක් ගතවනතුරු ඔහු ගස සොයාගෙන ආවේ නෑ.

නැවතත් දවසක ඔහු පැමිණෙන විට ඔහු අර කලින් ගස දැන සිටි පුංචි පිරිමි ළමයා හෝ ඉන් කලකට පසු ගස හමුවෙන්න පැමිණී ගැටවරයා නොවෙයි. ඔහු දැන් තරුණයෙක්.

ගසට හරිම සතුටුයි. මද සුළඟේ සිය අතු පතර පද්දමින් ගස සිය සතුට පළ කළා.

"දරුවෝ, එන්න. මගේ කඳට නැගලා අත්තෙන් අත්තට මාරු වෙන්න. අතුවල එල්ලිලා ඔංචිලි පදින්න. ගෙඩි කඩාගෙන කන්න. මගේ හෙවණට වෙලා සෙල්ලම් කරන්න" ගස තරුණයාට ඇරයුම් කළා.

"මට වැඩ තියෙනවා. දැන් ඔබ ළඟට වෙලා සෙල්ලම් කරන්න වෙලාවක් නෑ. ඔබේ හෙවණේ විවේක ගන්නත් වෙලාවක් නෑ. මට දැන් ජීවත් වෙන්න ගෙයක් ඕනෑ. බිරිඳක් ඕනෑ..... දරුවන් තනන්න ඕනෑ. ඔබට පුළුවනි ද මට ගෙයක් දෙන්න?" තරුණයා සිටියේ නොඉවසිල්ලෙන්.

"මට ගෙයක් දෙන්න නම් නෑ" ගස පිළිතුරු දුන්නා. "වනත්තරේ තමයි මගේ නවාතැන. ඔබට පුළුවනි මගේ මේ ලොකු අතු කපාගෙන ගිහින් ගෙයක් හදාගන්න. ගෙයක් හදාගෙන ඔබ සතුටින් ඉන්න."

තරුණයා ගසේ ලොකු අතු කපාගෙන ගියා. ගස සතුටු වුණා, තරුණයාට එසේ හෝ උපකාර කරන්නට ලැබීම ගැන. නැවතත් තරුණයා ගස දකින්නට ආවේ සෑහෙන කලක් ගතවුණු පසුවයි.

ගස සතුටින් ඉපිළිණා. කෙදිරිලි හඩකින් ගස මෙහෙම කීවා.

"දරුවෝ, ඇවිත් මගේ හෙවණේ සෙල්ලම් කරන්න."

"මම දැන් මහලු වයසට ළංවෙලා." කලකට පෙර කුඩා දරුවෙකු, ඉන්පසු තරුණයෙකු හා ඉනුත් කලකට පසු වැඩිහිටියෙකු වී සිටි තැනැත්තා කීවා.

"මම ඉන්නේ කණගාටුවෙන්. මට මේ රටින් පිටවෙලා යන්න ඕනෑ. දුර රටවල සංචාරය කරන්න ඕනෑ. ඒකට මට ශක්තිමත් යාත්‍රාවක් ඕනෑ. ඔබට පුළුවනි ද මට යාත්‍රාවක් ලබාදෙන්න?"

"දරුවෝ, මගේ කඳ කපාගන්න. ඒකෙන් ඔරුවක් හදා ගන්න." යයි මිනිසාට කීවා.

මිනිසා ගසේ යෝධ කඳ කැපුවා. යාත්‍රාවක් හදාගෙන සංචාරයට පිටත් වුණා.

නැවත ඔහු ගස සිටි තැනට ආවේ බොහෝ කලකට පසුවයි. අතු පතුර විහිදා සිටි, සෙවණ දුන්, සුවද මල් හා මිහිරි එල දුන් ගස වෙනුවට ඉතිරිව තිබුණේ ගස් කොටය පමණයි.

දරුවෝ, මට හරිම දුකයි. ඔබේ දෙන්න කිසිම දෙයක් දැන් මා සතුව නෑ. මම දැන් එල දරන්නෙ නෑ." ගස් කොටය තමන්ගේ අසරණකම කියා පෑවා.

"කොහොම වුණත් ගෙඩි කන්න තරම් දැන් මගේ දැන් සවිමත් නෑ." මිනිසාගේ පිළිතුර වුණේ ඒකයි.

"ඔබට ඔංචිලි පදින්න මගේ අතුත් කෑ."

"ඔංචිලි පදින්න තරම් මම දැන් කුඩා දරුවෙක් නොවෙයි."

"මට දැන් කඳක් නෑ. ඔබට නගින්න."

"ගස් නගින්න මම දැන් මහලු වැඩියි."

"මට කණගාටුයි" ගස සුසුම් ලැවා අතේ. මට තිබුණා නම් ඔබට දෙන්න යමක්. ඒත් දැන් මා ළඟ කිසිවක් ම නෑ. මම දැන් නිකම්ම නිකුරුණු කොටයක් විතරයි."

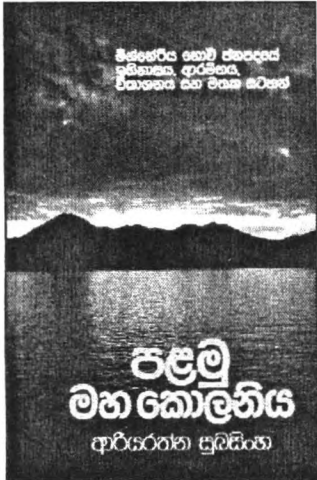
"මට දැන් වැඩි යමක් වුවමනා නෑ. මම වෙහෙසයි." මිනිසා කීවා. "දැන් මට වුවමනා වාඩිවෙලා වෙහෙස නිවාගන්න තැනක් විතරයි."

"හොඳයි..... දරුවෝ එන්න. මෙතැනින් වාඩිවෙලා විඩා නිවාගන්න. වේළුණු ගස් කොටයක් තමයි ඒකට හොඳම තැන" ගස් කොටය පැවසුවේ සතුටෙන්.

මහළු මිනිසා ගස් කොටය උඩින් වාඩි වුණා.

ගසක් තරම් සොඳුරු කවක් හමුවේ යැයි මම නො සිතමි

පොතක වත

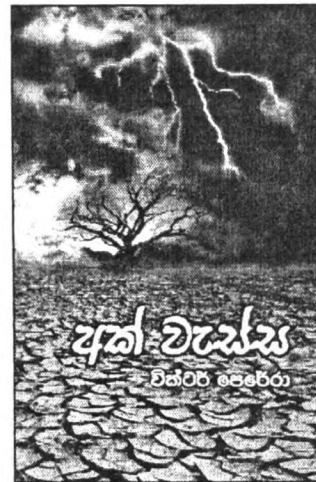
ආර්යරත්න පුබ්බසිංහ
පිටු ගණන : 383
වර්ෂය : 2014
මිල : රු. 620/=
ප්‍රකාශක :
රාවය ප්‍රකාශන

අනුල ද සිල්වා
පිටු ගණන : 244
වර්ෂය : 2015
මිල : රු. 400/=
ප්‍රකාශක :
චතුර්ඤ්ඤ ප්‍රකාශන

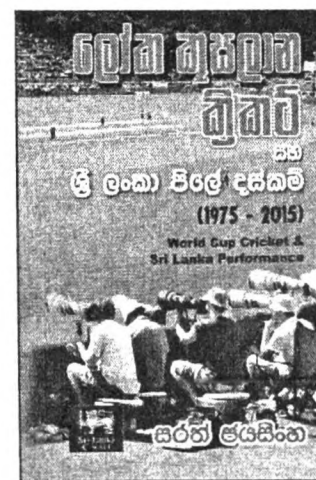
ප්‍රසාද සම්පත් විරසුරිය
පිටු ගණන : 136
වර්ෂය : 2015
මිල : රු. 400/=
ප්‍රකාශක : ඇස්
ගොඩගේ සහ
සහෝදරයෝ (පුද්)
සමාගම

වික්ටර් පෙරේරා
පිටු ගණන : 320
වර්ෂය : 2015
මිල : රු. 650/=
ප්‍රකාශක : ඇස්
ගොඩගේ සහ
සහෝදරයෝ (පුද්)
සමාගම

රුවා පී. වික්‍රමගේ
පිටු ගණන : 327
වර්ෂය : 2015
මිල : රු. 650/=
ප්‍රකාශක : ඇස්
ගොඩගේ සහ
සහෝදරයෝ (පුද්)
සමාගම

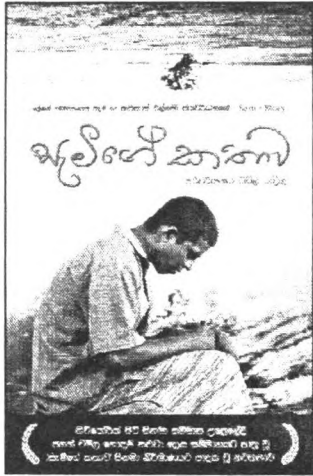
සරත් ජයසිංහ
පිටු ගණන : 536
වර්ෂය : 2015
මිල : රු. 1250/=
ප්‍රකාශක : ඇස්
ගොඩගේ සහ
සහෝදරයෝ (පුද්)
සමාගම

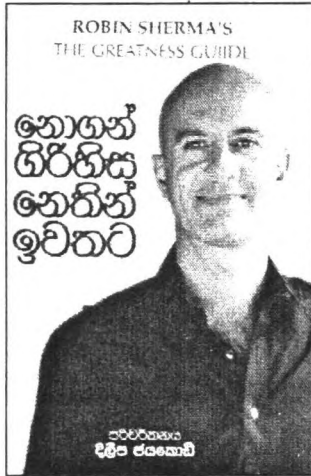
වෛද්‍ය ඩී. ඩී. ඒ.
විද්‍යානිලක
පිටු ගණන : 263
වර්ෂය : 2015
මිල : රු. 500/=
ප්‍රකාශක : ඇස්
ගොඩගේ සහ
සහෝදරයෝ (පුද්)
සමාගම

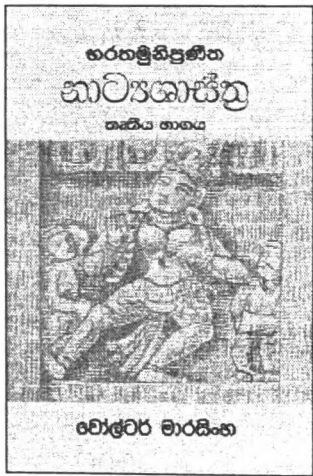
සිලානි කරුණාරත්න
පිටු ගණන : 264
වර්ෂය : 2015
මිල : රු. 425/=
ප්‍රකාශක : ෆාස්ට්
පබ්ලිෂින් (ප්‍රයිවට්)
ලිමිටඩ්

සිසිල් රුද්‍රිගු
පිටු ගණන : 170
වර්ෂය : 2015
මිල : රු. 275/=
ප්‍රකාශක : ඇස්
ගොඩගේ සහ
සහෝදරයෝ (පුද්)
සමාගම

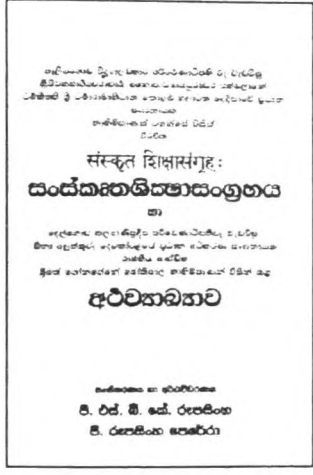
දිලිප ජයකොඩි
පිටු ගණන : 279
වර්ෂය : 2015
මිල : රු. 425/=
ප්‍රකාශක : ෆාස්ට්
පබ්ලිෂින් (ප්‍රයිවට්)
ලිමිටඩ්

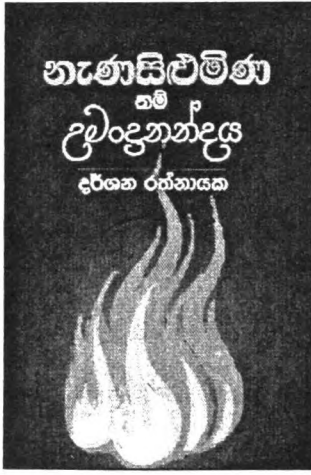
වෝල්ටර් මාරසිංහ
පිටු ගණන : 244
වර්ෂය : 2015
මිල : රු. 600/=
ප්‍රකාශක : ඇස්
ගොඩගේ සහ
සහෝදරයෝ (පුද්)
සමාගම

ඩබ්.ඒ.එස්. පෙරේරා
පිටු ගණන : 472
වර්ෂය : 2015
මිල : රු. 800/=
ප්‍රකාශක : කරුණා
ප්‍රකාශනයකි

පී.එස්.බී.කේ. රූපසිංහ,
පී. රූපසිංහ පෙරේරා
පිටු ගණන : 583
වර්ෂය : 2015
මිල : රු. 1250/=
ප්‍රකාශක : ඇස්
ගොඩගේ සහ
සහෝදරයෝ (පුද්)
සමාගම

දර්ශන රත්නායක
පිටු ගණන : 237
වර්ෂය : 2015
මිල : රු. 550/=
ප්‍රකාශක : සුරමාස
ප්‍රකාශන

ජාතික පුස්තකාල හා පුලේඛන සේවා මණ්ඩලය
தேசிய நூலக ஆவணவாக்கல் சேவைகள் சபை
National Library and Documentation Services Board

National Digitization Project

National Science Foundation

Institute : National Library and Documentation Services Board

1. Place of Scanning : National Library and Documentation Services Board, Colombo 07

2. Date Scanned : 2017/10/23

3. Name of Digitizing Company : Sanje (Private) Ltd. No 435/16, Kottawa Rd.
Hokandara North, Arangala, Hokandara

4. Scanning Officer

Name : N.P.R. Gamage

Signature :

Certification of Scanning

I hereby certify that the scanning of this document was carried out under my supervision, according to the norms and standards of digital scanning accurately, also keeping with the originality of the original document to be accepted in a court of law.

Certifying Officer

Designation : Library Documentation Officer

Name : Iromi Wijesundara

Signature :

Date : 2017/10/23

"This document/publication was digitized under National Digitization Project of the National Science Foundation, Sri Lanka"